sonia larian

BIBLIOTECA FANTASTICĂ

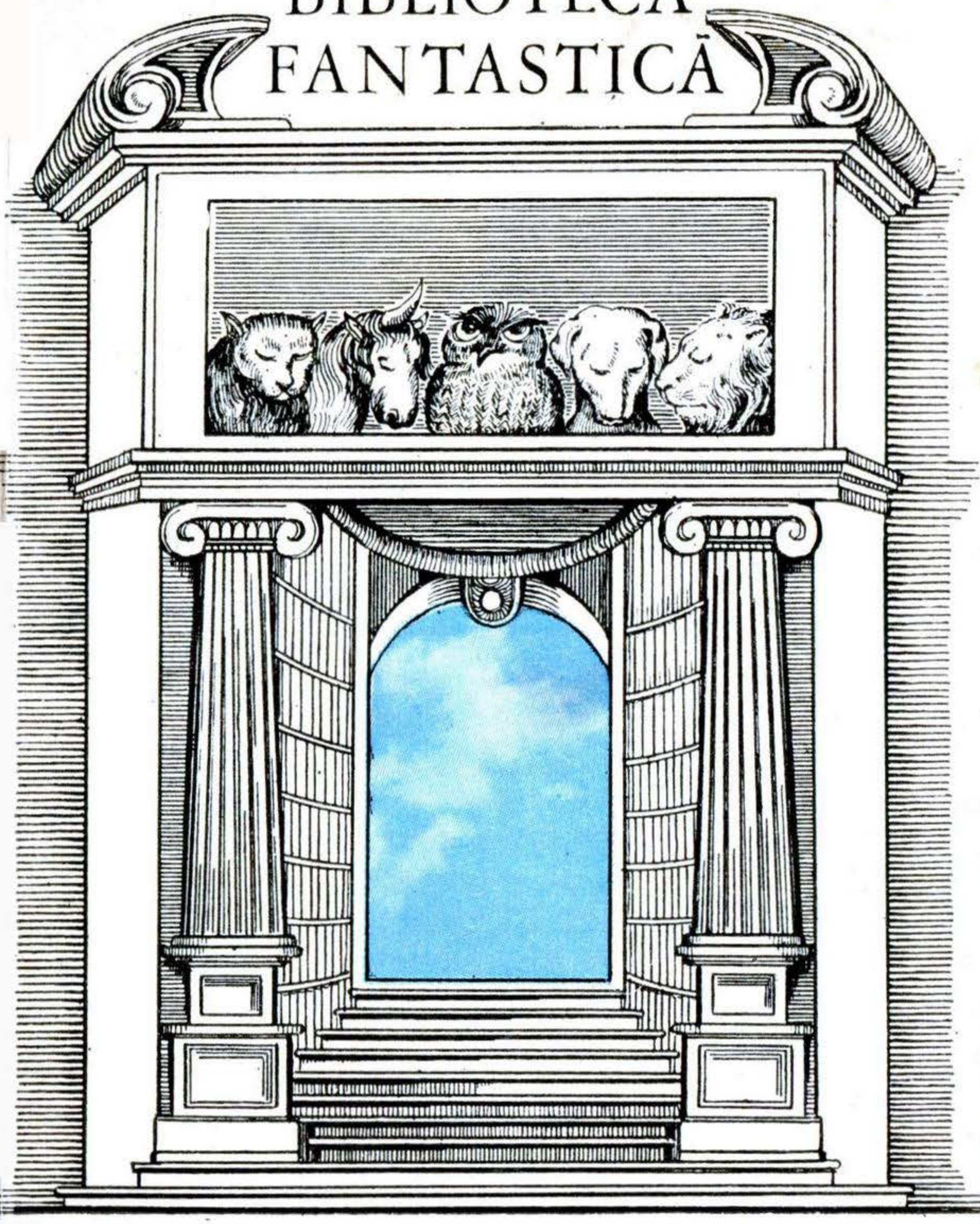

cartea românească

SONIA LARIAN

BIBLIOTECA FANTASTICĂ

O MĂRTURISIRE A AUTORULUI

Era în casa din strada Între Gîrle nr. 6, locuiam din nou acolo, și acolo mă găsiră cele Trei Animale Albe. Ele apar cu majuscule doar spre a arăta că nu e vorba de ființe indistincte, comune, ci de trei adevărate persoane, de animale, indiscutabil, pline de demnitate.

Era o oră incertă, de fapt inexistentă, desprinsă de orele cunoscute ale zilei. Casa era pătrunsă de o lumină alb-albăstruie care plana asupra ei, deosebind-o de toate celelalte case, izolînd-o cumva de restul lumii, și în lumina aceea se infiltra în același timp, se insinua în același timp și cîntecul guguștiucilor; sunetul blînd-îngînat se dizolva în culoare, lumina îl includea.

Dormeam, sau mai degrabă *se dormea*, sau *cineva* dormea. Iar în acest timp se

pornise o ploaie împăcată, fericită, profund binefăcătoare. Dar nu era o ploaie obișnuită, continuă... Ploua discontinuu, ploua întrerupt, fiindcă ploua pe ritmul cîntecului guguștiucilor ! Pe melodia și după ritmul cîntecului guguștiucilor... Așa că ploaia se întrerupea mereu, respectînd măsura și rămînînd cîte o clipă ca suspendată în aer, spre a reveni apoi blînd, liniștitor-vesel.

Ploua sub formă de muzică !

Ploua staccato, legato, iarăși staccato. Guguștiucii cîntau în terțe, în terțe simple și ploaia cădea și ea tot în terțe.

Atunci sunară la ușă cele Trei Animale Albe, sau poate că se și aflau mai demult acolo, poate că se și aflau în casă atunci cînd se pornise ploaia.

Un Cîine, o Maimuță și o Pisică, toți trei înalți, toți trei foarte albi, apărură în orice caz în fața ușii de intrare. (Șoptiră între ei, apropiindu-și capetele : „Ușa a treia, soneria de jos.") Sunară.

— Aici e fosta locuință ?... întrebară, sever. Aici locuiește fosta scriitoare ? Aici se află masa de lucru, sertarele ?...

Se exprimau confuz și în același timp foarte precis. Întrebările ambigue ascundeau un înțeles subteran, de o pre-

cizie maximă. Aveau o directitate plină de necruțare.

Nu, ploaia fericită, ploaia sub formă de muzică nu se pornise încă !

Maimuța, Cîinele și Pisica se îndreptară de îndată, cu hotărîre, spre masa de lucru. Păreau să nu aibă timp de pierdut.

— Aici sînt hîrtiile ?... continuară, la fel de sever. Manuscrisele, toate cărțile publicate ?... Fostele cărți, viitoarele cărți ?... Caietele, notele, hîrtiuțele de tot felul ?...

Erau precișI, grăbiți, vag desgustați.

Fără să mai aștepte vreun răspuns din partea cuiva se și apucară, foarte hotărîți, de lucru. Desfăcură îndată ușI, traseră sertare. Cîinele, în special, părea mai hotărît decît toți.

Dădură întîi și întîi peste cărțile publicate.

— La gunoi, la gunoi ! strigă îndată Cîinele, fără să mai întîrzie și fără să-și mai facă vreo altă problemă.

Maimuța și Pisica încuviințară scurt, în tăcere, din cap.

Desfăcură apoi rînd pe rînd toate, absolut toate sertarele biroului negru. Cîinele era iarăși cel care conducea întreaga acțiune. Avea parcă un fel de grabă de a termina mai repede, dar o

grabă stăpînită, neostentativă, o grabă abia vizibilă, exprimată cel mult intr-o exactitate, o precizie în mişcări.

— Aici, în dreapta — urşi, lupi, vulpi! rezumă cu maximă concizie Cîinele, în urma cercetării la rece şi sumare (făcută însă nu fără un ochi profesional, avizat) a sertarelor din dreapta ale biroului. Dincolo, în stînga şi aici, în sertarul mare din mijloc — psihologie, multă psihologie şi psihosomatică, medicină, cam multă medicină... Bolnavi şi boli... Hm... stranie combinaţie, fu de părere Cîinele. Curioasă amestecătură...

— ...şi iarăşi căpcăuni, bufniţe, pisici, anunţă şi Pisica rezultatul investigaţiilor sale.

— Prostii, prostii... hotărî în încheiere Cîinele, vorbind fără patimă, pe un ton sec.

— Prostii... repetară ca un ecou, într-un glas, Maimuţa şi Pisica.

Dar Cîinele păru să mai aibă deodată o ultimă ezitare, sau poate un ultim elan de bunăvoinţă. Se instală la birou, desfăşură înaintea sa dosare, hîrtii. Desfăşură cît mai larg tot ce găsea prin sertare, caiete, note, zeci de pagini — spre a-şi putea forma în linişte, nestingherit, o privire de ansamblu cît mai exactă! Îşi impuse o concentrare ieşită

din comun și începu să analizeze, să cerceteze totul cu intensitate febrilă. Exprima în acea clipă maxima obiectivitate! Și ceea ce urma să hotărască, peste puțin, Ciinele, avea într-adevăr să fie literă de lege. Figura îi devenea din ce în ce mai dură, din ce în ce mai severă, avea acum o aspră neînduplecare. Ciinele semăna acum cu pictorii aceia din gravurile lui Dürer, neînduplecați, necruțători, neimpresionabili, absorbiți doar de calculul rece al perspectivei desenului și de măsurătorile lor drastice. Îl priveam cu jind... De-aș putea fi și *eu* un astfel de Ciine, un astfel de pictor, gîndeam, cu o invidie imensă...

— Nimic nu se ține!... declară în sfîrșit Ciinele, ridicîndu-se hotărît de la masa de lucru.

Era categoric și neîndurător. Părea, de data aceasta, pe deplin edificat. Vorbise scurt și fără comentarii.

— Nimic nu se alege din toate acestea... mai adăugă el după o pauză, cu o ușoară schimă de oboseală, dar la fel de sever, la fel de drastic. Nimic nu se alege din toate acestea, repetă iarăși Ciinele, ceva mai gînditor, vorbind cu o vagă, abia perceptibilă nuanță de regret. *Nimic, nimic!*

— *Rien de rien*, adăugă, în franțuzește, Pisica.

(Aruncase și ea peste hîrtiile de pe masă o privire grăbită.)

— Să începem ! hotărî energic Cîinele.

(Și Cîinele păru, pentru o clipă, de-a dreptul amărît.)

Cele trei animale se apucară de lucru. Cu un calm metodic, cu sînge rece, cu o rară necruțare.

Goliră rînd pe rînd toate, absolut toate sertarele, aruncară tot ce găsiră, deschiseră și goliră neînduplecate toate, absolut toate dosarele... Rupeau tot, aruncau tot ! Una cîte una, hîrtiile erau distruse și aruncate la coș ! Cîinele și Pisica, în special, erau intratabili. Sfîșiau cu ghiarele tot ce găseau și distrugeau tot, aruncau tot !

— La gunoi, la gunoi ! striga uneori Cîinele, sfîșiind în răstimpuri liniștea desăvîrșită în care se executa, altfel, întreaga acțiune.

— La coșul de hîrtii ! striga atunci, exprimîndu-se ceva mai elegant, Pisica.

Maimuța nu părea nici ea să se dea în lături și rupea ce găsea, rupea cu mult zel.

Şi cu toate acestea, pot spune că nu era pic de vandalism în ce făceau aceste raţionale, inteligente, stimabile animale! Sau cel puţin aşa simţeam, aşa gîndeam atunci, în somn... Ele erau, dimpotrivă, emisarii unei ordini a liniştii, a păcii binefăcătoare, netulburată şi neclintită de nimic, egală şi desăvîrşită în puritatea ei. Ceea ce făceau animalele era o *operă în sine*, o adevărată *operă* se constituia, treptat, din gestul lor aparent destructiv. Un fel de negativ atotcuprinzător, un fel de *carte perfectă, inexistentă*, lua naştere treptat, odată cu fiecare hîrtie aruncată la coş, cu fiecare nouă hîrtie ruptă. O linişte imensă, o uşurare imensă cădea de pretutindeni, cădea, se lăsa...

— La gunoi, la gunoi! striga acum întruna, frenetic, Ciinele. (Nevrînd să mai ştie de nimic.)

— La coşul de hîrtii! adăugau, triumfătoare, Maimuţa şi Pisica.

(Atunci, de fapt, se porni acea ploaie binefăcătoare, acea ploaie fericită! Guguştiucii se porniră şi ei să cînte în terţe, iar ploaia îi însoţea, cădea fericită în ritmul lor, pe melodia lor. Ploua sub formă de muzică!)

*
* *

Cînd totul fu gata, şi credeam că înţeleptele animale, care lucraseră atît de frumos şi atît de eficient, se vor retrage acum în linişte, se vor retrage tăcute — cînd totul fu gata, Cîinele rosti la un moment dat o frază surprinzătoare. Se întîmplă, mai bine zis, un lucru cu totul surprinzător.

— S-o lăsăm acum pe Maimuţă, spuse Cîinele. S-o lăsăm să-şi facă meseria ei.

(Cîinele vorbea acum liniştit, puţin obosit, fără nici o patimă. Se purta ca un doctor după operaţie, avea ceva dintr-un mare chirurg.)

Atunci apăru în scenă Maimuţa.

Maimuţa, care lucrase tot timpul cot la cot cu ceilalţi şi păruse cu nimic deosebită de ei — îşi dădu brusc în vileag adevărata natură.

Maimuţa era *altceva* decît Pisica şi Cîinele, avea un fel de *inconştienţă* a ei. Era dintr-o altă esenţă decît ei.

În cîteva clipe zădărnici aproape tot ce făcuseră ceilalţi, mai bine zis, tot ce făcuseră mai înainte cele trei animale, împreună.

Maimuţa se aşeză la birou. Se puse pe lucru.

Începu să scrie, să scrie, să scrie...

Nimic nu părea s-o mai poată opri ! Știam, fără să văd, că rescrie totul de zor, că de fapt reface întregul conținut al hîrtiilor distruse — fiindcă altceva, ce ar mai fi putut scrie Maimuța ?... — și îmi apărea, cum o vedeam așa, scriind, ca o descreierată !

Știam, fără să văd, că scrie cu propriul meu scris, că rescrie pagini întregi, rezumă, reunește la un loc pasaje disparate !

Părea înzestrată cu o memorie uimitoare... Frînturi de fraze, fragmente întregi din hîrtiile rupte reveneau întocmai, reapăreau întocmai în textul Maimuței !

Culmea era, că pasajele rescrise din memorie și puse la un loc aiurea, potrivite aiurea de Maimuță se și legau între ele, sau cel puțin păreau să se lege, ca și cînd s-ar fi înscris, firesc, într-o aceeași lucrare, dinainte gîndită și bine concepută. Nu era chiar rău ce scria Maimuța, prezenta desigur un interes oarecare, dar cît de penibil, cît de zadarnic îmi apărea acum totul ! Guguștiucii încetaseră de mult să mai cînte în terțe, ploaia fericită, semn al unei ordini desăvîrșite se oprise și ea.

Într-o fracțiune de secundă — așa mi se păruse cel puțin — Maimuța reușise să rescrie, să refacă totul, umpluse într-o clipă zeci de caiete. Se ridică încîntată de la masa de scris. Părea cu deosebire satisfăcută de isprava ei ! Lucrase bine, lucrase cu spor. Se simțea o maimuță energică, o maimuță capabilă, o maimuță activă !

(Ciinele și Pisica o așteptau în tot acest timp resemnați, liniștiți, ca și cînd ar fi știut că rolul lor se încheiase.)

Maimuța împărți caietele în două teancuri și le așeză în ordine la locurile lor. Pe unele dintre ele, de culoare albă, notă cu grijă : „Urși, lupi, vulpi“ — și le așeză în sertarele biroului, din dreapta.

Știam, în somn, tot ce scria în ele. Le vedeam conținutul, rînd cu rînd. Cum spuneam, le găseam, la urma urmei, nu lipsite de orice interes.

— Am încercat să dau textului un ușor flux epic, mai spuse înainte de plecare Maimuța, vorbind ca pentru sine. Un foarte ușor, un abia perceptibil flux epic...

PARTEA ÎNTÎI

Înalta societate a lupilor celebri şi a vulpilor celebre

CAPITOLUL I

Era o minunată dimineață de primăvară. Soarele strălucea mai frumos ca niciodată.

Lupul din *Scufița Roșie* se trezi din somn proaspăt și extrem de bine dispus. Făcu la repezeală un duș, se spălă voios pe dinți, deschise radioul, făcu puțină gimnastică, învăță la repezeală cîteva cuvinte spaniolești în timp ce se îmbrăca în fața oglinzii, și aruncă în sfîrșit asupra sa o ultimă privire, contemplîndu-și cu mare satisfacție dantura :

— Sînt mai tînăr ca niciodată ! exclamă el, încîntat. Cine ar zice că eu sînt „bătrînul lup din *Scufița Roșie*“? Nici pomeneală ! Am o dantură splendidă și sînt foarte mulțumit de fierarul meu și de felul cum mi-a pilit limba și dinții. Are mîna ușoară, nici nu simți cînd te pilește, da, da, e un fierar excepțional, o să-l recomand și altor prieteni ai mei, lupi !

Lupul îmbrăcă un frumos pulover alb, nou, curat și se pregăti cu plăcere să iasă la plimbare.

Obișnuia în ultima vreme să facă totdeauna dimineața cîte o scurtă plimbare prin pădure încă înainte de micul dejun, pentru a-și aduna ideile și în general, ca o măsură higienică extrem de utilă muncii intelectuale. Plimbarea avea loc, atît dimineața cît și seara (obișnuia să mai facă o a doua plimbare seara, înainte de culcare), la ore fixe, și Lupul era atît de punctual în respectarea orarului său, încît puteai auzi uneori pe cîte un iepure sau pe cîte un viezure din pădure zicînd : „Trece domnul Lup, înseamnă că e exact ora șapte, douăzeci și șapte de minute și douăzeci și șapte de secunde, ora viezurilor".

Sigur, pe ceasul lupilor, ora nu era chiar aceeași — dar diferența nu era prea mare, cel mult un sfert de oră !

— Ce-ar fi, își spuse Lupul, să-i dau un telefon colegului meu și bunului meu prieten, Lupul din *Capra cu trei iezi* ? Am putea face plimbarea de dimineață împreună, prilej de a ne revedea și de a mai schimba între noi cîteva idei !

Din păcate, Lupul din *Capra cu trei iezi* era plecat de acasă și la telefon răspunse Capra (aveau, se pare, un singur telefon în poveste), care, auzind despre ce era vorba, cine se afla la aparat și, mai ales cine era persoana căutată, trînti pe loc receptorul, fără alte comentarii. Pusese, dealtfel, tocmai sarmalele pe foc și nu-i plăcea să fie deranjată, cînd era ocupată cu gătitul.

— N-are nici o importanță ! își spuse Lupul din *Scufița Roșie*, cu aceeași seninătate. Eu sînt tot

Lupul din *Scufița Roșie,* nimeni nu mă poate tulbura pe mine, trîntindu-mi telefonul ! Cit privește plimbarea, am o mulțime de alți prieteni lupi, din alte povești, tot lupi celebri, atît din povești cît și din fabule, cu care mă pot plimba oricînd, cărora le pot oricînd telefona și pe care îi pot oricînd invita la mine acasă.

Nu foarte departe de pădurea din *Scufița Roșie* se afla pădurea în care locuiau Lupul moralist, Vulpea liberală, Ursul păcălit de vulpe, Corbul și Vulpea, Mierla și Bufnița, Papagalul și *celelalte paseri.*

— Ce-ar fi să fac o plimbare prin regiunea aceea ? își spuse Lupul din *Scufița Roșie.* Tot voiam eu să fac azi ceva mai multă mișcare și, în definitiv, nici nu e prea departe. Aș putea merge pe jos foarte bine pînă la cabana *Ursul și Vulpea,* e o cabană dintre cele mai plăcute. Sau pînă la *Cîinele și Măgarul,* o cabană mai modestă, dar care își are hazul ei.

O luă prin urmare drept pe cărarea care ducea într-acolo.

Era tocmai ora cînd lupii, urșii, vulpile și celelalte personalități de vază din fabule se trezeau și ele din somnul lor și, bucurîndu-se din plin de primele raze ale soarelui se pregăteau, fiecare în felul său, să întîmpine o zi nouă. Lupul moralist și Vulpea liberală își pregăteau cu mare grijă discursurile lor. Bufnița încerca o pălărie nouă.

— Sînt invitată la Mierlă ! anunța ea zgomotos, pregătindu-se cu înfrigurare de acea vizită importantă.

A fi invitat la Mierlă nu era puțin lucru.

— Sînt invitată la Mierlă ! explica Bufnița. Deatîta timp îmi tot spune, biata Mierlă : „Vino mîine la mine să mergem la plimbare / Ca să faci cunoștință cu o privighetoare". Nu știu cine e Privighetoarea cu care vrea ea să-mi facă mîine cunoștință, vorba e că sînt invitată la Mierlă ! repeta Bufnița, plină de încîntare.

Cît privește unele observații mai severe pe care Mierla i le adresase cu același prilej, tot în versuri — Bufnița prefera să le treacă sub tăcere.

Saluturile schimbate la aceste prime ceasuri ale dimineții erau în general politicoase, auzeai mereu cîte un prietenos „Bună-dimineața, domnule Urs", „Bună-dimineața, doamnă Vulpe", „Bună-dimineața, domnule Iepure", și din cînd în cînd, firește, cîte un „Să trăiți, dobitocia voastră". Mulți urși, mulți lupi, multe vulpi purtau ochelari — se vede că le obosise vederea de cît citiseră și învățaseră. Erau și alte animale care purtau ochelari. Se știe doar că în pădure trăiau cerbi *învățați foarte*, lupi care cercetau hrisoave, vulpi ambasadoare și-atîtea, și-atîtea alte animale cu studii înalte.

Corbul, care era și el o persoană destul de cultă, își puse pe nas ochelarii săi cu ramă neagră și se pregăti să-și citească ziarul de dimineață. (Se afla cocoțat în copacul său, așezat la o măsuță, pe un fel de terasă cochetă a micii sale locuințe din copac.) Era ora micului dejun, oră la care, după cum se știe, trebuia să treacă din moment în moment și Vulpea. În bucătărie, — bucătăria aceleiași mici

şi drăguţe locuinţe din copac, se înţelege, — caş-cavalul pentru Corb aştepta aşezat frumos pe tavă, într-o farfurie albă, sclipitoare. Doamna Corb, care prepara tocmai cafeaua, croncănea încet, pentru sine : „Corb la corb nu scoate ochii ! Corb la corb nu scoate ochii !“, şi clătina mereu din cap, în acelaşi ritm.

Ziarul corbilor — în limba *cronc* — pe care îl ţinea acum larg deschis Corbul, era mai degrabă neplăcut la vedere. Părea, pentru orice pasăre normală care s-ar fi aplecat peste paginile sale, un ziar de o nespusă tristeţe, şi asta, judecînd nu atît după aspect, cît mai ales după ştirile pe care le publica. Oriunde îţi aruncai privirile, doar grozăvii. Nici o ştire cît de cît mai veselă, nici o noutate care să-ţi bucure inima. Corbii înşişi, altfel extrem de doritori de a fi ţinuţi la curent cu astfel de evenimente, păreau uşor plictisiţi de atîtea şi atîtea calamităţi şi dezastre de tot felul.

Corbul sorbi puţin lapte dintr-un pahar ce se afla în faţa sa, pe măsuţă, luă un biscuit şi se adînci în lectura ultimelor pagini ale ziarului, intitulate *Anunţuri triste, de tot felul* şi *Veşti proaste, în general*. Deschise apoi televizorul corbesc, — dar nici aici programul nu era cu mult mai vesel. Un conferenţiar-corb, destul de plicticos, prezentă publicului o maşină de croncănit electrică. O punea în priză chiar în faţa telespectatorilor, şi maşina croncănea perfect.

— Mare nevoie mai am eu de o mașină de croncănit electrică, bombăni Corbul. Croncăn destul de bine și așa.

Urmă apoi marele film *Corbul și Vulpea*, în care costumele erau într-adevăr magnifice, Vulpea purta o coadă dintre cele mai luxoase, și se puteau vedea mari mulțimi de corbi și mari mulțimi de vulpi, repezindu-se cu răcnete unele asupra celorlalte.

— Cronc, cronc, cronc! spuse Corbul cu un ușor suspin, în timp ce închidea televizorul corbesc, — și doamna Corb, care intra tocmai atunci pe ușă cu tava de cafele pricepu numaidecît înțelesul cuvintelor sale. Voia să spună: „Ce plictiseală! Cîtă tristețe!" Și: „Cît e de urîtă viața noastră, a corbilor, mai ales cînd e primăvară și strălucește soarele!" Se prefăcu însă a nu fi auzit bine și întrebă, cu glas vesel și prietenos:

— Spuneai ceva, dragul meu?

— Nu-mi mai amintesc ce croncăneam, minți și Corbul. Mă întreb, schimbă el vorba, ce s-o fi întîmplat cu Vulpea, de ce întîrzie la micul dejun.

Tocmai atunci sosea și Vulpea.

— Uite-o că vine! spuse destul de plictisită doamna Corb.

— Uite-o că a și venit! o îngînă Corbul, destul de plictisit și el. Unde e caşcavalul? Ar fi mai bine să-l avem chiar aici, la îndemînă.

Vulpea își făcu apariția, ca de obicei — sprintenă, elegantă, vorbăreață, bine dispusă. Dar toate

acestea erau simple aparențe. În realitate, și în adîncul sufletului ei, Vulpea era cel puțin la fel de plictisită ca și partenerul ei din fabulă, Corbul, îi era lehamite de toate și cu toate eforturile ei abia de reuși să-și înnăbușe un căscat — și asta chiar în clipa în care intra pe ușă și spunea grozav de veselă bună dimineața. Se străduí însă ca întotdeauna să fie amabilă, politicoasă, într-un cuvînt, să facă față cît mai bine.

— Bună dimineața, domnule Corb! Bună dimineața, doamnă Corb! Ce rochie neagră încîntătoare!

— Vorbești de vechiul, urîtul și întunecatul meu halat de casă, draga mea? întrebă doamna Corb, căreia nu-i plăcea în general vorba fără rost și care cu atît mai puțin suporta lingușelile, și încă sfruntate.

— Nu punem de îndată un disc cu vocea domnului Corb? mai făcu Vulpea, formal, o jalnică încercare de lingușire.

— N-am nici un chef să-mi ascult acum vocea, croncăni Corbul, foarte plictisit.

— Mai bine am lua cu toții o gustare, interveni repede doamna Corb. Avem un caşcaval proaspăt, foarte gustos, anunță ea, îndreptîndu-se spre bucătărie.

Doamna Corb era o soție înțeleaptă. În plus, era o persoană inteligentă și rațională. Așadar, o luase pe Vulpe deoparte, și îi spusese într-o bună zi, încă foarte de mult:

— Am o idee, drăguța mea ! Ce rost are toată această comedie, cîrrr... vreau să zic această fabulă, pe care o jucăm împreună ?

— Care comedie, doamnă Corb ? se miră Vulpea nespus, făcîndu-se a nu pricepe.

— Ei, lasă, lasă ! o repezi doamna Corb. Toată istoria asta începe să mă plictisească. Renunță mai bine la discursul acela inutil, — știi, discursul pe care îl ții la poalele copacului — și vino la noi în vizită, așa, pur și simplu. Luăm masa împreună și mai schimbăm o vorbă.

De atunci, Vulpea se considera invitata permanentă a familiei și renunțase în mare la discursul ei cu privire la vocea Corbului, dar nu se putea abține, în schimb, de la tot felul de alte mici lingușeli și prefăcătorii, la care o împingea mereu firea ei vulpească.

— Am fost aseară la Operă, nu se lăsă ea. Ce voci nenorocite ! Nici nu se compară cu a domnului Corb !

— Gustă te rog din caşcaval, spuse doamna Corb. Ce zici, nu-i așa că e foarte fraged ?

— Nu prea am poftă de mîncare, se plînse Vulpea. Dar ce să-i faci ? Îndeplinim și noi un ritual... Orice-ar fi, trebuie numaidecît să respectăm datele fabulei !

— Apropo de fabulă... se trezi deodată Corbul cu mare interes, din adînca sa plictiseală, și dădu să spună ceva ce i se părea de primă importanță, cînd un incident, cu totul neprevăzut, îi întrerupse brusc fraza.

CAPITOLUL II

Un iepure necunoscut, nici tînăr nici bătrîn, cam între două vîrste, modest îmbrăcat şi, în general, destul de umil ca înfăţişare, venea alergînd pe cărare, drept spre locuinţa Corbilor. Părea deosebit de grăbit şi de agitat şi striga întruna şi făcea semne încă de departe către una din cele trei persoane aflate pe terasă, — pare-se, către Vulpe. Cînd în sfîrşit ajunse aproape în dreptul vilei se văzu că agita cu putere în mînă o foaie de hîrtie, pesemne o scrisoare sau vreun bilet. Acum i se putea distinge şi vocea. Strigă de cîteva ori la rînd, de jos de unde se afla, încă înainte de a fi pus mîna pe sonerie — cu glas firav, dar din toate puterile sale, ca şi cînd ar fi vrut să arate că are de comunicat o veste dintre cele mai importante :

— Doamnă Vulpe, doamnă Vulpe, doamnă Vulpe ! V-am adus un bilet, v-am adus un bilet, v-am adus un bilet !

— Un bilet ? Dar cine eşti dumneata, tinere ? îl luă Vulpea foarte de sus, mai ales că Iepurele era departe de a se mai afla la prima tinereţe.

Acesta însă urca tocmai scara, în goana mare, aşa că răspunse într-un tîrziu şi foarte emoţionat, cu răsuflarea întretăiată :

— Sînt iepurele... sînt iepurele... din versul... din cunoscutul vers : „Pe iepure la vulpe cu un bilet trimise“...

— Şi ?... se miră Vulpea. Nu prea te înţeleg, băiete. Vorbeşte, dacă vrei, mai clar.

— Şi... şi... se bîlbîi Iepurele din ce în ce mai rău, şi uite că am sosit la dumneavoastră, doamna Vulpe, cu biletul !

Vulpea îi smulse biletul din mînă, citi adresa şi izbucni într-un mare hohot de rîs :

— Ha-ha-ha, ha-ha-ha ! se distra, gata să se tăvălească pe jos de rîs, nu alta. Dar bine, băieţaşule — se adresă ea de data aceasta Iepurelui, ca şi cînd vîrsta acestuia ar fi descrescut din ce în ce — dar bine, băieţaşule, e o confuzie regretabilă!

— Ce confuzie ? se interesară soţii Corbi. Nu înţelegem absolut nimic.

Vulpea deveni dintr-o dată serioasă :

— Din ce vers spuneai tu că eşti, iepuraşule dragă ? întrebă ea, condescendentă şi cu mai multă blîndeţe în glas, de data aceasta.

— Din versul „Pe iepure la vulpe cu un bilet trimise !“ repetă Iepurele versul, clar şi răspicat.

— Stai, stai, stai ! spuse Vulpea concentrată, ca şi cînd ar fi făcut un mare efort de memorie. Pe

iepure — la vulpe — cu —un — bi — let — tri — mi — se, silabisi ea rar, repetînd iarăşi versul ca într-o transă. Ştiu ! Am găsit ! Din fabula *Vulpea liberală !* Eşti iepurele din versul „Pe iepure la vulpe cu un bilet trimise", din fabula *Vulpea liberală !* conchise ea, autoritar.

(Nu prea se omora ea cu cititul, dar era cît de cît o vulpe cu şcoală şi simţul ei de orientare o ajuta, în astfel de împrejurări.)

— Desigur, desigur, doamnă Vulpe ! recunoscu îndată, foarte bucuros, Iepurele. Credeam că doamna Vulpe...

— Credeai că eu sînt *Vulpea liberală*, din fabula *Vulpea liberală !* Ha-ha-ha, ha-ha-ha ! izbucni Vulpea iarăşi în rîs. Dar eu sînt cu totul altă vulpe, copilule ! Sînt cu totul şi cu totul altă vulpe !

Corbul consideră aici necesar să intervină şi el în discuţie :

— Doamna e vulpea din fabula *Corbul şi Vulpea*, preciză el sobru, vorbind pe un ton scăzut, dar nu lipsit de un anume simţ al solemnităţii.

— Aşa e, confirmă şi doamna Corb. Aici e fabula *Corbul şi Vulpea.*

— A, nu ! mai strigă Vulpea încă o dată, tare, de parcă s-ar fi aflat undeva departe, şi ar fi vorbit de pe scenă. Cu totul, şi cu totul, şi cu totul altă vulpe ! mai adăugă ea, declamînd ca la teatru.

Iepurele îşi ceru îndată mii de scuze şi era gata să iasă pe uşă de-a-ndaratelea, de emoţionat şi stînjenit ce era, în timp ce Vulpea continua să strige : „Cu totul şi cu totul şi cu totul altă vulpe !" — cînd

aceasta îi făcu deodată semn să rămînă. Nu se oprise încă din strigat, dar făcea în acelaşi timp semne foarte insistente din mînă, ca şi cînd ar fi vrut să spună : „Aşteptaţi-mă doar o clipă, să termin de strigat ce strig eu acum". Dădea de înţeles că avea o idee, sau, oricum, ceva de comunicat — de îndată ce va fi încetat să strige că e cu totul şi cu totul şi cu totul altă vulpe.

— Ştii unde locuieşte doamna Vulpe liberală, copilule ? întrebă ea într-adevăr, peste o scurtă clipă, pe un ton extrem de protector şi de paşnic şi părînd, în sfîrşit, de data aceasta, să se fi oprit definitiv din declamat şi din strigat.

— Dar cum să nu ştiu, doamnă Vulpe, se grăbi să răspundă Iepurele, cu multe plecăciuni şi fără să se mai mire că a fost făcut de copil. Doar mă duc la doamna Vulpe liberală acasă tot o dată la două zile, cu biletul. Numai că nu vă vedeam bine şi de departe, v-am confundat... Credeam că doamna Vulpe liberală e cea care se află aici pe terasă, în vizită la domnul Corb !

— Într-adevăr, îl întrerupse cu vioiciune Vulpea, se spune că semănăm întrucîtva la figură, Vulpea liberală şi cu mine...

Aruncă o privire grăbită şi visătoare spre oglindă şi îşi zîmbi o clipă cu încîntare, ca şi cînd ar fi surîs unui gînd plăcut.

— Ceea ce e sigur, continuă ea pe un ton ferm, e că Vulpea liberală şi cu mine sîntem cele mai bune prietene. Ne cunoaştem de cînd eram mici, am fost şi colege de şcoală. Am fost şi colege de

clasă ! Am fost și colege de bancă ! La aritmetică ne scriam exercițiile împreună, dar de suflat nu ne suflam niciodată. Eram foarte cuminți : nici nu suflam, nici nu copiam ! Ea era mai bună la matematică, în schimb eu aveam zece la istorie și geografie ! Și la desen și caligrafie ! Eu eram mai bună la muzică, aveam ureche. Ea, la gimnastică și la lucru manual...

— Mă rog, mă rog, interveni doamna Corb, care începuse mai de mult să dea semne de plictiseală. Așa, materii școlare sînt multe și dacă ne-am apuca toți să depănăm amintiri...

— ...Dar n-am mai văzut-o de mult, săraca, și știu că e cam bolnavă în ultima vreme, urmă Vulpea netulburată, ca și cînd și-ar fi continuat propriile ei gînduri și nici n-ar fi băgat de seamă s-o fi întrerupt cineva. Și uite ce voiam eu să spun, copilule ! — își aminti ea brusc. Cît e ceasul acum... vreau să zic, ce zi e astăzi ?

— Depinde unde, observă Corbul sever. Depinde în ce fabulă. La noi, în fabula *Corbul și Vulpea* trebuie să fie...

— Nu la noi, nu la noi, nu asta voiam eu să spun ! negă Vulpea cu vehemență, enervată că nu-și găsește cuvintele și e prost înțeleasă. Ce zi e acum în fabula *Vulpea liberală*, vreau să zic, e *astăzi*, sau e *a doua zi ?*

— Eu aș zice că astăzi e chiar *astăzi*, îndrăzni să-și dea cu părerea Iepurele, din moment ce mă aflu în drum spre doamna Vulpe cu biletul. Prin urmare, socoti el, astăzi e invitată la curte, e îm-

brățișată, i se spune că are mare talent etc. etc., — adăugă Iepurele, ca un cunoscător în materie ce se afla, în fine, i se dă în primire „al găinelor (noastre) întins departament". „În ziua viitoare..." dădu el să citeze mai departe din fabulă...

— Chiar asta voiam și eu să spun ! îl întrerupse Vulpea. Deci astăzi nu e *în ziua viitoare*, cînd face pe bolnava și umblă legată la cap și cînd am putea, prin urmare, dacă ne-am duce la ea în vizită, s-o găsim — știți cum e versul — „dar însă oblojită, pe sub barbă legată"...

— „Și cu un lipan mare la cap înfășurată", continuă Iepurele.

— Da, da... încuviință Vulpea. Asta ar fi riscant și nici n-ar avea nici un rost.

— Dar cine se gîndește să plece la ora asta în vizită, în altă fabulă ? spuse căscînd doamna Corb. Crede-mă, draga mea, ai uneori idei atît de ciudate...

Vulpea zîmbi drăgălaș și fu gata să admită că avea într-adevăr, uneori, idei cam trăsnite, cînd deodată se răzgîndi :

— Bine, dar gîndiți-vă, strigă ea, izbucnind aproape în plîns, că e prietena mea din copilărie și că n-am mai văzut-o de atîta vreme ! Și că azi e ultima zi în care o mai pot vedea, fiindcă mîine, după cum se știe, e tocmai ziua cînd spune întruna : „Îmi e rău de aseară, îmi e rău cît se poate !" Și cînd toți (sau *toate*, cum se spune în fabulă) o întreabă : „Ce ai de ești astfel ?". Și atunci, chiar că e imposibil să mai schimbe cineva cu ea vreo vorbă !

— Ei, bine, bine, bine ! spuse Corbul liniştitor, şi scoţînd numaidecît o batistă albă ca zăpada, îi şterse Vulpii cu mare atenţie lacrimile de pe faţă. (În casa Corbilor se aflau în general obiecte fie negre, fie, dimpotrivă, albe ca zăpada şi sclipitor de curate — pesemne pentru frumuseţea contrastului.) Eu zic, propuse Corbul, să mergem atunci cu toţii într-o scurtă vizită, în fabula *Vulpea liberală.*

Doamna Corb încercă să mai protesteze de vreo cîteva ori, din ce în ce mai slab : „La ora asta, în vizită ? În altă fabulă ?" Dar degeaba, hotărîrea era gata luată şi fu obligată să se îmbrace şi să pună o rochie-mantou neagră, în locul halatului de casă negru şi o pereche de pantofi de antilopă neagră, în locul papucilor ei de casă negri. Şi bineînţeles o pălărie neagră şi mănuşi negre.

Corbul îmbrăcă şi el redingota sa neagră şi întreaga trupă se puse în mişcare. În frunte mergea Vulpea, care nu mai avea deloc răbdare şi o luase cu cîţiva paşi mai înainte. Iepurele, care în mod normal ar fi trebuit să fie cel mai grăbit dintre toţi, el fiind chiar aducătorul biletului, rămase în urmă şi înainta acum încet, între Corb şi doamna Corb.

— Spune-mi, dragul meu, întrebă deodată Corbul gînditor şi cam uimit, ca în faţa unui ciudat fenomen al naturii, dumneata stai întotdeauna numai în cazul acuzativ ?

Îşi amintise pesemne, în timpul plimbării lor tăcute, de versul din care făcea parte Iepurele, şi de poziţia acestuia în versul respectiv.

— Într-adevăr, se miră și doamna Corb, și rămase și ea la fel de gînditoare. Îmi închipui că trebuie să fie foarte obositor, da, foarte obositor... Sau, oricum, se corectă ea îndată, de teamă să nu-l fi întristat pe Iepure, destul de incomod, da, destul de incomod...

Iepurele însă confirmă doar scurt din cap și păru să nu dea faptului nici un fel de atenție.

CAPITOLUL III

Între timp, Lupul din *Scufița Roșie*, pe care l-am părăsit cam de mult, își continua liniștit plimbarea sa matinală prin pădure, în aceeași stare de excelentă bună dispoziție în care se trezise din somn, într-un cuvînt, într-o stare de mare voioșie și de totală încîntare a sufletului și a minții. Întîlnea mereu alți arici și alți iepuri care își potriveau în grabă ceasurile, de îndată ce-l vedeau apărînd și-l salutau cu cel mai mare respect posibil cînd trecea prin dreptul lor — și uneori încă de la mare distanță —, ba i se păru că începe să observe de la o vreme chiar și veverițe și pînă și vulpi, întrerupîndu-și toate treburile de îndată ce-l zăreau și șoptindu-și cu discreție și cu mare respect una celeilalte : „Trece domnul Lup din *Scufița Roșie*. Înseamnă că e ora...", sau : „Trece celebrul domn Lup, din celebra poveste *Scufița Roșie*..." Și fie că își îndreptau și ele ceasurile, îndată, fie că salutau ori se pregăteau respectuoase să-i răspundă la salut.

O veveriță mai nervoasă și emoționată scăpă din vîrful copacului ceasul deșteptător, pe care tocmai voia să și-l potrivească și Lupul i-l întinse îndată, cu un gest ceremonios, însoțit de un zîmbet plin de grație.

— E drept că sînt Lupul din *Scufița Roșie*, îi explică el veveriței, curtenitor, dar îmi place să fiu politicos cu domnișoarele veverițe, mai ales cînd sînt...

Și urmă un lung și obositor șir de complimente, de care se plictisi în cele din urmă pînă și veverița.

— Dumneata din ce fabulă ești ? încercă la un moment dat Lupul s-o intimideze, văzînd-o că dădea semne de nerăbdare și că, în loc să-l salute cu respectul cuvenit și să-i urmărească ideile cu cea mai mare atenție, ședea dimpotrivă cu un aer absent și ronțăia întruna la alune.

— Din fabula *Șoarecele și Veverița*, rosti ea cu glas slab titlul unei fabule aproape necunoscute.

— Hm, da... răspunse Lupul disprețuitor. Interesant, interesant... Vreau să zic, n-are nici o importanță ! Dumneata ești o veveriță prezentabilă, drăguță, nu toți putem fi personaje celebre !

„O veveriță lipsită de inteligență" își spuse Lupul în gîndul său, referindu-se la puțina considerație de care dăduse dovadă la un moment dat aceasta, mîncînd alune în prezența sa și încă în timpul unei expuneri atît de interesante ! „Lipsă de atenție și de concentrare", mai adăugă el tot în gînd, în timp ce se îndepărta foarte liniștit, continuîndu-și netulburat plimbarea prin pădure.

Cînd ajunse în dreptul cabanei *Cîinele și Măgarul*, Cîinele și Măgarul se aflau chiar în ușă, stînd amîndoi nemișcați, de o parte și de alta a intrării. Aveau amîndoi un aer visător și păreau să se afle acolo și să stea tot așa, ca încremeniți în aceeași poziție, cine știe de cînd, poate dintotdeauna — în semn de respect față de trecători și în același timp, desigur, față de ei înșiși, ca un omagiu adus propriei lor fabule. Aceasta se afla scrisă pe un fel de uriaș pergament pe care Cîinele și Măgarul îl desfășurară de îndată, ținîndu-l grațios de cîte un colț, fiecare cu cîte o labă, și cei doi se pregăteau s-o și recite pe loc în cinstea trecătorului care se ivise — dar Lupul le făcu îndată semn că nu era nevoie, că nu avea de gînd să se oprească acolo, așa că să nu se mai ostenească nici ei și să nu mai recite fabula degeaba.

Cîinele și Măgarul salutară așadar tăcuți, cu un imens respect, iar Lupul din *Scufița Roșie* se îndepărtă și el încîntat, spunîndu-și, de cîteva ori la rînd : „Îmi place cum salută Cîinele și Măgarul...“

Ajunse în sfîrșit cu bine și la cabana *Ursul și Vulpea* (care era într-un fel chiar ținta plimbării sale din acea dimineață) — dar aici lucrurile păreau să fie mult mai încurcate. Ursul și Vulpea se aflau într-adevăr la locurile lor, așezați de o parte și de alta a intrării, ca o emblemă vie a cabanei, dar aveau amîndoi un aer ciudat, păreau indispuși sau poate chiar certați — se vedea în orice caz destul de bine că relațiile dintre ei erau încordate. Ur-

sul părea mai degrabă trist și bosumflat, iar Vulpea nervoasă și pusă pe ceartă.

— Vreau să recit fabula *Ursul și Lupul!* spunea întruna Ursul cu un aer nenorocit, aproape plîngînd de necaz, și repetînd mereu că nu înțelegea deloc de ce nu i se îngăduia să facă acest lucru.

— Dar e o absurditate! exclama Vulpea. De ce să recităm fabula *Ursul și Lupul*, cînd ne aflăm — știi bine! — la *Ursul și Vulpea?*

— Îmi place mie mai mult, e o fabulă mai frumoasă! Asta îmi place mie!... Așa vreau eu!... — repeta întruna Ursul pe un ton plîngăreț, dar în același timp cu multă încăpățînare.

— *Ursul și Lupul*, mai izbutită decît *Ursul și Vulpea?* se miră Vulpea, destul de înțepată. Nu mi se pare... Și nu e rolul nostru să ne amestecăm în astfel de lucruri!

— Dar îmi place foarte mult! se revoltă iarăși Ursul, plîngînd acum de-a binelea. Lasă-mă să recit măcar începutul, măcar primul vers, se mai rugă el smiorcăindu-se. Îmi place la nebunie cum începe!

Ursul își șterse într-o clipă lacrimile și începu să recite, plin de încîntare:

— „Împărăția dobitocească,
Ca și a noastră..."

— Ajunge, ajunge! i-o reteză Vulpea. Nu e rolul tău să faci comparații...

— Dar nu e comparația mea! se revoltă Ursul, plîngînd și sughițînd. N-am voie... să recit... și eu... o fabulă... Dintr-un clasic...

Tocmai atunci apăru și Lupul din *Scufița Roșie.*

— Bine, bine... căzu de acord Vulpea, încercînd să-l mai liniștească întrucîtva pe Urs. Văd că se apropie un trecător... pare-se chiar lup ! adăugă ea, uitîndu-se mai bine. Din moment ce e chiar lup... se învoi ea pînă la urmă, să recităm împreună *Ursul și Lupul !*

Ursul și Vulpea traseră amîndoi aer în piept și începură de data aceasta să recite împreună, avînd grijă amîndoi să respecte cezura :

„Impărăția dobitocească"...

dar după primul vers Vulpea se și opri :

— Ne oprim aici ! spuse ea hotărît.

— Dar de ce ? începu Ursul să plîngă de-a binelea, cu hohote și sughițuri. Niciodată nu mă lași să trec de „ca și a noastră... !" Și ce frumos... începe... Ce frumos... e primul... vers... îm... părăția... do... bitocească...

— Ne oprim la „dobitocească" ! hotărî Vulpea definitiv.

— O fabulă... dintr-un clasic... Din secolul... nouăsprezece... Și care-mi place... la nebunie... — mai încercă Ursul să protesteze, ștergîndu-și întruna lacrimile cu batista, dar plînsetele și protestele sale fură zadarnice, Vulpea nevrînd să audă și să știe de nimic.

Cît despre Lupul din *Scufița Roșie*, acesta nu dădu nici un fel de atenție întregii scene, fiind preocupat în acel moment de cu totul altceva. Puțin îi păsa ce vorbeau și cum se certau între ei Ursul și Vulpea de la intrarea în cabană, pe el nu-l interesa deloc ce se petrecea afară, la ușă, în-

treaga sa curiozitate și toate gîndurile sale fiind atrase, dimpotrivă, de ceea ce se petrecea înăuntru. De cum se apropiase de cabana *Ursul și Vulpea*, — o cabană altfel liniștită și de obicei aproape pustie — Lupul fusese întrucîtva surprins să audă încă de afară și încă de la o oarecare distanță, cîntece de petrecere, urări, clinchet de farfurii și de pahare, într-un cuvînt, mare zarvă și mare veselie.

„Ia să vedem, își spuse el, din ce în ce mai mirat, cine or fi persoanele acestea atît de importante, încît să-și permită să petreacă atît de zgomotos și cu atîta veselie, la ora asta, în vreme ce eu, Lupul din *Scufița Roșie*, mă plimb prin pădure ca orice necunoscut, singur cu gîndurile mele și plin de modestie ?"

Pe măsură ce se apropia de ușă, zgomotul se întețea, veselia creștea din ce în ce, încît Lupul era acum aproape sigur că nimerise la o petrecere dintre cele mai importante, la vreun banchet la care luau parte, fără nici o îndoială, personalități de vază din lumea fabulelor. Era aproape îngrijorat și destul de jignit că nu fusese invitat el însuși din vreme, dar își spunea, încercînd să se liniștească :

„Oricine ar fi ei, vor fi cu siguranță încîntați să primească în mijlocul lor un oaspete ca Lupul din *Scufița Roșie*, așa că îmi vor face semne de departe și se vor ridica în picioare de îndată ce mă vor vedea, și îmi vor spune că se simt onorați să mă invite la masa lor."

Așa își închipuia el că se vor petrece lucrurile.

Își potrivi prin urmare un mers cît mai impunător și se îndreptă hotărît spre ușa de intrare.

Dar nici nu dădu să deschidă bine ușa, cînd se trezi deodată îmbrîncit și dat în lături cu putere — încît era cît pe-aci să cadă pe spate și să se dea pe scări de-a berbeleacul. Zări ca prin vis o siluetă ce se repezea pe ușă afară și pe cineva cerîndu-și scuze în grabă. Cînd se dezmetici, văzu că persoana care îl îmbrîncise — din greșeală, desigur, dar poate cu atît mai jignitor pentru el — era, de necrezut, un simplu viezure, care dealtfel își vedea nepăsător de treburile sale, continuînd să alerge grăbit, Dumnezeu știe unde. Părea într-adevăr să nu fi acordat incidentului nici o importanță.

— Hei, tinere ! îl strigă Lupul, încă nevenindu-i a crede, cînd peste cîteva clipe viezurele se întoarse tot așa, repezit, cu răsuflarea tăiată de alergătură și părînd, nu se știe de ce, foarte vesel. Hei, tinere ! trebui să repete Lupul. Ești grăbit, nu mă vezi ? Cine ești dumneata ?

— Eu ? se amuză viezurele, cu un fel de inconștiență. Cine să fiu ? Un tînăr viezure !

Lupul dădu din cap, de mai multe ori.

— Așa !... spuse el. Un tînăr viezure ! Și unde alergai atît de grăbit ?

— Păi... încercă să explice viezurele, dar nu prea reușea să-și adune ideile.

Lupul continua să dea din cap, sever.

— Nici un păi, spuse el. Nici un păi, dragă tinere ! Dumneata figurezi undeva, în vreo fabulă ?... O să

te dau afară din toate fabulele ! Tinere, dumneata știi cine sînt eu ? Eu sînt Lupul din *Scufița Roșie* !

Aici, firește, se întoarse numaidecît cu spatele și își văzu mai departe de drumul său, fără să mai aștepte vreun răspuns și lăsîndu-l în urmă pe nefericitul viezure — așa voia cel puțin Lupul să creadă — mai mult mort decît viu, de spaimă, singur cu scuzele și rugămințile sale de iertare.

(Realitatea, însă, nu era chiar așa cum și-o imagina el. În realitate, viezurele, — fie că nu avea suficientă cultură, încît să înțeleagă exact cine era Lupul din *Scufița Roșie* ; fie că, dimpotrivă, avea una prea vastă și știa, prin urmare, că mai existau și alți lupi celebri ; fie că avea cu totul alte preocupări în viață și acorda acestor lucruri puțină însemnătate ; fie că în sfîrșit, era o fire mai independentă și nu admitea amenințările, sub nici o formă — în realitate deci, viezurele, nu putem ști exact datorită căruia anume din motivele înșirate, pufni doar în rîs, și își văzu liniștit de treburile sale.)

Lupul din *Scufița Roșie* intră în sfîrșit pe ușă, — dar înăuntru îl aștepta o altă surpriză.

CAPITOLUL IV

Lupul rămase aproape încremenit în uşă, cu laba pe clanţă, văzînd priveliştea cu totul neaşteptată ce i se deschidea în faţă.

Nici pomeneală, înăuntru, de personalităţile la care se gîndise el, şi de banchetul impunător şi plin de solemnitate pe care se aşteptase el să-l găsească. În schimb, în mijlocul hărmălaiei care-l întîmpină îndată, încă de la uşă, Lupul deslusi o mulţime de viezuri, care, aşezaţi cu toţii la o masă lungă, benchetuiau fără nici o grijă, într-o mare dezordine. Nicăieri nici un urs, nicăieri nici un lup, nici măcar o vulpe ! Viezuri, viezuri şi numai viezuri... Încolo — voci răguşite, cîntece, clinchet de pahare, urări peste urări şi scaune răsturnate.

— Asta-i culmea, să nimeresc printre viezuri ! îşi spuse Lupul din *Scufiţa Roşie*. Frumos mai sînt întîmpinat ! — adăugă el amar, văzînd că nimeni nu se ridica în picioare şi nici nu părea măcar să-l observe.

Atmosfera care domnea la masa viezurilor era dealtfel una dintre cele mai ciudate. E drept că viezurii păreau în majoritatea lor destul de obosiți — și Lupul își dădu foarte curînd seama că nimerise cam la spartul chefului, judecînd cel puțin după dezordinea de pe masă și după farfuriile în care zăceau resturi de mîncare — dar aveau în plus un aer de o stranie blîndețe și vorbeau și stăteau de parcă s-ar fi aflat cu toții într-un vis. Se putea observa de îndată că erau cu toții nemaipomenit de atenți și de drăguți unii cu ceilalți, purtîndu-și de grijă ei între ei și adresîndu-se fiecare, unul celuilalt, cu cea mai mare politețe și gingășie. Nici nu se adresau vreodată unul celuilalt decît cu „bursucelule", sau „viezurașule", sau „dragă viezurașule", sau „bursucelule dragă", sau „viezurașule dragă". Se putea dealtfel vedea de la o poștă că viezurii se înțelegeau și petreceau de minune, ei între ei.

— Noi, retrași ? se întreba chiar în clipa aceea un bursuc de la masă, dintre cei mai greoi, — mirat parcă de renumele ce-l aveau în general, în lume, bursucii.

— Noi, izolați ? îi răspunse numaidecît un altul, nu mai puțin mirat nici el.

— Noi, ursuzi ? întrebă în sfîrșit, peste măsură de mirat, un al treilea.

Și toți bursucii, bursuceii și viezurașii de la masă izbucniră pe loc într-un mare hohot de rîs. Se părea că petrecere mai plăcută și mai simpatică decît a lor nici că se mai pomenise.

Bursucii se ascultau cu cea mai mare atenție unii pe ceilalți și se înconjurau într-adevăr de mii de gingășii, orice comesean urmărind cu cea mai mare grijă orice dorință (exprimată ori secretă) a vecinului său. Auzeai mereu cuvinte ca acestea :

— Poftim, Viezurașule...

— Mulțumesc, Bursucelule...

— Spune, dragă Viezurașule...

— Te urmăresc, dragă Bursucelule...

— Poftim niște alune, sînt excelente, dragă Viezurașule... Sau :

— Fă-mi bucuria și gustă puțin din cîrnatul acesta, dragul meu Bursucel...

Cînd vreun bursuc dădea doar semne, de departe, că s-ar pregăti să vorbească, să spună ceva (fie că avea de gînd să povestească vreo întîmplare, ori să-și exprime cine știe ce dorință, ori să intervină și el în discuție cu vreo observație), toți cei din jur îl urmăreau îndată cu o atenție încordată și erau numai ochi și urechi, de teamă să nu le scape cumva vreun cuvînt.

În schimb, erau cu totul și cu totul neatenți la absolut orice se afla în jur, în afara lor. Pe Lupul din *Scufița Roșie* nici nu-l băgaseră măcar în seamă, cînd intrase pe ușă.

„Frumoasă primire ! își spuse tot mai amar acesta. Frumos mai sînt întîmpinat, n-am ce zice ! Să intre Lupul din *Scufița Roșie* și nimeni să nu se ridice în picioare ! Și încă să fi fost o masă de urși, ori de lupi — hai, aș mai înțelege... Dar poftim cine chefuiește aici ! Niște nefericiți de viezuri... Ei, lasă !

încercă el să se liniștească și să-și mai ridice singur moralul. Voi refuza categoric să stau la masa lor, cînd mă vor observa în sfîrșit, într-un tîrziu, și vor veni îndată să-și ceară mii de scuze. Nici să n-aud de scuzele lor !"

Se așează prin urmare la o măsuță mai modestă, dar de la care să poată fi văzut destul de bine și la masa viezurilor, și începu să aștepte, străduindu-se să pară cît mai neatent la ce se întîmpla în jur și cît mai absorbit în gîndurile sale. O veveriță care servea la mese veni să-l întrebe dacă dorea ceva, și Lupul comandă un pahar mare de lapte.

La masa viezurilor petrecerea continua însă în același stil de bunăvoință generală și de mare blîndețe. Tocmai atunci, Bursucul care servea la bar aduse o tavă uriașă cu noi halbe de bere și viezurii, care parcă atîta așteptaseră, se și apucară de noi urări, se ridicară de data asta cu toții în picioare și ciocniră iarăși cu toții între ei, cine știe pentru a cîta oară ! Urmă un uriaș zgomot de scaune trase, al căror scîrțiit neplăcut îl obligă pe Lup să-și ducă labele la urechi, și asta în ciuda stăpînirii de sine de care se străduia din toate puterile să dea dovadă.

Se auzea mereu :

— Noroc, Bursucelule !

— La mulți ani, Viezuraşule !

— Să trăim cu toții, dragi Bursucei !

În sfîrșit, odată reașezați la locurile lor, viezurii se porniră cu toții să cînte un cîntec gălăgios și foarte vesel, numai bun să-l scoată pe Lup din sărite. Nu prea se deslușeau bine cuvintele, mai ales

că viezurii erau din ce în ce mai somnoroşi ; atîta fu Lupul în stare să-şi dea seama, după ce, încordîndu-şi auzul, ascultă vreo cîtva timp cu mare atenţie, că textul cîntecului era chiar din fabula *Ursul şi Lupul*. Se vede că vreun viezure mai talentat compusese şi muz'ca.

„Curios ! îşi spuse Lupul. Sînt lup, dar n-am auzit niciodată şi n-am ştiut pînă astăzi să existe vreo melodie la *Ursul şi Lupul*."

Viezurilor părea să le placă enorm în special refrenul cîntecului, compus din versurile : „Leu pe urs bate, urs pe leu schimbă, / Dintr-o-ntîmplare prea de nimic", refren pe care-l repetau acum întruna, fără să se mai sinchisească de restul fabulei. Cu toţii răguşiseră strigîndu-l cît mai tare şi cîntau şi scandau acum la infinit : „Leu pe urs bate, urs pe leu schimbă", agitînd voioşi prin aer halbele de bere. Nimeni, absolut nimeni nu se uita la Lup. Fie că nu-i băgaseră în seamă prezenţa nici pînă acum, fie că viezurii erau prea ocupaţi cu ale lor, se simţeau excelent între ei, iar pe Lup îl zăreau doar aşa, de departe, ca printr-o ceaţă. Cît despre scuze, invitaţie şi rugăminţi respectuoase — nici pomeneală !

„Lasă că le arăt eu lor ! îşi spuse Lupul. O să le ţin eu o lecţie, să mă pomenească ! Îi fac eu pe ei să înţeleagă ce va să zică să fie neatenţi şi distraţi, cînd se află de faţă Lupul din *Scufiţa Roşie*. Or să-şi muşte labele ! O să-i pun pe toţi cu botul pe labe !"

Îşi comandă un nou pahar de lapte — cu gîndul, se vede, să le dea viezurilor un mic exemplu — şi

cînd Bursucul de la bar veni el însuși să i-l aducă la masă, îl luă îndată la rost mai întîi pe acesta.

— Sînt Lupul din *Scufița Roșie*, se prezentă el scurt, considerînd că nu va mai fi nevoie, după o astfel de introducere, de multe cuvinte ori comentarii. Aș dori să știu, adăugă Lupul pe un ton sobru, ce se întîmplă cu toți acești viezuri care petrec aici, la *Ursul și Vulpea* ?

Bursucul însă nu păru deloc descumpănit și aduse o lămurire cu totul neașteptată :

— E Anul Nou la viezuri, domnule Lup, explică el. Adică aseară a fost Ajunul, și viezurii, sigur... Așa cade Anul Nou la noi, la viezuri, mai adăugă Bursucul, politicos și demn.

— Dacă-i așa, spuse numaidecît Lupul, dacă într-adevăr e Anul Nou la viezuri...

Și își desfăcu labele într-un gest larg, vrînd să arate că, în cazul acesta, nu mai avea chiar nimic de zis.

— Dacă e Anul Nou la viezuri... mai spuse Lupul repede încă o dată. Eu, bineînțeles... Eu, niciodată... M-am pronunțat totdeauna... începu el să vorbească fără șir. Sînt pentru respectul oricăror obiceiuri... La viezuri, ori la alte animale... Respect pe oricine !... Nu există !... Credeam, încercă el să explice, că viezurii petrec doar așa, beau bere...

— A, nu ! spuse îndată Bursucul. Noi, viezurii, numai de Anul Nou bem bere ! În rest...

— În rest ?... întrebă foarte curios Lupul.

— În rest, spuse Bursucul, ceai, lapte... Cafea cu lapte, ceai cu lapte, griș cu lapte, orez cu lapte, mai

adăugă el repede, vorbind ca un doctor. Şi sucuri ! Tot felul de sucuri ! Suc de mere, suc de pere, suc de coacăze, suc de agrişe...

Cum stăteau ei aşa liniştiţi de vorbă, şi Lupul îl asculta atent şi respectuos şi dădea mereu din cap, arătîndu-se plin de interes şi bunăvoinţă faţă de atîtea obiceiuri care domneau pe la viezuri — şi despre care auzea abia acum, de la Bursuc, prima oară — cum stăteau ei aşa frumos de vorbă, cineva azvîrli drept în direcţia lor, un fel de praf alb, foarte dens. Dar nu din greşeală, cum se văzu îndată, căci urmară în viteză vreo două sau trei alte rafale, din ce în ce mai serioase, din acelaşi praf alb. Lupul sări ca ars de pe scaun, dînd să întrebe ce mai era şi mascarada aceasta, cînd îşi dădu seama, după usturimea din ochi şi după gustul sărat ce-l simţea în gură, că praful alb de care-i era acum blana plină, nu era altceva decît sare. Bursucul, care era şi el plin de sare ca şi Lupul, încît aveau acum amîndoi blana albă, din cap pînă în picioare, izbucni într-un rîs sănătos, plin de voie bună, şi-l bătu pe Lup de cîteva ori pe umăr, liniştitor, ca şi cînd ar fi vrut să spună că nu era nimic grav, să nu se sperie degeaba.

— Aşa e obiceiul pe la noi de Anul Nou, explică el iarăşi cu bunăvoinţă. Viezurii se distrează, turnîndu-şi în cap sare, unii celorlalţi, şi asta indiferent cine ar fi ei, indiferent de rangul lor, sau de poziţia ce-o ocupă fiecare în societate. Cînd se întîmplă să fie de faţă animale străine, nu sînt nici ele exceptate de la regulă.

Într-adevăr, la masa viezurilor era acum o hărmălaie nemaipomenită. Comesenii goliseră de mult toate solniţele, care, aşa cum observă acum Lupul, se aflau la masă într-un număr apreciabil, să fi fost vreo patruzeci, cincizeci de solniţe (probabil tocmai cu prilejul sărbătoririi Anului Nou şi al obiceiurilor viezureşti legate de această sărbătoare) şi scoteau acum la iveală sumedenie de pungi şi săculeţe de sare, de care îşi făcuse rost, se vede, fiecare viezure din vreme. Din bucătărie soseau mereu noi şi noi pungi. Nu se mai vedeau acum decît nori albi de praf, în mijlocul cărora zăpăciţii de viezuri săreau încîntaţi, strîmbîndu-se de rîs.

— Hm... da, desigur... Dacă aşa e obiceiul... bîigui Lupul cu gura plină de sare, înecîndu-se şi tuşind. Eu, bineînţeles, hî !... Respect enorm, hî !... Frumoasele, hî !... dumneavoastră obiceiuri viezureşti... Mă întreb, hî !..., mai reuşi el cu greu să spună, în timp ce-şi ştergea mereu ochii înlăcrimaţi cu batista, mă întreb, hî... ce anume simbolizează, hî... De ce tocmai sare, hî... Şi nu altă substanţă, hî... sau alt aliment, hî... cum vreţi să-i spuneţi...

Bursucul păru să se prăpădească de rîs, nu alta.

— Dar nu e deloc obligatoriu ! strigă el voios, cu un aer liniştitor şi plin de bunăvoinţă. Cine a spus că trebuie să fie numaidecît sare ?... Poate fi şi zahăr... începu el să enumere tacticos, poate fi şi griş, poate fi şi făină... şi arpacaş, şi orez cu piper... Şi scorţişoară, şi foi de dafin... Şi muştar !... adăugă el, cu mult înţeles. Şi supă cu tăiţei ! Şi cîte altele !...

Un uriaș nor alb, dintr-un praf de data aceasta foarte fin, ușor și înecăcios se năpusti asupra lor, acoperindu-i cu totul.

— Uite ! strigă Bursucul, plin de bucurie. Viezurii au și trecut la făină !

Părea foarte satisfăcut la ideea că viezurii demonstrau acum pe viu tot ce explicase el mai înainte în pură teorie și avea în același timp un aer triumfător, ca și cînd ar fi fost cine știe ce mare scofală, că nebunii de viezuri trecuseră în sfîrșit la făină. Urmînd poate, cine știe, dacă mergeau tot așa înainte, să ajungă destul de curînd și la supa cu tăiței.

Lupul mai continuă un timp să dea din cap respectuos și să-l îngîne pe Bursuc, în timp ce urmărea atent explicațiile acestuia cu cîte un : ...și arpacaș ...și piper ...și scorțișoară ...și foi de dafin. Da, da, dădea el mereu din cap, interesante obiceiuri, interesante obiceiuri. Apoi își luă în sfîrșit rămas bun de la Bursuc, dar ținu, așa cum arăta el acum, cu blana plină de făină — să mai dea înainte de plecare unele ultime asigurări, așa că repetă de vreo cîteva ori, vorbind destul de greu, cu gura plină de pap : „Eu totdeauna !... Niciodată !... Absolut !... Nu există !...", — înainte de a ieși definitiv pe ușă.

CAPITOLUL V

Era tocmai ora cînd Vulpea, Corbul, doamna Corb şi Iepurele din versul „Pe iepure la vulpe cu un bilet trimise", se îndreptau cu toţii spre Vulpea liberală şi ajunseseră mergînd aşa, la pas, cam la jumătatea drumului ce-l aveau de străbătut pînă la locuinţa acesteia. Să-i lăsăm aşadar pe ei să-şi continue netulburaţi drumul lor şi să ne întoarcem la Lupul din *Scufiţa Roşie*, care, cu totul întîmplător desigur, se afla în această clipă chiar în punctul opus al pădurii, dar la egală distanţă de locuinţa Vulpii liberale.

Ieşind de la petrecerea de Anul Nou a Viezurilor, nefericitul nostru lup, cu blana plină de făină, se aşează cu un aer rătăcit pe o piatră de la marginea drumului. Rămase cîteva clipe aşa, nemişcat, cu mintea goală de orice gînduri. Se afla într-o stare de destrămare totală, şi poate de adîncă prăbuşire sufletească. Ar fi vrut să mediteze puţin la propria sa viaţă, la persoana sa, aşa cum apărea ea în ochii

celorlalți, la rostul său pe lume — dar un pustiu desăvîrșit îi cuprinsese mintea și inima.

„Ceva nu e în regulă... își spuse el în sfîrșit. Nu e bine, nu e bine deloc. Ar trebui poate să-mi schimb cu totul felul de viață, sau știu eu — să fie altceva la mijloc ? Ce căutam de fapt la banchetul viezurilor ? Mi-e imposibil să-mi explic acest lucru !"

„Da, da, își spuse Lupul din ce în ce mai neliniștit, am în ultima vreme tot felul de gesturi necontrolate. Poate că ar trebui să iau niște vitamine ?... Sau să mă duc mai des la cinematograf ? Aud că rulează în pădure filmul S t a n ș i B r a n, u r ș i p o l a r i, își aminti el deodată, și chiar lîngă noi, la cinematograful *Scufița Roșie*. Ce-ar fi să mă duc imediat după-masă, n-am mai fost la un film de ani de zile ! Prostii, prostii... se răzgîndi tot el. Gimnastică, plimbări, exerciții în aer liber... — toate acestea nu folosesc la nimic ! Mi-e mintea grea și încețoșată și viezurii au pierdut orice fel de respect !"

Își apucă deznădăjduit capul între labe și repetă de cîteva ori : „Nu știu, nu știu, nu știu ! cu privirile rătăcite și clătinîndu-și capul cu putere. Să fie oare un rău care macină întreaga lume ? se întrebă el în cele din urmă. Sau poate că răul se află chiar în mine ?... Ar trebui poate să călătoresc mai mult... Sau să ascult mai multă muzică !..."

Puțin cîte puțin, simți cum își mai revine în fire și ridicîndu-se în sfîrșit de pe piatră, în urma acestui lung și obositor monolog, își scutură energic blana de făină și se hotărî să meargă mai departe. Un vînt

ușor, de primăvară, îi sufla drept în față și Lupul se simți deodată proaspăt și înviorat.

„Aș mînca o salată verde, își spuse el. Și o să-mi refac și discoteca !... Ei, comedie ! își spuse deodată, revenindu-și cu totul la vechea și obișnuita sa dispoziție excelentă. Sînt Lupul din *Scufița Roșie*, așa că nu văd deloc de ce mi-aș face tot felul de griji și de gînduri negre !"

Își spuse în continuare că se aflau la urma urmei pe lume atîtea și atîtea lucruri plăcute, atîtea lucruri pe care le-ar fi făcut oricînd cu mare poftă și cu mare bucurie, și pentru care viața merita într-adevăr să fie trăită.

„Îmi pare rău că n-am învățat de mic pianul, regretă el. Sau orice alt instrument — flautul, sau harfa ! Dar cîte alte lucruri nu-mi rămîn de făcut ?... Aș avea chef să patinez, să schiez, să joc tenis ! Cu puțină răbdare, m-aș putea apuca și de șah... Aș putea lua lecții de limba spaniolă. Mi-ar plăcea să cresc în grădina mea tot soiul de specii de trandafiri, cu nume care de care mai melodioase și mai ciudate... Aș putea inventa eu însumi o specie de trandafir, și l-aș numi trandafirul *Scufița Roșie* ! Mi-ar plăcea să mă afund în studii matematice... Trebuie să-i citesc mai atent pe filosofii presocratici... Dar nu văd de ce nu m-aș apuca pe loc de studiul limbilor și literaturilor orientale ? Aș deveni în timpul cel mai scurt un mare, un reputat orientalist !"

Cum se vede, Lupul din *Scufița Roșie* o luase razna cu totul și cu totul. Avusese o dimineață poate din cale-afară de grea și de obositoare, plină de întîm-

plări și de trăiri lăuntrice neprevăzute, încît, tot mergînd așa, singur în drumul său, începu să-și dea seama el însuși, de la o vreme, că ar fi fost momentul să se mai distreze puțin, să se destindă într-un fel sau altul de încordarea acelei zile, și să-și alunge din minte continua năvală de gînduri. Își aminti în clipa aceea, ca din întîmplare, că nu departe de locul în care se afla chiar atunci locuia o foarte apropiată cunoștință a sa, ar fi putut spune o veche și bună prietenă, poate una din cele mai bune, dacă nu cumva chiar cea mai bună dintre prietenele sale vulpi, — Vulpea liberală.

„Da, da !. își spuse Lupul, după ce se mai gîndi o clipă și își mai limpezi în minte unele lucruri — e de departe cea mai bună dintre toate, absolut toate prietenele mele vulpi ! Nu cea mai veche, firește, dar cu siguranță cea mai bună... Ce-ar fi să-i fac chiar acum o vizită neprețuitei mele prietene, Vulpea liberală ? Sînt convins că s-ar bucura enorm... Nici nu se face s-o ocolesc, să fiu aici, la doi pași de ea, și să trec ca și cînd aș fi un străin, de casa ei atît de plăcută și de ospitalieră ! Ia să văd, nu cumva e chiar ziua ei de primire ?"

Lupul scoase din buzunar un carnețel, un fel de agendă în care obișnuia să noteze mai de toate și căută întîi la *Zile de primire ale unor doamne*, apoi la calendarul special al fabulei *Vulpea liberală.* Constată cu bucurie că ziua respectivă era, așa cum bănuise dealtfel, una fastă, și nu una dintre acelea în care Vulpea l-ar fi putut întîmpina cu un „Mi-e

rău de aseară, mi-e rău cît se poate", spus încă în uşa de la intrare, sau cu un „Adio, sînt bolnavă, m-am înecat c-un os !", strigat de undeva, dintr-un balcon.

— Perfect ! spuse Lupul, închizînd mulţumit carneţelul-agendă şi punîndu-l frumos la loc în buzunar. Din moment ce în calendarul fabulei scrie : „Zi obişnuită" şi nu „În ziua viitoare" (adică ziua în care, după cum se ştie, buna mea prietenă face pe bolnava), din moment ce scrie „Zi obişnuită", înseamnă că am norocul s-o găsesc veselă, prietenoasă, drăguţă, bine dispusă, încîntată să vadă un vechi prieten şi avînd casa plină de musafiri. Nici pomeneală prin urmare să fie astăzi „la cap înfăşurată", sau — asta ne-ar mai lipsi acum — „pe sub barbă legată" ! Nu !... Totul va decurge, dimpotrivă, cum nu se poate mai plăcut şi mai bine ! Mă voi distra de minune, va fi exact ceea ce îmi trebuie ! Excelent ! Excelent ! repetă Lupul de cîteva ori, frecîndu-şi labele de bucurie şi încîntare. Abia aştept să văd ce fel de curcan se va servi astăzi la masa bunei noastre prietene, şi ce alţi distinşi şi importanţi invitaţi vor mai fi, în afară de mine.

Cu aceste ultime, atît de plăcute gînduri în minte, Lupul traversă cu pas hotărît strada din liniştitul şi elegantul cartier vulpesc în care se adîncise acum şi se pregăti să cotească spre zona cea mai aristocratică a cartierului, în care se aflau într-adevăr vizuinile vulpeşti cele mai elegante şi mai luxoase şi unde, dominîndu-le de departe pe toate celelalte,

era situată vechea și somptuoasa vizuină boierească a Vulpii liberale. Era atît de bine dispus și de mulțumit de sine, încît cu siguranță că nici nu i-ar fi venit a crede dacă ar fi putut auzi din întîmplare (sau dacă cineva ar fi venit să i-o relateze) o convorbire privindu-l direct și care avea loc în chiar acea clipă, la depărtare de abia cîțiva pași în urma sa, între două personaje, dacă nu de prim-plan, în orice caz, destul de cunoscute și ele.

CAPITOLUL VI

Unul dintre acestea era chiar Bufniţa din fabula *Mierla şi Bufniţa*, despre care am avut prilejul să mai vorbim şi care, în treacăt fie spus, încă nu se fixase nici pînă acum la pălăria ce avea s-o pună cu ocazia atît de aşteptatei sale vizite la Mierlă. Celălalt era Papagalul din fabula *Papagalul şi celelalte paseri*. Acesta avea, după cum se ştie, meteahna de a-şi părăsi din cînd în cînd colivia şi de a veni să se plimbe prin pădure, cum putem afla dealtfel din versurile :

„Lăsînd a sa colivie
În pădure vru să vie
Papagalu-a se plimba."

Şi din moment ce voise un lucru, Papagalul, care era de felul său o persoană destul de energică şi nu obişnuia să se dea bătut cu una cu două, făcuse

firește de îndată tot ce îi stătea în putință pentru a-și duce intențiile la îndeplinire.

„Nu sînt eu Papagalul care să renunțe atît de ușor la un lucru, odată ce și l-a pus în minte ! — ar fi declarat el însuși, la vremea respectivă. Din moment ce *vreau* să vin *a mă plimba* prin pădure, înseamnă că o să și vin pînă la urmă și o să mă și plimb în realitate, — ar fi declarat Papagalul în continuare. Nu sînt o fire machiavelică, nu-mi place să calc peste cadavre, — ar mai fi adăugat apoi Papagalul, — dar sînt o pasăre care știe ce vrea și sînt convins că voi reuși !"

Și reușise într-adevăr, așa că putea fi în ultima vreme văzut de oricine și asta, se spune, aproape zilnic, plimbîndu-se ore întregi prin pădure, — iar acum se afla tocmai în cursul uneia din lungile și atît de plăcutele sale plimbări. Cît despre Bufniță, ea se afla așezată pe balconul propriei sale locuințe (situată deasupra cartierului Vulpilor, în cartierul suspendat al Bufnițelor), prin fața căreia trecea chiar acum Papagalul, și trecuse, cu abia cîteva clipe înainte, însuși Lupul din *Scufița Roșie*. Inutil să mai spunem că Papagalul, avînd desigur în cursul atît de numeroaselor sale plimbări prin pădure nenumărate ocazii de a vedea și a cunoaște fel de fel de lume, luase obiceiul să se dedea în timpul mersului la studii fizionomice și psihologice dintre cele mai interesante, și dobîndise cu timpul, în această îndeletnicire a sa, un oarecare exercițiu.

— Ce individ caraghios ! exclamă prin urmare plin de dispreț Papagalul, urmărindu-l cu privirea

pe Lupul din *Scufița Roșie*, în timp ce acesta trecea tocmai strada și se îndepărtase destul pentru a nu-l mai putea auzi.

— Spuneați ceva, domnule Papagal ? se interesă amabil, de pe balconul ei, Bufnița.

— Dumneavoastră, doamnă Bufniță ? se miră Papagalul. Dimineața, pe soare, pe balcon ?

— Ei da, da, da, da ! răspunse Bufnița. Dimineața, pe balcon, eu, doamna Bufniță ! Nu e chiar așa cum își închipuie Mierla ! Cunoști, cred, domnule Papagal, întrebarea în versuri cu ritm legănat pe care mi-o adresează ea, în fabulă...

Și Bufnița începu să recite ca pe scenă, la rîndul ei în ritm legănat și străduindu-se s-o imite cît mai bine pe Mierlă :

„Spune-mi, mă rog, lumina de ce nu-ți e plăcută,
De ce stai toată ziua ascunsă, nevăzută ?“

— Da, da, desigur, cunosc versurile, o întrerupse cu rece indiferență Papagalul.

— Ei bine, continuă Bufnița, uite că nu e chiar așa, uite că nu stau deloc ascunsă, și nici nevăzută ! Uite că stau chiar aici, afară pe balcon, și mă poate vedea oricine trece, și pot fi văzută de o lume întreagă !

— Mă rog, mă rog, probabil că aveți dreptate, doamnă, admise pe-un ton aproape glacial Papagalul.

— A, dar nici nu încape discuție ! spuse Bufnița într-un fel categoric, și începu îndată să-și facă vînt cu un uriaș evantai negru, pe care îl flutura foarte

energic. Nici nu încape discuție că am dreptate !... Dar mă scuzați că v-am întrerupt așa, în mijlocul frazei... Parcă spuneați mai înainte ceva, domnule Papagal, ceva în legătură cu un individ caraghios... Despre ce individ caraghios era vorba ?

— A, spuse neglijent Papagalul, vorbeam de caraghiosul acela...

— Care caraghios ?... mai întrebă o dată Bufnița.

— Caraghiosul acela, lămuri în sfîrșit Papagalul, caraghiosul acela, Lupul din *Scufița Roșie*...

Bufnița izbucni într-un hohot de rîs nebun.

— A, caraghiosul acela ! Ha-ha-ha, ha-ha-ha ! Îl știu ! Ha-ha-ha ! Ha-ha-ha ! Îmi vine să mor de rîs, ha-ha-ha, numai cînd mă gîndesc la el, ha-ha-ha !...

Părea într-adevăr să nu se mai poată opri deloc din rîs.

— Hu-hu-hu, hu-hu-hu ! mai rîse ea în sfîrșit, o ultimă oară, amintindu-și deodată că era totuși bufniță. Hu-hu-hu, hu-hu-hu ! Vai, nu mă mai pot opri deloc, suspină ea, plîngînd acum de-a binelea de atîta rîs. Unde s-a mai văzut o bufniță care să rîdă cu atîta poftă ? Hu-hu-hu ! hu-hu-hu ! Cîteodată mă întreb dacă nu sînt nebună, zău așa, dragă domnule Papagal !

— Hm !... făcu Papagalul, de data aceasta deosebit de rece și începu pe loc să-și cojească un măr cu un cuțitaș elegant și drăguț, pe care îl purta totdeauna asupra sa.

— Eu nu plec niciodată de acasă fără cuțitaș de mere, spuse el însuși, peste o clipă. Fără cuțitaș de

mere și fără forfecuță de unghii, mai adăugă el, cîrrr... fără forfecuță de gheare !

— Dar să revenim la Lupul din *Scufița Roșie*, spuse Bufnița după ce, dînd peste cap un pahar mare de apă, luînd la repezeală vreo două doctorii și sorbind în grabă dintr-o ceșcuță de cafea neagră, păru în sfîrșit să-și mai fi venit puțin în fire. Am auzit, spuse Bufnița, că în povestea *Scufița Roșie*... Dar mai întîi, se întrerupse ea, iartă-mă că te întreb, cunoști basmul, domnule Papagal ?

La aceste ultime cuvinte, Bufnița apăru deodată cu niște uriași ochelari pe nas și privi brusc spre Papagal cu o privire cît se poate de severă.

— Cunosc basmul, răspunse destul de sec Papagalul și continuă să-și cojească mărul în liniște.

— Eu nu cunosc basmul, mărturisi deodată Bufnița, și ca să fiu sinceră, nici nu mă interesează !

Aici Bufnița își scoase ochelarii, în același mod brusc și neașteptat în care apăruse cu ei mai înainte și devenind deodată foarte voioasă, începu să muște, veselă și bine dispusă, dintr-o uriașă felie de cozonac.

— Eu nu cunosc basmul, își reluă ea ideea, mușcînd mai departe cu aceeași poftă din uriașa ei felie de cozonac, și cum spuneam, nici nu mă interesează absolut, dar absolut deloc ! Am auzit însă, continuă Bufnița, că în povestea *Scufița Roșie* se petrec — și asta, în ultima vreme mai ales, așa mi se spune — lucruri dintre cele mai ciudate cu putință.

— Am auzit și eu ceva, confirmă Papagalul, dar fără nici o patimă, vorbind pe un ton șters și destul de plictisit.

— Mi se spune, continuă Bufnița, că în ultima vreme, bunica...

Aici fu, din păcate, zguduită de un nou hohot de rîs, așa că fraza rămase o vreme întreruptă. Papagalul, cît era el de calm, păru de data aceasta să-și piardă răbdarea.

— Nu e deloc de rîs, spuse el, doamnă Bufniță! Credeți-mă, nu e nimic, nimic de rîs!

— De acord, de acord! spuse imediat Bufnița, și se și opri pe loc din rîs. Tocmai voiam să vă întreb, domnule Papagal, fiindcă așa cum v-am mai spus, eu nu prea cunosc basmul... Eu nu prea citesc basme, sînt mai mult o pasionată cititoare de romane, mărturisi Bufnița în paranteză. Am citit *Anna Karenina* de sute de ori! Mi se întîmplă să mai citesc și cîte un roman polițist, mai mărturisi ea, oarecum stingherită. Dar asta e o simplă paranteză... Mi s-a spus, continuă Bufnița, că în povestea *Scufița Roșie* — pe care, repet, nu o cunosc absolut deloc — s-ar petrece lucruri de-a dreptul îngrozitoare! E adevărat, domnule Papagal? Spuneați că ați citit povestea...

— Desigur că am citit-o, răspunse demn Papagalul. Vorbiți de povestea propriu-zisă, doamnă Bufniță, de povestea *Scufița Roșie* așa cum a fost ea scrisă, și cum poate fi citită oricînd, de oricine? Sau... parcă spuneați ceva de niște evenimente din ultima vreme... Ar fi bine să nu confundăm lucrurile!

— A, nu ! Nu e vorba de evenimentele din ultima vreme, hu-hu-hu ! — o apucă iarăși rîsul pe Bufniță, — asupra cărora, am, bineînțeles, de gînd... hu-hu-hu !... să mai revin, hu-hu-hu !... E vorba, continuă ea, după ce mai dădu peste cap un pahar de apă și se liniști în sfîrșit, e vorba, bineînțeles, de vechea poveste *Scufița Roșie*, așa cum poate ea fi citită de oricine — cum să confund eu lucruri atît de diferite ? Mi s-a spus, continuă Bufnița, și nu mi-a venit a crede, că în povestea *Scufița Roșie* Lupul le mănîncă de-a adevăratelea, atît pe Scufița Roșie, cît și pe Bunică ! E oare cu putință, domnule Papagal ?

Papagalul rămase brusc gînditor.

— Multe credem noi, iubită doamnă Bufniță, spuse el, părînd să-și fi ieșit deodată, în chip surprinzător, din obișnuita sa insensibilitate, multe credem noi că nu sînt cu putință — și uite că totuși sînt.

— Vai, dar e îngrozitor ! se cutremură Bufnița, și păru într-adevăr din cale-afară de tulburată. Mi s-a spus, — continuă ea să povestească în acest mod indirect și destul de straniu, cunoscutul basm *Scufița Roșie* — că Lupul, după ce a înghițit-o pe Bunică, se îmbracă în cămașa de noapte a acesteia ! Să fie oare adevărat, domnule Papagal ?

— Da, doamnă Bufniță, confirmă sec Papagalul, care între timp își revenise cu totul la obișnuita sa răceală și insensibilitate. Așa e basmul, doamnă Bufniță ! Lupul îmbracă atît cămașa de noapte a

Bunicii înghițite, cît și boneta de noapte a aceleiași. E un lucru pe care îl știe dealtfel de mult toată lumea...

— Groaznic ! groaznic ! izbucni iarăși Bufnița. Și e adevărat ce mi s-a spus, că Lupul se culcă apoi chiar în patul Bunicii ?

— Desigur, doamnă Bufniță, răspunse Papagalul, de data aceasta cît putu el mai sec. În așteptarea Scufiței Roșii, care urmează să sosească din moment în moment și pe care se pregătește desigur s-o mănînce la rîndul ei, Lupul, îmbrăcat în camașă de noapte, etc., etc., adăugă Papagalul, în semn că se cam plictisise și nu voia să mai lungească vorba, și în fine, cu bonetă de noapte, preciză el totuși, pînă la urmă, se culcă, după cum bine se știe, în patul Bunicii, se acoperă, după cum spun toate versiunile basmului, cu plapuma...

— Cu plapuma Bunicii ? izbucni în strigăte mari Bufnița. Vai, dar e oribil, oribil ! se scandalizează ea, din ce în ce mai zgomotos. Eu nu suport să aud nici vorbindu-se de asemenea lucruri ! Ce atrocități, ce de cruzimi dezgustătoare ! Simt că înnebunesc, ar trebui să iau un calmant...

Și Bufnița dispăru într-adevăr pentru o clipă în casă și se întoarse, tot atît de răvășită, cu o uriașă cutie de medicamente pe care o instală pe balcon și prin care începu să scotocească nervoasă, repetînd întruna :

— Da, ar trebui să iau un calmant... Ar trebui să iau numaidecît un calmant... Ar trebui să iau cît mai repede un calmant...

CAPITOLUL VII

Între timp Papagalul începuse să se plimbe cu pași mari încolo și încoace, fără să-i mai acorde Bufniței nici un fel de atenție și reluîndu-și în liniște meditațiile sale.

„Să nu uităm că am venit în pădure tocmai în scopul de a mă plimba, își spuse el cu importanță, după cum se arată atît de limpede și în versurile : «În pădure vru să vie / Papagalu-a se plimba». Așa că nu văd deloc de ce nu mi-aș respecta propriile mele intenții — sînt doar un Papagal care știe ce vrea, și prin urmare..."

Părea peste măsură de plictisit de toate moftu-rile Bufniței, de strigătele, de nervii și de calmantele ei. O lăsă prin urmare să scotocească înainte prin cutia ei de medicamente și să exclame frumos mai departe : „Vai, ce îngrozitor !", „Eu nu suport... !" și „Ce de atrocități... !" — cît avea ea chef.

„Să scotocească prin cutie și să strige sănătoasă, cît vrea ea ! își spuse foarte liniștit Papagalul. Din

partea mea, n-are decît să strige și să scotocească așa pînă poimiine !"

Bufnița întrecea însă orice măsură cu agitația ei zgomotoasă și după ce înghiți fel de fel de pastile, își puse o compresă rece pe cap și își făcu vînt cu evantaiul multă vreme, fără a izbuti să se liniștească — izbucni la un moment dat de-a dreptul în plîns. Așa că Papagalul fu obligat pînă la urmă să-și întrerupă din nou plimbarea.

— Liniștiți-vă, doamnă Bufniță ! interveni el în sfîrșit. V-am explicat doar, nu e vorba, la urma urmei, decît de un basm ! Așa că n-are nici un rost să ne-apucăm să strigăm sau și mai rău, să plîngem...

— Știu... știu... răspunse Bufnița plîngînd și sughițînd, știu... că e vorba... doar de... un basm... dar nu mă... pot... împiedica să... plîng !...

Părea totuși întrucîtva mai liniștită și acum suspina, plîngînd ușor, potolit.

— Dealtfel — reluă Papagalul, într-un stil de expunere și vorbind pe același ton rece-științific — în versiunea germană a Fraților Grimm... Cred că ați auzit de Frații Grimm, doamnă Bufniță ?

— Daaa... aam... au... zit... răspunse printre suspine Bufnița.

— Ei bine, continuă Papagalul, plimbîndu-se cu pași rari, ca și cînd s-ar fi aflat pe un podium și ar fi ținut deodată o conferință, în versiunea Fraților Grimm, atît Scufița Roșie cît și Bunica sînt salvate la timp prin intervenția Vînătorului care, așa cum

bine se știe, apare tocmai la momentul potrivit, ca un instrument al Providenței, etc., etc., explică Papagalul, și le scoate pe amîndouă întregi și încă vii din pîntecele Lupului, pe care în prealabil îl tăiase, cum bine se știe, cu foarfeca...

— Au... au... se mai văicări odată cu glas stins Bufnița, care la drept vorbind nici nu mai avea putere acum să mai strige.

— Mai sînt și alte neconcordanțe, își reluă Papagalul netulburat expunerea, mai sînt și alte neconcordanțe între cele două versiuni. În vreme ce în versiunea germană, Mama îi trimite Bunicii, prin Scufița Roșie, un cozonac și o sticlă de vin, în versiunea franceză ni se vorbește de o clătită, sau de o plăcintă, așa ceva, și de o oală cu unt. În versiunea germană, continuă Papagalul, odată scăpată teafără din pîntecele Lupului, Bunica se și așază voioasă la masă, mănîncă pe loc cozonacul, cu multă poftă, și se întremează frumos cu sticla de vin. În versiunea franceză — își urmă el paralela — întrucît Bunica e lăsată să moară între colții, după cum se știe, fioroși ai Lupului...

— Au... mai strigă foarte stins Bufnița, pentru o ultimă oară.

— ...nu ni se mai spune nimic, continuă netulburat Papagalul, despre ce au devenit plăcinta și putina cu unt.

Aici urmă o scurtă tăcere. Bufnița încetase de data aceasta definitiv cu plînsul, se vede că era

într-adevăr la capătul puterilor, și își ștergea resemnată lacrimile, cu o batistă mică de voal.

— Dar toate acestea sînt lucruri arhicunoscute, își urmă expunerea Papagalul, fără să-i arunce măcar o privire Bufniței și continuînd să se plimbe cu pași rari și să vorbească de parcă s-ar fi adresat unui auditoriu de sute de persoane. În 1697, continuă Papagalul, apar în Franța, după cum bine se știe, *Povestirile Mamei Mele Gîsca*, de academicianul Charles Perrault...

— Mama dumneavoastră a fost gîscă ? întrebă Bufnița, cu mult respect.

— Am spus de academicianul Charles Perrault, doamnă Bufniță ! o corectă foarte sever Papagalul. Acesta este titlul cărții sau, în sfîrșit, unul din titlurile cărții sale. S-a presupus, continuă el să explice, că acest titlu se referă la un vechi fablio francez, în care o gîscă-mamă istorisește diferite povești bobocilor săi.

Bufnița tăcu rușinată. Ședea acum ca o școlăriță cuminte și urmărea lecția foarte smerită, ascultînd cu ochii plecați.

— Cît despre mine, preciză deodată foarte demn Papagalul, eu m-am născut dintr-o migdală, — așa că nici vorbă nu poate fi de mamă-gîscă, adăugă el în paranteză, foarte repede — eu m-am născut dintr-o migdală, mai bine zis, am ieșit dintr-o migdală...

— Dintr-o migdală ? tresări Bufnița, foarte surprinsă și încîntată, revenindu-și parcă deodată la viață.

— Da, dintr-o migdală, repetă foarte grav Papagalul, dintr-o migdală pe care Sora Soarelui sau, în sfîrșit, o altă persoană la fel de importantă, nu-mi amintesc exact cine, precizează Papagalul, ar fi dăruit-o unei femei, alături de o nucă și de-o alună, iar cînd femeia a spart migdala...

— Ați ieșit dumneavoastră ?... încercă să ghicească Bufnița, nespus de încîntată.

— Da, am ieșit eu, adeveri la fel de grav Papagalul, iar cînd femeia a spart aluna, a ieșit pare-se un iepure... Dar asta chiar că nu mă privește pe mine în nici un fel ! — se răzgîndi foarte brusc Papagalul, și își luă deodată un aer extrem de înțepat. Pe mine nu mă interesează ce-o fi ieșit din alună, dacă o fi fost iepure sau cine știe ce alt animal ! Asta e o treabă care nu mă privește deloc !

Bufnița rămase cîteva clipe pe gînduri.

— Așa și despre mine, spuse ea în sfîrșit, cu un aer meditativ, se vorbesc fel de fel de lucruri. Se spune că în realitate aș fi o prințesă, Prințesa-Bufniță, da, o prințesă dintre cele mai importante și mai frumoase și mai...

— Se-nțelege, se-nțelege... o întrerupse destul de plictisit Papagalul. Din moment ce e vorba de Prințesa-Bufniță...

— Alții susțin că în realitate aș fi de fapt zînă, continuă Bufnița, din ce în ce mai visătoare, o zînă deosebit de bună și deosebit de blîndă, da, așa se spune... — și aici Bufnița se întristă dintr-o dată rău, și începură să-i curgă șiruri-șiruri de lacrimi pe

față. Și că soarta mi-ar fi legată de aceea a Califului-Barză, continuă ea, din ce în ce mai tristă, și că aș fi de o frumusețe de-a dreptul răpitoare, mai adăugă, în timp ce șiruri-șiruri de lacrimi din ce în ce mai mari și din ce în ce mai grele îi alunecau în tăcere pe față. Și că acest chip al meu de bufniță n-ar fi decît o simplă înfățișare trecătoare... Și că am fi șapte bufnițe cu totul, dar celelalte șase n-ar fi în realitate decît roabele mele...

Papagalul tresări, ușor scandalizat:

— Roabele dumneavoastră? întrebă el, cu o uimire severă. Dar cum puteți vorbi astfel, doamnă Bufniță, dumneavoastră aveți roabe? Vă credeam o persoană cu totul emancipată!

— Și sînt! răspunse foarte repede Bufnița, oprindu-se în aceeași clipă din plîns. Ca bufniță sînt o persoană cu totul și cu totul liberă și emancipată! Ca zînă nu știu cum eram, habar n-am, nu-mi aduc aminte, dar ca bufniță, începu ea să exagereze, o, ca bufniță sînt o persoană dintre cele mai libere în gîndire, ca bufniță am avut întotdeauna ideile cele mai largi și cele mai libere cu putință!

Aici se gîndi că ar fi poate nimerit să recite o poezie și apelînd la cunoștințele ei școlare își aminti îndată cîteva versuri pe care le socoti foarte potrivite cu subiectul discuției. Așa că Bufnița se concentră o clipă, căutînd să pătrundă cît mai bine sensul și ritmul versurilor, apoi începu să recite, pe un ton plin de convingere și avînd mare grijă să

respecte cezura. în timp ce privea, întrebătoare, spre Papagal :

„Ce e oare traiul, dacă e robit ?
Sărbătoare-n care nimeni n-a zîmbit ?
Viața și robia nu pot sta-mpreună,
Nu e totodată pace și furtună."

— Da, da, mai spuse ea, zîmbind în gîndul ei unei amintiri, da, da :

„Ca un glob de aur luna strălucea
Și pe-o vale verde oștile dormea"...

mai recită Bufnița în încheiere, foarte visătoare.

CAPITOLUL VIII

— Mă uimiți, doamnă Bufniță, spuse grav Papagalul, după o scurtă clipă de liniște, în care nimeni nu mai spuse nimic, o clipă de tăcere deplină în care amîndoi, Papagalul și Bufnița — stînd nemișcați și ținînd amîndoi capetele ușor înclinate, ca și cînd ar fi vrut să audă mai bine — ascultaseră reculeși ecoul ultimelor două versuri recitate de Bufniță. Iar Papagalul însuși, cît era el de plictisit de obicei de toate, de indiferent și de rezervat, nu se putu stăpîni pînă la urmă, după ce ascultase un timp așa, într-o tăcere deplină, să repete la rîndul său cele două versuri, cu glas scăzut, e drept, și mai mult bolborosindu-le, așa, pentru sine : „Ca un glob de aur luna strălucea / Și pe-o vale verde oștile dormea"...

— Mă uimiți, doamnă Bufniță, spuse el mai apoi cu glas tare, după ce își revenise cu totul din acea scurtă emoție. Sînteți o bufniță cu adevărat cultă !

Aveţi mult gust literar, asta se vede cît de colo ! Da, da, repetă plin de convingere Papagalul, aveţi rafinamentul simplităţii, doamnă Bufniţă ! Sînteţi o foarte rafinată cititoare de poezie !

— Eu sînt o bufniţă de bibliotecă ! replică Bufniţa. Nu trebuie să ne închipuim că există numai şoareci de bibliotecă... Există şi bufniţe de bibliotecă !

— Există şi papagali de bibliotecă ! o completă îndată Papagalul. Îmi place să cred că mă număr şi eu printre aceştia ! Îmi place să mă consider un papagal de bibliotecă.

Bufniţa oftă.

— Aşa e ! o întoarse ea deodată, într-un chip cu totul neaşteptat. Aşa e, există şi bufniţe de bibliotecă, există şi papagali de bibliotecă — şi aici Bufniţa se opri şi mai oftă încă o dată, adînc — dar nici unii, continuă ea, deznădăjduită, nici unii nu se compară cu şoarecii de bibliotecă !

S-ar fi părut că Bufniţa se gîndea la cineva anume, la unul sau mai mulţi şoareci de bibliotecă, pe care îi cunoscuse poate cîndva, cu cine ştie ce prilej, cine ştie unde — şi care ar fi produs într-adevăr asupra ei o impresie covîrşitoare. Rămase un timp tăcută, cu privirile aţintite în gol.

— Cunoaşteţi vreun şoarece de acest fel ? întrebă Papagalul, din pură politeţe.

Bufniţa oftă, pentru a treia oară.

— Da ! răspunse ea, foarte mîndră. Cunosc un şoarece de acest fel !

Şi rămase iarăşi cu privirile aţintite undeva, cine ştie unde, în depărtare. Aştepta acum desigur ca Papagalul să încerce cu orice chip s-o descoase, s-o întrebe unde, cînd, cu ce prilej anume îl cunoscuse pe acel şoarece de bibliotecă — şi cum era el ? Să încerce, în sfîrşit, să-i smulgă fel de fel de mărturisiri şi de amănunte preţioase, privitoare la acel şoarece. Dar Papagalul, care nu era deloc curios din fire, nu puse nici un fel de întrebare, mai mult, îşi aminti deodată, chiar în clipa aceea, că era cam grăbit, că avea o întîlnire cu un alt papagal, încă înainte de masă, — aşa că se informă cît se poate de politicos la Bufniţă, cît era ceasul. Firește că nu făcu nimic din toate acestea intenţionat — nu resimţea în sufletul său nici cea mai mică dorinţă de a o răni sau jigni pe Bufniţă. Se vede însă că firea sa de papagal îl îndemna să se gîndească întotdeauna la treburile sale şi mult mai puţin, sau aproape deloc, la ceilalţi. Aşa că nu se simţi nici măcar stînjenit, văzîndu-se obligat să plece şi să-şi ia rămas bun într-un mod atît de brusc de la Bufniţă, tocmai în clipa în care aceasta avea mai mult chef de vorbă şi se pregătea, după toate semnele, să facă mărturisiri dintre cele mai importante.

— La revedere, doamnă Bufniţă, spuse aşadar cu multă nepăsare Papagalul, fără să-i treacă măcar prin minte în acea clipă că ar putea să dea dovadă, cîtuşi de puţin, de brutalitate faţă de Bufniţă, cu acest „la revedere“ al său. Îmi pare rău, adăugă

el grăbit, dar am o întîlnire cu un alt papagal și nu-mi place să întîrzii... Cit despre acel Șoarece de Bibliotecă, își mai aminti într-un tîrziu Papagalul, putem discuta despre el oricînd ! Nu e absolut nici o grabă, — mai adăugă el foarte liniștit, îndepărtîndu-se.

CAPITOLUL IX

Între timp, Lupul din *Scufița Roșie*, pe care l-am abandonat mai de mult în elegantul cartier al Vulpilor, ajunsese cu bine în fața casei prietenei sale, Vulpea liberală. Ne amintim că spre casa aceleiași însemnate persoane se îndrepta tot atunci, cu pas sigur, venind însă din direcția opusă, impunătorul și foarte amestecatul grup format din Vulpe, Corb, doamna Corb și nefericitul acela de Iepure din versul „Pe iepure la vulpe cu un bilet trimise". Astfel că ajunseră cu toții în același timp și se întîlniră cu toții chiar în fața ușii.

— Ce plăcere ! exclamă numaidecît Lupul din *Scufița Roșie*, întîmpinînd întregul grup cu labele dinainte larg desfăcute.

— Ce bucurie ! răspunseră pe loc, formînd un cor destul de straniu (alcătuit din voci dintre cele mai diferite cu putință), Corbul, doamna Corb, Vulpea și Iepurele.

— Veniți și dumneavoastră tot aici, la doamna Vulpe liberală ? întrebă cu bucuroasă surprindere Lupul.

— Dar este buna mea prietenă din copilărie ! strigă îndată Vulpea, vorbind ca pe scenă. Am fost și colege de școală ! Am fost și colege de clasă ! Dar dumneavoastră ?... îl întrebă ea pe Lup.

— O, dar este vechea și buna mea prietenă, strigă îndată Lupul, tot ca pe scenă, una din cele mai bune, dacă nu cumva chiar cea mai bună dintre toate prietenele mele vulpi...

— Am fost și colege de bancă ! își aminti să mai strige Vulpea, întrerupîndu-l pe Lup.

— Dintre toate, absolut toate prietenele mele vulpi ! mai strigă în mare grabă și Lupul, ținînd numaidecît să-și completeze fraza cu această subliniere.

— Atunci, să sunăm și să intrăm ! spuse plictisit Corbul, căruia toată această pompoasă convorbire, dusă chiar în ușa amfitrioanei, i se părea nu numai nelalocul ei, dar și mult prea încărcată și pretențioasă.

Sunară prin urmare și bătrînul Portar-Viezure al palatului vulpesc deschise îndată.

„Ce societate nepotrivită pentru mine ! își spuse Lupul ușor dezamăgit, în timp ce-și arunca neglijent bastonul, pălăria și pelerina între labele unui lacheu-iepure și începea să coboare cu un aer distrat numeroasele scări ce duceau spre sălile subpămîntene ale palatului-vizuină. Ce mai societate ! Vulpea și Corbul din fabula *Corbul și Vulpea* — o

fabulă de mîna a doua ! Cine știe ce surprize mă mai așteaptă și înăuntru !"

Îi mai veni însă inima la loc, cînd, peste cîteva clipe, se pomeni intrînd în somptuoasele și strălucitor luminatele saloane ale Vulpii liberale, în timp ce își auzea numele anunțat, cu toată pompa și cu toată cinstea cuvenită :

— Lupul din *Scufița Roșie !*

La drept vorbind, fastul și luxul pe care le întîlnea aici la tot pasul, ca și mulțimea invitaților, luminile orbitoare ale candelabrelor grele și numeroasele jocuri de oglinzi și cristale ce străluceau pretutindeni îl amețiră pe Lup cu totul, în primele clipe. Cîte doi lachei-iepuri, în livrele roșii și cu ciorapi lungi, de mătase albă se aflau postați la fiecare ușă și stăteau cu totul nemișcați, ca și cînd ar fi încremenit în locul acela. Lacheii-iepuri erau pudrați și purtau pantofi cu cataramă.

Imediat după Lupul din *Scufița Roșie*, intrară Vulpea și soții Corbi, fiind anunțați și ei în același fel ceremonios :

— Doamna Vulpe, din fabula *Corbul și Vulpea !*

— Doamna și domnul Corb !

(Cît despre Iepurele aducător al biletului, din versul „Pe iepure la vulpe cu un bilet trimise" — firește că nu se gîndi nimeni să-l anunțe și că nici vorbă nu putea fi de așa ceva, fiindcă nici măcar nu fu lăsat să pună piciorul în palatul vulpesc, și i se luă doar biletul, pe care un lacheu — tot iepure — i-l smulse îndată din mînă cu mult dispreț, chiar la ușă.)

Cînd Vulpea liberală veni în întîmpinarea noilor sosiți, cele două vulpi prietene din copilărie și foste colege de bancă se aruncară numaidecît una în brațele celeilalte. Și cu toate că viața le despărțise de ani de zile și că soarta, inegală cu ele, nu făcuse cu timpul decît să adîncească această despărțire, cu toate că Vulpea liberală locuia într-un palat și era aproape zilnic invitată la Curte, și purta în această clipă o blană cu totul strălucitoare și o coadă pe care i-o admira toată lumea, în timp ce prietena ei, vulpe de condiție mult mai modestă, avea parcă și blana destul de jerpelită — apropierea dintre ele și emoția momentului fură atît de puternice, încît șterseră pe loc tot ce le despărțea. Vulpea liberală uită îndată de absolut toți ceilalți musafiri și nici nu voia să-i mai dea drumul din brațele sale prietenei dragi, după atîta timp regăsită, așa că vorbeau acum doar ele între ele și făceau ocolul saloanelor braț la braț sau treceau printre ceilalți musafiri, așezați în grupuri, de-a dreptul înlănțuite, cu un aer absent față de tot ce se afla in jurul lor și depănînd mereu amintiri.

— Mai ții minte cînd am luat amîndouă cîte un patru la Muzică, fiindcă am cîntat fals și am fugit de la cor ?...

— Dar cînd am luat amîndouă unu la Purtare, fiindcă ne-am uitat acasă papucii de gimnastică ?...

— Dar cînd ne-a certat că n-aveam funde albe și ghiarele destul de frumos tăiate și gulerașele destul de frumos călcate ?

— Dar cînd ne-a dat afară pe amîndouă de la Istorie, fiindcă am mîncat în clasă și am rîs toată ora ?

Ai fi zis, ascultîndu-le, că erau, că rămăseseră pînă în clipa de față, cele mai copilăroase și mai nevinovate vulpi din lume. Cel puțin, asta era sigur, așa se credeau și se simțeau ele, retrăindu-și copilăria — în momentul acela.

În cele din urmă se prăbușiră amîndouă, tot așa, înlănțuite, pe un colț de canapea, unde rămaseră în continuare să depene amintiri, în toată liniștea.

Lupul din *Scufița Roșie*, văzîndu-se singur, începu să se plimbe cu un aer superior și puțin trist dintr-un salon într-altul, orbit în prima clipă de numeroasele lumini ce străluceau pretutindeni și aproape asurzit de zumzetul și de corul de mormăieli groase, formate de glasurile invitaților. Aceștia alcătuiau, în marea lor majoritate, o societate de vulpi, de urși și de lupi, unii din fabule, alții din povești — aproape toți de mai mare sau mai mică notorietate. Se aflau de față Lupul Moralist și Vulpoiul Predicator, urși dintre cei mai importanți, printre care și Ursul păcălit de vulpe și erau așteptați — așa se auzea cel puțin vorbindu-se, înșiși Lupul Isegrim și Vulpoiul Reinecke, din *Romanul Vulpii.*

Printre lupi se mai aflau *Lupul cu cap de fier* și *Lupul cu frunte de aramă,* care erau dealtfel nedespărțiți, ședeau tot timpul unul lîngă celălalt și vorbeau mereu ei între ei, dînd impresia că aveau să-și spună atîtea, încît nu vor sfîrși niciodată, de-ar fi să vorbească între ei o viață întreagă.

— Nu-l văd pe Lupul din *Capra cu trei iezi*, își spuse Lupul din *Scufița Roșie*, destul de surprins. Păcat, adăugă el în gînd, cu un imens regret, am fi putut sta și noi unul lîngă celălalt și ne-am fi putut distra împreună de minune.

Firește că mai întîlneai din cînd în cînd printre oaspeți și cîte un alt soi de animal, ce părea cu totul nepotrivit, la prima vedere, în acea societate, uneori cîte o pasăre sau cine știe ce alt animal straniu, venit acolo să însoțească pe cîte un urs, un lup ori o vulpe, de care îi era legat pentru totdeauna destinul. Astfel Vulpea din fabula *Vulpea și Barza* venise însoțită, cum era poate și firesc, de Barza din aceeași fabulă, de care destinul îi era legat pentru eternitate. Păreau dealtfel să se afle în relații dintre cele mai amicale — se vede că se obișnuiseră cu timpul amîndouă, cu acest destin al lor comun. Ședeau tot timpul nedespărțite, una lîngă cealaltă, și nimeni nu părea să se mire absolut de nimic — se vede că așa cereau, în societatea urso-lupo-vulpească, normele bunei-cuviințe — așa că toată lumea avea aerul să considere prezența acolo a unei berze, rătăcită printre vulpi și urși, drept lucrul cel mai firesc din lume. Se mai aflau de față, tot așa, un Castor, o Privighetoare și o Broască Țestoasă — veniți să însoțească, fiecare, cine știe pe cine. Dar nici în cazul acestora din urmă, nimeni, absolut nimeni dintre cei de față nu părea, nici pe departe, să manifeste cea mai mică mirare.

Mai era printre oaspeții casei și o bătrînă doamnă Cîrtiță, numai pe jumătate oarbă, dar în schimb

aproape cu totul surdă, despre care se știa că era rudă chiar cu amfitrioana (o rudă destul de îndepărtată, firește) — și căreia îi era tot timpul prezentat cîte cineva, cu multă pompă, ba cîte o Vulpe tînără și drăguță, ba cîte un tînăr urs mai sălbatic, abia intrat în societate. Dar Cîrtița le încurca îngrozitor pe toate, confunda Vulpile tinere cu cele bătrîne, urșii cu vulpile și vulpile cu lupii, vorbea aproape tot timpul strigînd și înțelegea anapoda tot ce i se explica. (Bineînțeles, nimeni nu părea să observe absolut nimic din toate acestea...)

Rătăcind cam fără rost printre grupurile de invitați, Lupul din *Scufița Roșie* schimbă pentru început cîteva scurte și foarte convenționale saluturi. Figurile pe care le întîlnea nu păreau cîtuși de puțin încîntate de apariția sa acolo, îl știau doar toți cît era de pisălog și de obositor cu fumurile sale și cum obișnuia să repete întruna că el era Lupul din *Scufița Roșie* — de parcă asta ar fi fost cine știe ce mare scofală — dar saluturile erau saluturi și i se răspundea peste tot cu multă amabilitate.

— Ce mai face Bunica ?... Ce mai face Scufița Roșie ?... se interesa cu politețe aproape toată lumea.

— Ce mai fac Uliul, Pardosul, Lebăda, Bursucul ?... se simțea la rîndul său dator Lupul să se intereseze, la personajele cu care schimba atît de amabile saluturi, de sănătatea celorlalte personaje din aceeași fabulă cu ele. Ce mai face Măgarul ?... Ce mai face Maimuța ?...

Toți mulțumeau de întrebare cu un aer la fel de politicos și Lupul trecea mai departe, spre alte și alte cercuri de cunoscuți, unde era obligat s-o ia de la început și să schimbe iarăși, noi saluturi și întrebări convenționale :

— Ce mai face Mierla ?... Cum se mai simte Rîsul ?... Ce mai face Cucul ?... Dar Jderul ?... Dar Elefantul Năsos ?...

— Mulțumim, sînt bine... i se răspundea, la fel de convențional. Elefantul Năsos nu prea iese din casă... Se vizitează din cînd în cînd, doar cu Bivolul Pieptos...

Cînd Lupul nostru ajunse în dreptul bătrînei doamne Cîrțițe, care le încurca atît de bine pe toate, acesteia îi erau tocmai prezentați soții Corbi. I se dădură firește toate explicațiile necesare, spunîndu-i-se că era vorba de Corbul din fabula *Corbul și Vulpea.*

— Știu, știu ! Dumneata ești Vulpea ! spuse numaidecît bătrîna Cîrțiță, uitîndu-se drept spre Corb și adresîndu-i-se acestuia ca unei vechi cunoștințe, foarte bucuroasă. Te cunosc foarte bine, te știu de cînd erai mică, erai o vulpe tare frumușică și isteață. Nu-i vorbă, adăugă ea zîmbind grațios, frumoasă și deșteaptă ești și acum ! Iar dumneata, se adresă în sfîrșit Cîrțița doamnei Corb, cu aceeași grație, dumneata ești Motanul, te știu foarte bine, ești Motanul din basmul acela, cum îi zice, sau nu ! Ești Broasca Rîioasă din povestea cealaltă... sau nu ! Acum știu ! Ești Catîrul din fabula *Catîrul cu clopoței !*

Lupul din *Scufița Roșie* se pregătea tocmai s-o șteargă de la fața locului, îngrozit la ideea că ar putea fi confundat și el, doamne ferește, cine știe cu cine — dar Cîrtița păru tocmai atunci, în mod ciudat, să-l recunoască de departe și făcîndu-i din labă semne amicale și tot mai insistente, să se apropie, începu deodată să strige din răsputeri, încît o auzi toată lumea :

— Ce mai faci, drăguță ? Crezi că nu te-am recunoscut ? Iartă-mă ! se corectă ea repede, în timp ce Lupul se apropie, destul de bucuros în sinea sa și de măgulit că fusese totuși recunoscut. Iartă-mă ! strigă ea din ce în ce mai tare, te-am confundat cu Șoarecele... vreau să zic, cu Șobolanul ! Dar nu-i nimic, bine că te recunosc acum ! Vino lîngă mine... Spune-mi cum te mai simți, drăguță ? Te mai doare cocoașa ?

— Care cocoașă ? se îngrozi Lupul din *Scufița Roșie.*

— ...Să pui comprese calde în fiecare seară, continuă Cîrtița, foarte grijulie. Și să faci frecții, cît mai multe frecții ! Poți să pui și ventuze... Credeai că nu te-am recunoscut ?... îl tachină ea pe Lup, drăgălașă. Ești Cămila din basmul acela arab, am uitat cum îi zice... În sfîrșit, cunoscuta Cămilă... Cămila cu două cocoașe !

Lupul nu mai putu suporta, răbdase și așa mult prea multe.

— Sînt Lupul din *Scufița Roșie*, doamnă Cîrtiță ! spuse el pe un ton deosebit de aspru, fără să mai țină seamă de nici un fel de regulă a bunei-cuviințe

și de nici un alt fel de considerent, nici măcar de vîrsta foarte înaintată a bătrînei doamne.

Dar Cîrtița care din fericire nu auzi, bineînțeles, nimic, nici de data aceasta, continua să-i zîmbească plină de drăgălășenie și să-i vorbească grijulie de alte măsuri, foarte recomandabile în îngrijirea cocoașei.

Un grup de vulpi tinere și sportive, toate foarte drăguțe, izbucni tocmai atunci într-un hohot de rîs sănătos și dezlănțuit, și Lupul din *Scufița Roșie* avu o clipă impresia că era chiar el subiectul discuției, în grupul cel vesel, și că tinerele vulpi îl urmăreau mai de mult cu privirile lor batjocoritoare și rîdeau chiar de el.

Dar toate acestea se dovediră a fi simple impresii neîntemeiate. În realitate, vulpile rîdeau de glumele foarte reușite ale unui Urs extrem de vorbăreț, așezat în mijlocul grupului lor, care părea să aibă un sac nesfîrșit de istorioare vesele și în special de glume ursești, despre vînători.

— Se cam laudă, spuse neiertătoare o vulpe mai în vîrstă. Trebuie să fie Ursul Flecar, dintr-un vechi basm celtic... Am recitit basmul de curînd...

— Glume ursești despre vînători... îi răspunse o alta, mai înțeleaptă. Personal, le găsesc destul de plăcute...

Lupul din *Scufița Roșie* se îndepărtă mohorît. Avea un aer din ce în ce mai indispus și se simțea străin de toți și de toate. Ca un făcut, întîlnea în cale mereu alți ursi, care mai de care mai vorbăreți și mai simpatizați de toți cei din jur, făcînd să rîdă

pe toată lumea și distrînd întreaga societate cu glumele lor greoaie, urșești. (Cel puțin, așa le considera Lupul.)

— Teribil ce mă enervează toți Urșii ăștia, cu pălăvrăgeala și cu bonomia lor, își spuse el, destul de otrăvit.

Și adăugă, tot în gînd, ceva mai melancolic:

— Toți sînt veseli și se simt bine, ei între ei. Numai eu mă simt părăsit... Sînt singur pe lume!

Abia atunci observă că printre Urșii de față se afla și celebrul Urs-Prinț-Vrăjit din povestea *Schneeweisschen und Rosenrot*, care aici, în această societate de urși, de lupi și de vulpi se prezentase, cum era și normal, doar sub înfățișarea de Urs. (Urmînd, desigur, să se prezinte la alte serate cu înfățișarea de Prinț.) Ca Urs, era însă atît de blînd, de plăcut la vedere, de bun și de drăguț cu toată lumea, încît toți, absolut toți cei din jur se simțeau îndemnați să-l alinte și să-l răsfețe, să-i mîngîie blana pe furiș sau să treacă să-l mîngîie ușor pe cap. Ursul din *Schneeweisschen și Rosenrot* nu se supăra însă, deloc, ba tocmai dimpotrivă. Înțelegea îndată întreaga situație și începea să mormăie încetișor, arătîndu-se cît se poate de mulțumit. Puteai să-l tragi și de urechi, că tot nu se supăra — atît era de inteligent și de cumsecade. Așa că mormăia în continuare, foarte înăbușit, dînd semne de simpatie și de totală încîntare. Aproape toți invitații treceau rînd pe rînd să-l mîngîie. Două vulpi bătrîne și foarte șirete se apropiară pe furiș și-i mîngîiară sfioase cîte o labă. Un Lup dintre cei mai înrăiți

(cel puțin așa părea după figură) își îmblînzi pe loc trăsăturile feței și, nemaiputîndu-se nici el stăpîni, îl mîngîie pe Urs cu multă gingășie pe cap.

— Cît e de blînd, cît e de blînd ! se minunau, rînd pe rînd, toți invitații.

— Puteți să mă alintați oricît doriți, — răspundea la rîndul său, Ursul. Sînt într-adevăr foarte blînd, sînt nemaipomenit de drăguț și de blînd !

Trecînd în salonul alăturat, Lupul din *Scufița Roșie* descoperi însă deodată aici o prezență cu totul neașteptată — ar fi putut spune, de-a dreptul scandaloasă. În mijlocul unui cerc de vulpi cît se poate de subțiri, de grațioase, de inteligente și de distinse ședea, comod instalat într-un foarte confortabil fotoliu și simțindu-se ca la el acasă, un uriaș porc mistreț, persoană dezagreabilă și ca aspect și avînd purtări cu totul necioplite. Apucăturile acestuia puteau apărea cel puțin stranii, într-o societate civilizată, — ca să nu spunem, din cale-afară de neplăcute. Porcul mistreț vorbea fără încetare și întrerupea pe toată lumea — încît nici un urs, nici un lup, nici o vulpe nu izbutea, în prezența sa, să-și ducă la capăt cu bine vreo frază, — contrazicea pe absolut oricine și se manifesta, în general, în chipul cel mai gălăgios și mai supărător cu putință. Vorbea întruna cu gura plină, bătea mereu pe cîte cineva pe umăr și le împuia tuturor capul cu amintirile și discursurile sale, nelăsîndu-i pe bieții nefericiți din jurul său să răsufle măcar o clipă.

— Cine ar putea fi ?... se întrebă gînditor Lupul din *Scufița Roșie*. Trebuie să fie Baucent, din *Ro-*

manul Vulpii... — își răspunse tot el, în cele din urmă, — altfel, nu văd cum ar fi ajuns aici... Da, da, Baucent ! El trebuie să fie...

Așa că o șterse numaidecît de acolo — prefera să țină el însuși discursuri și să le împoaie el însuși capul altora — și se întoarse la Ursul din *Schneeweisschen und Rosenrot*, gîndindu-se să schimbe mai bine cîteva vorbe prietenești cu un coleg al său Urs, dintre cei mai celebri.

Din păcate, celebrul Urs avusese nefericita idee de a veni însoțit de Piticul din aceeași poveste, piticul acela arțăgos, lacom și plin de venin, de care soarta îi era firește legată, dar care se dovedi și de data aceasta a fi o persoană cu adevărat imposibilă, arătîndu-se și aici, în societate, deosebit de antipatic.

— Salutare, colega ! se adresă afabil Lupul din *Scufița Roșie* confratelui său Urs, căutînd să-și compună de bine de rău, cu toată indispoziția de care se simțea cuprins în acel moment, o atitudine corespunzătoare unui adevărat lup de lume. Ce se mai aude prin fermecătoarea dumneavoastră poveste ?... căută să se arate Lupul din ce în ce mai amabil. O, da, o recitesc mereu, e o poveste cu totul încîntătoare... Ce mai fac Schneeweisschen și Rosenrot, fetițele acelea atît de drăguțe ? Și ce se mai aude în general, prin poveste ? Ce mai face Mama ? Ce mai face Piticul ?

În zelul său de a se arăta cît mai ceremonios, Lupul din *Scufița Roșie* nici nu-l observase pînă atunci pe Pitic, deși acesta se afla chiar acolo, lîngă Urs

(ședeau amîndoi în același fotoliu) și se interesa prin urmare de el ca de o persoană aflată undeva, departe, la cine știe ce distanță...

— Dar sînt aici, vită încălțată ! răspunse arțăgos de la locul său Piticul, pufnind furios și dînd semne că era peste măsură de scîrbit și de indignat. (Și că puțin îi păsa de bunele maniere și de întreaga societate, și de Lupul din *Scufița Roșie*, cu tot ceremonialul său și cu toate fumurile sale.)

— Eu, vită încălțată ? se miră nespus Lupul din *Scufița Roșie*. E prima dată cînd aud așa ceva ! exclamă el, peste măsură de uimit.

Piticul nu păru defel impresionat de toate aceste mofturi.

— Cap de oaie ! Bou încălțat ! Gînsac ce ești ! continuă el în stilul său obișnuit, părînd într-adevăr să nu-i pese de nimeni și de nimic. Minte de pasăre ! își aminti în grabă să mai strige Piticul — și toate păsările de față, Privighetoarea, Barza. Corbul, doamna Corb, precum și o Bufniță mai în vîrstă, persoană cu totul respectabilă, care se afla și ea acolo, își ascunseră repede capul între aripi, acoperindu-și urechile, îngrozite. Singurul care nici măcar nu se uita la Pitic și părea dealtfel să nu dea întregii întîmplări nici un fel de atenție, era Ursul. Acesta își vedea înainte de mormăitul său pașnic și plin de blîndețe și continua să se lase alintat și răsfățat, mîngîiat pe blană și tras de urechi cu multă simpatie de toți invitații — și dădea doar din cap, îngăduitor, din cînd în cînd, vrînd să arate

că nu se supăra defel și că mulțumea, dimpotrivă, pentru omagiile aduse.

Lupul din *Scufița Roșie* se pregătea tocmai să-i dea Piticului o lecție usturătoare, s-o țină minte toată viața (și care ar fi trebuit inevitabil să înceapă — așa cum se așteptau dealtfel toți cei de față — prin cuvintele : „Eu sînt Lupul din *Scufița Roșie...*"), dar nu mai avu prilejul s-o facă, fiind întrerupt în intențiile sale de o puternică rumoare ce se stîrnise prin saloane chiar în clipa aceea. Lacheii-iepuri în livrele roșii și cu ciorapi albi de mătase și pantofi cu cataramă, chiar și cei care de obicei stăteau ca și încremeniți, cîte doi la fiecare ușă începură să alerge fără rost de colo pînă colo, pradă cu toții unei mari agitații. Se porni o forfotă generală și un fel de freamăt plin de emoție și înfrigurare trecu printre invitați. Un iepure-lacheu dintre cei mai pudrați, care se agita și alerga întruna încolo și încoace, izbutind cu acest prilej să-i umple de pudră pe toți cei de față (încît mulți urși și multe vulpi începură chiar să tușească, iar Lupul din *Scufița Roșie* și *Lupul Moralist*, care se aflau tocmai alături, stînd de vorbă, tușiră și ei de vreo două ori, împreună) — veni în sfîrșit alergînd în goana mare și anunță în dreapta și în stînga, vorbind foarte grăbit și aproape în șoaptă :

— Au sosit ! Au sosit ! Sosesc amîndoi !

— Au binevoit să sosească ! adăugă îndată un alt lacheu-iepure, tot atît de grăbit, și care era parcă încă mai emoționat și mai speriat decît primul.

— Cine, cine ? Cine a binevoit să sosească ? se trezi vorbind un Urs mai distrat, pare-se chiar Ursul Flecar din acel vechi basm celtic, care era atît de ocupat cu flecăritul, incît habar n-avea ce se petrecea în jurul său.

Lupul din *Scufița Roșie* îi aruncă o privire severă și la fel făcură și alți cîțiva lupi și alte cîteva vulpi din jur. Nu era deloc greu de ghicit cine urma să sosească și pentru cine se stîrnise toată acea zarvă — și atît Lupul din *Scufița Roșie*, cît și toți ceilalți invitați acolo de față, cu excepția nefericită a Ursului Flecar, înțeleseseră totul din prima clipă. Era vorba, firește, de invitații de onoare ai Vulpii liberale, din acea seară, Vulpoiul Renart și Lupul Ysengrin, din *Romanul Vulpii*.

În cinstea acestei clipe solemne, amfitrioana se hotărî în sfîrșit să mai lase deoparte depănatul amintirilor, atît de plăcute, din anii de școală — și ieși ea însăși în întîmpinarea distinșilor oaspeți.

— Vei locui un timp la mine, draga mea, îi mai șopti ea, în mare grabă, prietenei sale, Vulpea din *Corbul și Vulpea*, așa că vom avea tot timpul, dar tot timpul, să depănăm amintiri.

— Mai ții minte, cînd ne-am uitat amîndouă planșele acasă, atunci, la Botanică ?... mai apucă să întrebe iubita ei prietenă, dar fu întreruptă de vocea bătrînului majordom-viezure, care anunță, de data aceasta, cît de solemn era el în stare :

— Baronul von Reinecke și baronul von Isegrim !

CAPITOLUL X

Celebrul Vulpoi şi celebrul Lup intrară într-adevăr în clipa următoare împreună pe uşă, păşind amîndoi cu multă importanţă şi zăngănindu-şi săbiile, foarte mîndri. Auzindu-i însă cum vorbeau între ei în franceza veche, bătrînul majordom-viezure îşi corectă îndată greşala de a-i fi anunţat cu numele lor germane (crezuse mai întîi, dintr-o neînţelegere desigur, că urmau să sosească Vulpoiul Reinecke şi Lupul Isegrim din versiunea germană) şi îi mai anunţă încă o dată, în timp ce intrau pe uşă, cu numele lor franţuzeşti, străduindu-se să le pronunţe într-o franceză cît mai corectă :

— Baronul de Renart şi baronul d'Ysengrin !

(Şi trebuie să spunem că pronunţia majordomului-viezure era într-adevăr ireproşabilă.)

Lupul Ysengrin şi Vulpoiul Renart încuviinţară şi ei îndată din cap, vrînd să arate că acestea erau, într-adevăr, numele lor.

— Noi sîntem baroni, spuse apoi Ysengrin, vorbind ca pentru sine.

— Da, noi sîntem baroni, îl îngînă și Renart, vorbind tot așa.

— Sîntem baroni, sîntem baroni... — mai spuseră o dată, amîndoi împreună, ca și cînd ar fi uitat la un moment dat acest lucru, pe care-l știau de fapt de mult, dintotdeauna, — iar acum se străduiau din răsputeri să și-l reamintească, și îl și repetau, în acest scop, de mai multe ori.

— Et moult fut dure ! Și mult fu aspră ! exclamă Ysengrin în franceza veche, vorbind de data aceasta cu glas ridicat și arătîndu-l cu sabia pe Renart, plin de convingere.

— Et moult fut dure ! răspunse îndată și Renart, scoțîndu-și sabia la rîndul său și arătînd spre Ysengrin, cu aceeași convingere.

— Și mult fu aspră ! se simți numaidecît dator să traducă bătrînul majordom-viezure, care știa o mulțime de limbi străine și cunoștea perfect și franceza veche. Și mult fu aspră ! repetă el în traducere, căutînd să imite la rîndul său tonul plin de convingere cu care fuseseră rostite cuvintele de către Renart și Ysengrin, în franceza veche.

— Cei doi baroni, se simți obligat majordomul-viezure să mai explice, pentru cei de față care n-ar fi fost întru totul la curent, cei doi baroni vorbesc desigur despre îndelungata luptă ce avu loc între ei — și citează în acest scop chiar celebrele cuvinte din prologul romanului : „...și mult fu aspră".

— Moult ! mai strigă o dată, foarte încîntat, Ysengrin, plăcîndu-i la nebunie felul straniu în care suna acest cuvînt din franceza veche.

— Moult, moult, moult ! mai strigă la repezeală şi Renart, părînd şi el la fel de încîntat.

— E un cuvînt astăzi dispărut din franceza modernă — se grăbi să explice bătrînul majordom-viezure — şi a cărui rădăcină latină, păstrată întocmai în alte limbi romanice, o regăsim aici doar sub formă de prefix. Se vede — mai adăugă el, vorbind pe un ton confidenţial — că domnilor baroni de Renart şi d'Ysengrin le place în chip deosebit rezonanţa acestui cuvînt din franceza veche.

— Moult ! mai strigă într-adevăr încă o dată Renart, ca o confirmare a celor spuse de majordomul-viezure.

— Moult, moult, moult ! adăugă în încheiere Ysengrin, vrînd să arate că într-adevăr, cuvîntul îi plăcea la nebunie.

Apoi cei doi baroni luară loc şi tăcură brusc, amîndoi, părînd să se fi liniştit dintr-o dată cu totul. Fură înconjuraţi numaidecît de lupii, vulpile şi urşii cei mai de vază aflaţi acolo, ca invitaţi de seamă ai Vulpii liberale, precum şi de propria lor suită, destul de numeroasă şi ea, formată din Brichemer-Cerbul, Grimbert-Bursucul, Brun-Ursul, Platel-Căpriorul, Tybert-Cotoiul, Blanche-Hermina, Cointereau-Maimuţa, Baudouin-Măgarul, precum şi toţi prietenii-lupi şi toate rudele lui Ysengrin, de care obişnuia să umble însoţit acesta (şi care îl urmaseră şi la celebrul său proces cu Renart, în ziua înfăţi-

șării sale în instanță) în frunte cu Primaut, propriul său frate și cu doamna Hersent, multiubita și tot atît de celebra sa soție. Făcură cu toții cerc în jurul celor doi baroni, și cu privirile ațintite asupra acestora, căutîndu-le din ochi jumătățile de zîmbet, ori cîte un salut neatent, abia schițat (cei rămași mult mai în spate se înălțară ușor pe vîrful picioarelor, spre a vedea mai bine, iar păsările de față se înălțară și ele puțin în zbor, în același scop, așezîndu-se fiecare pe cîte o mobilă mai înaltă) — se adînciră în sfîrșit cu toții în murmurul continuu al unei conversații ceremonioase, pline de eleganță, politețe și demnitate. Numai Renart și Ysengrin rămaseră în continuare nemișcați și tăcuți — ședeau amîndoi cu un aer total absent la ce se petrecea în jurul lor, ca și cînd nici nu s-ar fi aflat și ei tot acolo, de față — părînd din ce în ce mai adînciți în acea bruscă tăcere ce îi cuprinsese.

— Nu știu ce-i cu mine, spuse după un timp Ysengrin, luat ca de un nor de neliniște și trecîndu-și îngrijorat laba peste frunte. Nu-mi amintesc nimic, dar absolut nimic din ce se petrece în *Romanul Vulpii !*

Părea într-adevăr din cale-afară de îngrijorat. Toți cei de față tăcură îndată respectuoși, deși Ysengrin nu i se adresa decît lui Renart.

— Dumneata, Renart, mai ții minte ceva ? îl întrebă Ysengrin pe acesta, după o nouă tăcere, în care părea să-i fi trecut deodată prin minte tot felul de gînduri îngrijorătoare.

— Nu mare lucru, răspunse Renart tresărind distrat, ca şi cînd întrebarea lui Ysengrin l-ar fi trezit din somn chiar în momentul acela.

Părea în general mult mai puţin îngrijorat decît Ysengrin. S-ar fi zis că era dimpotrivă stăpînit de un fel de linişte şi de o toropeală plăcută. Moţăia pe scaun, cu ochii uşor întredeschişi şi căsca întruna.

— Nu mare lucru, mai răspunse el o dată leneş, căscînd din nou şi moţăind plăcut.

— Dar e îngrozitor ! exclamă Ysengrin, ridicîndu-se deodată în picioare speriat şi trecîndu-şi tot mai îngrijorat laba peste frunte. Să nu mai ţin minte nimic, dar nimic, din tot ce se întîmplă în *Romanul Vulpii !*

— N-are nici o importanţă, dragă Ysengrin, căută să-l liniştească Renart, moţăind liniştit şi căscînd întruna.

— Dar cum e posibil ? se întrebă din ce în ce mai speriat Ysengrin. Mi s-a şters totul, absolut totul din minte !

— Linişteşte-te, dragul meu Ysengrin ! încercă iarăşi să-l potolească Renart, pe care exclamaţiile pline de disperare ale lui Ysengrin păreau să-l deranjeze din moţăiala sa, atît de plăcută. Linişteşte-te o dată, dragul meu Ysengrin ! Crede-mă, n-are nici un fel de importanţă !

— Dar nu-mi mai amintesc nici măcar o singură întîmplare din roman ! — izbucni Ysengrin tot mai alarmat. Nici măcar un pasaj ! O frază ! Sau aşa, în mare... Subiectul !

— Of ! zău aşa, dragul meu Ysengrin ! — răspunse tot mai somnoros şi mai plictisit Renart. Nu te înţeleg deloc... Întrucît ne privesc pe noi toate acestea ?...

— Dar e vorba de propria noastră viaţă !... De trecutul nostru comun !... strigă Ysengrin cuprinzîndu-şi capul între labe cu un aer de disperare.

— Prostii, prostii... spuse căscînd Renart. Ar trebui să fiu nebun să-mi încarc memoria cu astfel de lucruri ! Prostii peste prostii... încheie el discuţia.

— Dar e de neconceput !... încercă să mai spună bietul Ysengrin.

— Lasă asta, iubite Ysengrin... îl întrerupse cu blîndeţe Renart, zîmbind ca din somn. Sînt lucruri lipsite de orice fel de însemnătate, mai adăugă el, cu glas pe jumătate adormit. Am face mult mai bine să tragem un pui de somn, chiar acum, aici, împreună...

Părea să fi uitat cu totul că se află într-o vizită — sau să nu dea nici acestui lucru, nici un fel de importanţă.

Vulpea liberală trecu peste jignirea conţinută în aceste ultime cuvinte şi se hotărî să intervină în sfîrşit şi ea în discuţie.

— Iubite baroane, spuse ea blînd, adresîndu-se lui Ysengrin, domnul de Renart are, cred, multă dreptate. Ce rost ar avea să ne încărcăm memoria cu faptele şi întîmplările vieţii noastre ? Mai bine să uităm totul... Unde aş ajunge, vă întreb, eu însămi, dacă mi-aş aminti ce am făcut sau am spus în cutare împrejurare ? Dacă mi-aş aminti frînturi

de cuvinte, ca de exemplu „Adio, sînt bolnavă... !“ sau „Mi-e rău cît se poate...“, sau cine știe ce alte cuvinte și fraze voi fi rostit, în cine știe ce altă împrejurare...

Și Vulpea liberală zîmbi drăgălaș, ca și cînd ar fi vrut să spună : „Haide, curaj ! Să nu ne lăsăm doborîți fără rost de cine știe ce gînduri negre !“...

Lupul Moralist se apropie și el, cam greoi și stîngaci.

— Ca lup — începu el, destul de timid — o să-mi permit să intervin și eu în discuție și să încerc să spun cîteva cuvinte. Recitesc și eu din cînd în cînd fabula *Lupul Moralist*, dar lectura ei nu prea îmi face bine. Îmi place desigur să-mi amintesc de unele cuvinte rostite acolo, ca „înălțime-mblănită“, sau : „Să trăiți, la mulți ani, dobitocia voastră !“ și adresate chiar mie, în versurile fabulei... Dar sînt atîtea alte lucruri care nu-mi produc decît neplăcere !

— Mai bine să nu ne mai amintim de nimic... conchise înțeleaptă Vulpea liberală, privind cu un aer blînd-tămăduitor spre lupul Ysengrin, care își păstra și acum, în ciuda tuturor cuvintelor consolatoare ascultate, același aer nefericit și adînc abătut.

— Desigur, desigur, e mult mai bine... o îngînară în cor mulți lupi, multe vulpi și destul de mulți urși dintre cei de față, și dădură cu toții din cap, în același timp, cu un aer de aprobare și de totală înțelegere.

Discuția ar mai fi ținut poate cine știe cît, dar tocmai atunci apăru în ușă bătrînul majordom-vie-

zure, care anunţă cu voce solemnă şi plină de rezonanţă : „Masa e servită !“ Uşile sufrageriei vulpeşti se deschiseră larg şi toţi se îndreptară într-acolo, doi cîte doi, în mers ceremonios. Ursul flecar din basmul celtic oferi braţul său bătrînei şi surdei doamne Cîrtiţe, Corbul din *Corbul şi Vulpea,* Berzei din *Vulpea şi Barza,* lupul Ysengrin, Vulpii liberale, Vulpoiul Renart, doamnei Hersent, Lupul din *Scufiţa Roşie,* Vulpii din *Corbul şi Vulpea* şi tot aşa, porniră cu toţii, doi cîte doi, în pas elegant şi demn.

Masa pregătită de Vulpea liberală îi ului pe invitaţi prin somptuozitatea şi stilul ei. Lupul Ysengrin, încă destul de abătut şi îngrijorat şi Vulpoiul Renart, tot nepăsător şi pe jumătate adormit fură aşezaţi după cum se cuvenea, la locurile de cinste, între Vulpoiul Predicator şi Lupul moralist. În faţa lor, ocupîndu-se neobservat, prin diverse porunci nevăzute ce le dădea doar din ochi lacheilor-iepuri, de îndatoririle ospitalităţii, — şedea bineînţeles Vulpea liberală, între Ursul Flecar şi Ursul păcălit de vulpe. Lupul cu cap de fier şi Lupul cu frunte de aramă, neputîndu-se despărţi pesemne deloc, şedeau şi de data aceasta, aici, la masă, unul lîngă celălalt, refuzînd categoric să se lase despărţiţi printr-o vulpe, pare-se chiar Vulpea din *Corbul şi Vulpea,* pe care gazda intenţionase s-o aşeze între ei. Din fericire, se constitui pînă la urmă, într-una din extremităţile mesei, un foarte simpatic grup compus, alcătuit din vulpi şi păsări şi reunind la un loc personajele din *Corbul şi Vulpea* cu cele din *Vulpea şi Barza,* care dealtfel se şi împrieteni-

seră între ele în cursul serii, constatînd că se simțeau și se înțelegeau cu toatele deosebit de bine împreună.

— E și normal, remarcă la un moment dat doamna Corb. Sîntem tot vulpi cu păsări, obișnuite să stăm împreună.

Pentru păsări masa era dealtfel așezată în chip deosebit, ele folosind o veselă specială și tacîmuri cu totul speciale, asemănătoare într-un fel cu instrumentele folosite de dentist. Farfuriile lor erau și ele niște vase destul de ciudate ca formă, fiind cu atît mai înalte cu cît pasărea respectivă avea ciocul mai lung — încît Berzei, de exemplu, peștele îi fu servit într-un soi de vază de flori, cu gîtul extrem de înalt și subțire.

Era dealtfel cu totul și cu totul uimitoare atenția de-a dreptul înduioșătoare cu care Vulpea liberală se îngrijise pare-se ea însăși, de data aceasta, să țină seama de gusturile și preferințele aproape fiecărui oaspete în parte — și se aflau reunite acolo atîtea și atîtea gusturi, care mai de care mai deosebite între ele! Trebuia să țină seama de gusturile Ursilor, care nu mai aveau răbdare să aștepte pînă la desert, și ar fi dorit să le fie servită smeura și mierea chiar de la început, printre primele feluri! Și de atîtea și de atîtea alte capricii și gusturi, încît nu numai compoziția, dar și ordinea și succesiunea felurilor de mîncare îi dăduseră Vulpii liberale o întreagă bătaie de cap! Lupul Primaut, mare amator de dulciuri, își avu prăjiturile sale preferate, pe care le mănîncă și în *Romanul Vulpii*, cu atîta poftă, iar Lupul din povestea *Degețel*, căruia cozonacul îi

plăcea atît de mult, primi un cozonac impunător, făcut special pentru el. Un bucătar umblat prin lume gătise săptămîna întreagă, special pentru bătrîna doamnă Cîrtiță, cîteva feluri de mîncare atît de ciudate la vedere, încît era cu neputință să-ți dai seama din ce erau compuse — bucătăria cîrtițească fiind într-adevăr cu totul excentrică și aproape de neînțeles pentru gustul altor animale.

Se afla printre comeseni și Vulpea din fabula *Vulpea și strugurii*, pentru care se pregătiseră desigur din vreme soiurile cele mai alese de struguri — iar ea gusta încîntată, pe rînd, din toate. Așa că din timp în timp, în tot cursul mesei, o puteai auzi declarînd cu satisfacție uimită : „Sînt dulci ! Sînt dulci !", sau „Nu sînt acri !... Nu sînt acri !...", pe măsură ce gusta din fiecare soi de struguri.

CAPITOLUL XI

Vulpea liberală avea însă o mare durere secretă, care o tulbură în tot timpul mesei și o ținu dealtfel, întunecîndu-i bucuria, în tot cursul serii — dar pe care nimeni în afară de ea nu o știa și nu o putea nici măcar bănui. Asta fiindcă nimeni nu știa nimic, absolut nimic despre nemaipomenita surpriză pe care Vulpea liberală se pregătise cu atîta bucurie s-o facă în acea seară invitaților ei, — surpriză la care lucrase multă vreme, ținînd-o în cea mai mare taină. Aici trebuie să spunem că dacă seratele Vulpii liberale se bucurau peste tot de un renume atît de mare, aceasta se datora — alături de știința ei specială de a-și alege invitații din floarea înaltei societăți a poveștilor și fabulelor (iar necioplitul Baucent nu făcea nici el excepție în această privință, fiind totuși, după titlu, mistrețul Baucent din *Romanul Vulpii*) — și unui anume talent cu totul deosebit, pe care într-adevăr poate că numai ea îl mai avea, de a ști să ofere de fiecare dată invitaților ei,

cîte o figură cu totul nouă și foarte interesantă, fie de urs, de lup, ori de alt animal, fie de cine știe ce alt personaj, mult mai extravagant (cum ar fi fost de exemplu un balaur, o zînă ori un căpcăun) — figură necunoscută pînă atunci obișnuiților casei. Aceste apariții produceau întotdeauna senzație și constituiau adevărate evenimente mondene, îndelung comentate în săptămînile și lunile următoare de către toată lumea bună din povești și din fabule. Se întîmpla, dacă Vulpea liberală invitase la o serată de-a ei vreun zmeu sau vreun balaur, să se discute apoi săptămîni în șir, peste tot, chestiunea numărului capetelor acestuia, dacă fusese un balaur cu șapte, cu nouă, cu douăsprezece ori cine știe, poate chiar cu douăzeci și patru de capete, și dacă obișnuia, cînd intra pe ușă, să salute doar cu unul singur și cu care anume dintre ele ? — sau dacă nu cumva obișnuia să salute cu toate șapte, sau nouă, sau cine știe, poate chiar cu toate cele douăzeci și patru de capete ale sale ! Și cum proceda, saluta cu toate odată, în același timp, vorbind cu ele în cor, sau dimpotrivă, rînd pe rînd, cu fiecare cap în parte ? Și cît dura, în cazul acesta, un salut ? Și cum trebuia să procedeze persoana salutată, era suficient să răspundă la salut o singură dată, sau era obligată prin etichetă să-i răspundă fiecărui cap în parte, salutînd la rîndul ei, ca și cînd ar fi fost și ea balaur, tot așa, de șapte, ori de nouă, ori poate chiar de douăzeci și patru de ori ? Și în ce poziție trebuia să se afle aceasta, în timp ce răspundea la salut ? Nu cumva era obligată să se rotească încet

în jurul balaurului, spre a putea saluta la rîndul ei, cît mai amical, fiecare cap în parte ? Sau avea grijă Balaurul să se rotească din politeţe el însuşi, scutind în felul acesta persoana salutată de un efort mult prea mare ?

Erau atîtea şi atîtea întrebări, pline de interes, care puteau frămînta în astfel de ocazii lumea mondenă.

Odată, cînd Vulpea liberală avusese ideea (considerată în prima clipă de unii, şi nu fără oarecare temei, de-a dreptul trăsnită), de a o aduce în propria ei casă, la o serată, chiar pe Muma Pădurii (cu gîndul, se înţelege, de a le oferi invitaţilor ei un element de mare senzaţie şi prin urmare, ca o fină atenţie la adresa acestora), — evenimentul fusese în urmă îndelung comentat, luni şi luni în şir, cu mare lux de amănunte referitoare la pălăria, rochia, pieptănătura, în fine, toate componentele toaletei arborate cu acel prilej de celebra musafiră. Mulţi afirmară că era o persoană cu totul agreabilă ca aspect general şi ca ţinută ; că, văzută de aproape, era la urma urmei o doamnă foarte fină ; unii o găsiră de-a dreptul drăguţă, iar alţii merseră pînă la a susţine că era o fiinţă cu totul şi cu totul încîntătoare, şi asta, din toate punctele de vedere.

Pentru petrecerea din acea seară, Vulpea liberală făcuse la început o invitaţie de care nu era însă pe deplin satisfăcută, socotind-o ea însăşi, la urma urmei, destul de oarecare : un zmeu, însoţind-o pe mama sa. Era firesţe un zmeu cu trei ochi şi cu douăzeci şi patru de aripi şi otrăvise nu ştiu cîte

fîntîni cu suflarea lui şi pîrjolea cu cea mai mare uşurinţă în calea sa, orice — dar toate acestea nu însemnau mare lucru ! Invitaţia fusese expediată cu o săptămînă înainte, dar chiar a doua zi mama zmeului se prezentă ea însăşi, cu o falcă în cer şi cu una în pămînt, la palatul vulpesc, declarînd indignată că ea era de fapt *mama zmeilor* — şi prin urmare înţelegea să fie invitată ori cu toţi fiii ei zmei împreună, ori dacă nu, mai bine deloc ! Drept care rupsese furioasă invitaţia, în mii de bucăţele, chiar acolo, în faţa uşii palatului.

„Cu atît mai bine !" îşi spusese Vulpea liberală, încîntată de întorsătura pe care o luaseră lucrurile. Abia au fost Balaurul şi Muma Pădurii — ar fi spus lumea că încep să mă repet ! Şi aşa, se vor găsi oricînd răuvoitori care să spună că alunec în monotonie... Şi că dau dovadă în seratele mele de un anumit manierism, şi că de fapt am căzut de mult în banalitate !... Da, da, îşi aminti Vulpea, oftînd cu amărăciune, s-a găsit pînă şi o ciocănitoare, dintre cele mai pisăloage, care să spună că am căzut brusc în didacticism... Şi asta, numai fiindcă vorbesc destul de limpede şi nu spun bazaconii, ca alte vulpi... (Sau ca unii urşi, mai adăugă ea în gînd, sau ca un lup, care vorbeşte cu totul aiurea, dar treaba lui, pe mine nu mă interesează...)

Noroc că avea o încredere destul de solidă în propria ei fantezie, aşa că nu se lăsa doborîtă de mici cleveteli.

— Mai bine că s-au nimerit lucrurile aşa ! îşi reveni ea în fire, destul de repede. De fapt, nu

aveam mare chef de zmeul acela și de bătrîna lui mamă... Ar trebui să găsesc altceva, nu știu nici eu să spun ce, dar altceva, cu totul altceva !...

Or, Vulpea liberală era o cunoscută iubitoare și foarte sensibilă și cultivată ascultătoare de muzică. Era o bucurie pentru ea, să poată organiza din cînd în cînd în propria ei casă mici reuniuni muzicale, concerte cu caracter mai intim pentru un cerc de cunoscători mai mult sau mai puțin restrîns. Auditoriul se compunea de obicei din cîteva vulpi, cîțiva urși, cîțiva lupi dintre propriii săi prieteni, public exigent și cu gustul cultivat, preferînd ansamblurile mai delicate, și căruia Vulpea era încîntată să-i poată prezenta cîte un quartet mai celebru, ori cîte un recital de orgă ori de clavecin. Ce-i drept, nu se dădea în lături nici de la reprezentații cu mult mai zgomotoase și reunise odată la o petrecere, spre a-și distra invitații, un ansamblu de o sută cincizeci de vulpi, cîntînd din gură, flaut, harpă, psalterion, dublu oboi și cornete cu mușțiuc. Vreo treizeci de vulpi băteau din tamburină. Fusese un vacarm nemaipomenit și concertul, departe de a se bucura de o mare prețuire, stîrnise mai degrabă zîmbete răutăcioase.

Dar asta se întîmplase odată, cine știe cînd și de ce, foarte de mult...

— Ce-ar fi, își spuse deodată Vulpea liberală, lovită ca de-o mare inspirație, să invit la serata mea vreun lup, sau vreo vulpe, dintr-o piesă muzicală ? Sau mă rog, vreun urs dacă există — n-aș avea nimic împotrivă ! Mă gîndesc, își continuă ea ideea,

la Lupul din suita simfonică *Petrică și Lupul !*... Da ! O să-l invit la masă pe Lup.

Vulpea sări entuziasmată de pe scaun și începu să bată din palme de bucurie.

— Un lup de sunete ! exclamă ea voioasă, și începu să sară prin toată casa, tot mai entuziasmată. Un lup de sunete, un lup de sunete ! Făcut din cap și pînă în vîrful cozii, numai din sunete ! Și lupul acesta, alcătuit în întregime numai și numai din sunete, să fie invitat la serata mea !... Ce invitat distins, ce musafir ideal !... izbucni ea, cuprinsă de o adevărată frenezie.

Era convinsă că un oaspete dintr-o plămadă atît de fină nu se mai pomenise niciodată și nicăieri.

— E lup, se minună ea, dar nu poate fi văzut ! În schimb, poate fi perfect auzit ! Dar cum o să-l vedem cînd intră pe ușă ?... În fine, își răspunse Vulpea, tot lup e, nu contează că nu poate fi văzut ! La masă, nu e neapărat necesar să-l vedem... E suficient să-l putem auzi ! Trebuie să fie nemaipomenit de plăcut și de interesant să stai la masă cu un musafir de sunete !

Ideea unui oaspete atît de straniu și de aerian îi prilejui Vulpii, se înțelege, o serie și o serie de reflecții dintre cele mai interesante, dar și motive de îngrijorare, neliniști de tot felul, — pe scurt, o întreagă bătaie de cap. Începu un lung dialog cu sine însăși, punîndu-și fel de fel de întrebări, care mai de care mai năstrușnice și mai distractive cu privire la natura musafirului și modul în care trebuia în

consecință să fie primit — și răspunzîndu-și tot ea, din ce în ce mai uimită.

— Habar n-am ce i-aș putea oferi de mîncare... își spuse ea derutată. De bună seamă că hrana lui se compune și ea tot din sunete — nici nu cred să poată mînca altceva decît miei de sunete, iezi de sunete... în sfîrșit, tot felul de mîncăruri făcute din sunete... Da, trebuie să fie niște mîncăruri nemaipomenit de fine! ...Dar oare cine să le facă?... Și cum să le facă?...

Vulpea sună și porunci să vină numaidecît bătrînul majordom-viezure, cu care avu de îndată o foarte importantă întrevedere — bineînțeles, în cea mai mare taină.

— Mda..., răspunse acesta cu multă seriozitate, și rămase o clipă gînditor, după ce Vulpea îi explică exact despre ce era vorba, anunțîndu-l ce fel de musafir urmau să aibă la masă. Mda..., repetă el, pe un ton plin de competență și în același timp cu toată gravitatea, vrînd parcă să arate că problema nu era desigur insolubilă, dar nici nu trebuia considerată dintr-un unghi de vedere prea ușuratic. (Și aici se referea desigur, în gîndul său, la felul de a gîndi și acționa al Vulpii, care avea uneori obiceiul să ia lucrurile cam prea în ușor.)

Aici e dealtfel locul să spunem că ideile tot mai năstrușnice ale Vulpii începuseră de la o vreme să-l cam plictisească pe majordomul ei viezure, și că acesta încă nu-și revenise cu totul de pe urma oboselii pricinuite de complicata primire a Balaurului și a Mumei Pădurii.

— Hm..., mai spuse o dată gînditor majordomul-viezure, dîndu-şi seama că de data aceasta era vorba de un caz infinit mai complicat (primirea unui musafir care nici nu putea fi văzut cînd intra pe uşă şi despre care nu se ştia deloc prea bine nici ce mănîncă) — dar care începea să-i şi surîdă în clipa aceea şi să-l atragă, poate tocmai prin dificultăţile cu totul deosebite pe care le prezenta.

— N-am auzit pînă acum decît „mda..." şi „hm...", observă destul de nerăbdătoare Vulpea.

— Da ! se hotărî în sfîrşit să spună competentul majordom-viezure. Da, repetă el, cred că se poate ! După cîte ştiu eu, astfel de mîncăruri există...

— Va să zică există ! se bucură îndată Vulpea, care nu mai avea parcă deloc răbdare.

— Da, există... continuă la fel de tacticos majordomul-viezure. Sînt foarte complicate şi foarte fine, dar există !

— Şi pot fi văzute ?... se interesă Vulpea.

— Nu... răspunse dezaprobator bătrînul Viezure, cu oarecare dispreţ pentru prostiile pe care le îndruga Vulpea. Desigur că nu, doamnă Vulpe ! E vorba de mîncăruri nemaipomenit de fine şi care doar se aud, nicidecum nu se văd !

— Dar se mănîncă ?... vru în sfîrşit să afle Vulpea. Lupul, musafirul nostru, le va putea mînca ?...

— E un fel de a zice... încercă Viezurele să-i dea o explicaţie Vulpii, cît mai pe înţelesul ei. Nu e chiar ceea ce numim noi *a mînca*, e altceva... Le va mînca, de îndată ce le va auzi ! Deşi mai corect ar fi poate să spunem că Lupul va aspira mîncărurile,

sau le va absorbi... Dar numai și numai dacă îi vor plăcea ! Altfel, nici nu le va auzi !...

— Atunci, să le facem cît mai gustoase ! porunci îndată Vulpea cu multă energie.

Majordomul-viezure, despre care se știa că avea, pe lîngă toate celelalte cunoștințe ale sale, și o destul de vastă cultură muzicală, își permise iarăși o clipă de gîndire.

— Se poate, răspunse el cu competență. Există mîncăruri foarte ușoare și în același timp extrem de savuroase. Servim la început niște preludii în aspic, foarte simple... (E vorba de un aspic mai special, preparat dintr-un *legato*, precizează Viezurele). Avem apoi celebra salată de sunete pe mai multe voci — una din cele mai gustoase salate din cîte există ! Ca pește, aș propune o fugă impozantă, garnisită desigur cu fantezie cromatică...

— Și poate cîteva solfegii, adăugă și Vulpea, și niște game cromatice în oțet...

— Ar merge apoi un staccatto, foarte iute, cu mult piper și agrementat cu fel de fel de mirodenii, continuă Majordomul-Viezure, sau o toccată, foarte bine papricată — dar mi-e teamă că Lupul nu mănîncă deloc piperat...

— Tocmai, tocmai ! interveni Vulpea. Să nu uităm că musafirul nostru e totuși lup...

— Și vreo două sonate la cuptor, cu tomate. Iar ca friptură...

— Da, ca friptură ?... se interesă foarte viu Vulpea. Musafirul fiind lup...

— ...propun bineînțeles o friptură-simfonie, continuă liniștit Majordomul-Viezure. Friptura de aer împănată cu asonanțe e cea mai fragedă friptură din cîte există ! o asigură el pe Vulpe. Și un sufleu pentru șase suflători, care aproape că se topește în gură... Și fel de fel de sosuri, cu amestecuri de timbruri din cele mai rafinate... Mă gîndesc, mai adăugă apoi bătrînul Viezure, că Lupul obișnuiește probabil să ia la începutul mesei un ușor *Allegro amabile*, care să-i dea îndată o stare mai plăcută...

— Dar ca desert ?... întrebă Vulpea, cam îngrijorată.

— Iar ca desert, firește, un *Rondo cappriccioso !* încheie triumfător majordomul-viezure. Și poate niște arpegii, cu ceva sirop... dar să nu-l îngreuneze pe Lup prea tare !

Urmă o serie întreagă de alte întrebări, dintre cele mai complicate, toate legate de primirea acelui atît de straniu musafir — și pe care Vulpea le dezbătu îndelung cu majordomul ei viezure.

— Dar cum am putea face să-l invităm numai pe Lup, desprinzîndu-l de restul suitei ?... se întrebă Vulpea, foarte nedumerită. Firește că nu am deloc de gînd să mai invit acum și miei, sau rațe, sau mai știu eu ce alte orătănii ce mai mișună pe-acolo prin suita lui...

— A, nu e greu deloc ! fu de părere savantul viezure. Lupul se compune din două fraze simple, care se pot distinge îndată, cu multă ușurință. Și cum frazele acelea revin de mai multe ori, adăugă el,

Lupul va pleca și va reveni, de citeva ori la rînd în cursul mesei.

— Deci va pleca așa, tam-nesam, chiar în mijlocul mesei ? întrebă Vulpea puțin scandalizată.

— Se înțelege, explică Viezurele, nu va avea încotro ! Va fi obligat să plece, ori de cîte ori motivul său dispare... Iar cînd motivul său revine, va reveni și el...

— În sfîrșit, în sfîrșit ! îl întrerupse Vulpea, simțind că i se făcea capul calendar. Vorba e, îl vei recunoaște cînd va intra pe ușă ?

— Dar se poate, doamnă Vulpe ? o asigură majordomul-viezure. Doar cunosc perfect partitura, îl voi recunoaște sigur, de îndată ce va intra pe ușă !

— Nu-i vorbă, și eu știu partitura pe dinafară... spuse foarte repede Vulpea, — dar bineînțeles că nimeni n-o crezu.

În urma acestei convorbiri ultra-secrete, satisfăcută în mare de rezultatele ei, Vulpea liberală hotărî să pornească de îndată la a lua toate măsurile practice de cuviință, privitoare la întreaga ceremonie a invitării și primirii, desigur, extrem de complicate a originalului și atît de distinsului oaspete.

— În ce tonalitate redactăm invitația, doamnă Vulpe ? îndrăzni să mai întrebe bătrînul Majordom-Viezure. Porunciți s-o compunem în major, sau în minor ?

— În major, în major ! răspunse îndată Vulpea, pe un ton categoric. Eu nu sînt o persoană sentimentală, ori plîngăreață, nu pot suporta compozi-

ţiile în tonalitate minoră ! Ori indecisă, ori visătoare, ori mai ştiu eu cum... adăugă ea cu oarecare dispreţ. Sînt dimpotrivă energică, veselă, hotărîtă, activă, decisă, întreprinzătoare şi plină de spirit practic — aşa că invitaţia să fie compusă în Fa Major !

— Am înţeles, doamnă Vulpe, răspunse Majordomul-Viezure. Numaidecît în Fa Major ? mai îndrăzni el totuşi să întrebe.

— Numaidecît în Fa Major, spuse Vulpea, şi acesta e ultimul meu cuvînt !

— Să-i invităm şi pe Vînători ?... îşi mai aminti Majordomul-Viezure, gîndindu-se la Vînătorii care apar şi ei la un moment dat în *Petrică şi Lupul*. Sînt cît se poate de distractivi ! Şi bineînţeles, deloc periculoşi, din moment ce sînt făcuţi şi ei tot din sunete ! Şi apoi arta e artă, doamnă Vulpe ! Mă gîndesc că i-ar putea distra chiar şi pe musafirii noştri Lupi... încercă să mai explice bătrînul Viezure.

Vulpea se opuse însă categoric.

— Nu-mi plac vînătorii, nici cînd sînt de sunete ! declară ea sentenţios, mai întîi în vulpeşte, apoi îşi traduse în gînd fraza din vulpeşte în latineşte şi o repetă cu glas tare, şi în latineşte.

Odată cu expedierea invitaţiei către Lup, compusă, aşa cum poruncise Vulpea, în Fa Major şi redactată, bineînţeles, în termenii cei mai graţioşi cu putinţă, fu angajat un bucătar special venit din lumea sunetelor, care gătise întreaga săptămînă cu mult zel, aplecat asupra unui instrument-maşină de

gătit dintre cele mai stranii. Era un soi de *cemballo* producător de mîncăruri de sunete atît de deosebite, de ușoare și de rare incit nici bătrînul Majordom-Viezure nu auzise vreodată de ele. Probînd, în timp ce gătea, calitatea bucatelor, originalul bucătar era obligat firește să fredoneze tot timpul — era modul său special de a gusta din mîncăruri — așa că răsuna întruna, în jurul curioasei sale mașini de gătit, un fel de zumzet extrem de plăcut auzului, care umplu curînd întreaga bucătărie. După cum explică bucătarul de sunete și traduse apoi pe înțelesul tuturor celorlalți Majordomul-Viezure, zumzăitul acela atît de plăcut ținea aici locul mirosului de mîncare, mai bine zis al variatelor mirosuri combinate care ar fi umplut bucătăria, dacă ar fi fost vorba de mîncăruri obișnuite, și nu de mîncăruri de sunete.

— Mmmm !... Ce zumzăit plăcut de mîncare !... exclamase și Vulpea, intrînd într-o zi, foarte curioasă, în bucătărie.

— Să deschidem puțin fereastra — propuse bucătarul — să mai iasă puțin din zumzăit...

— Nicidecum ! se opuse Vulpea. De ce să deschidem fereastra ? Găsesc că e un zumzet dintre cele mai agreabile și mai frumoase !

În realitate, mirosul-zumzăit al mîncărurilor te izbea în primul rînd prin disonanțele sale, fiind compus dintr-o serie întreagă de melodii, mai bine zis din frînturi de melodii suprapuse și întretăindu-se de-a valma, fără nici o ordine. Curios însă, disonanțele nu erau supărătoare urechii, dînd

mai degrabă un efect plăcut. Era ceva asemănător cu zumzăitul acela atît de plin de promisiuni și de plăcut în sine dinaintea unui concert, cînd orchestranții își acordează în surdină instrumentele, vorbind parcă de-a valma, fiecare pe limba sa.

Cînd totul fu în sfîrșit gata, șeful bucătar îi oferi cu mare ceremonie Vulpii să guste pe rînd din mîncăruri, și aceasta se strădui să laude îndelung și cu multe exclamații admirative bucatele gustate — cu toate că, între noi fie vorba, nu prea înțelesese mare lucru din ele. Dar cum era o vulpe inteligentă, cultă și cu vederi dintre cele mai largi — își spuse că vina nu putea fi decît a ei și nu-i purtă pică bucătarului, cum ar fi făcut poate în locul ei o altă vulpe, mai mărginită.

— Se vede că sînt mîncăruri prea moderne pentru gustul meu, își spuse în sinea ei, plină de modestie. Să nu uităm că sînt totuși o vulpe de formație clasică... N-am cum să înțeleg asemenea mîncăruri !

În mare, însă, Vulpea era cum nu se poate mai mulțumită de toate pregătirile făcute pentru primirea distinsului musafir din lumea sunetelor și aștepta plină de emoție momentul seratei și clipa în care avea să intre pe ușă ciudatul lup-melodie, spre marea surpriză și încîntare a tuturor celorlalți oaspeți ai ei. Febra așteptării și emoția bucuriei anticipate pe care o trăia o făceau să treacă printr-o adevărată stare de vrajă ; devenise în ultimele zile distrată, ea, care era dintotdeauna o fire atît de

robustă și de practică — și de atîta tulburare aproape că își schimbase caracterul.

Dar, vai ! o întîmplare neașteptată îi dădu peste cap toate planurile și destinul își rîse pur și simplu de visurile exaltate ale Vulpii... În chiar preziua mult așteptatului eveniment sosi din lumea sunetelor răspunsul celebrului Lup-melodie la atît de grațioasa invitație a Vulpii Liberale. Descifrînd pe loc melodia răspunsului, bătrînul Majordom-Viezure fu în măsură să traducă următoarele : Lupul regreta enorm, dar era invitat pentru aceeași seară în suita *Carnavalul Animalelor,* care se afla dealtfel situată în apropierea, dacă nu chiar în imediata vecinătate a propriei sale suite — și apucase mai de mult să accepte această din urmă invitație.

Vulpea ceru să i se aducă un pahar cu apă, se prăbuși tăcută într-un fotoliu și rămase multă vreme așa, cu privirile ațintite în gol, fără a fi în stare să mai scoată vreo vorbă.

— Realitatea este, spuse codindu-se bătrînul Majordom-Viezure, care părea să fi auzit cîte ceva și, în orice caz, să știe mai multe, realitatea este că domnul Lup din *Petrică și Lupul* obișnuiește să meargă aproape seară de seară în suita *Carnavalul Animalelor*, așa se vorbește cel puțin. Pare-se că îl atrage în chip cu totul deosebit acea întreagă societate veselă pe care o întîlnește zi de zi acolo... Mai mult, se spune că ambianța plină de zîmbet, voie bună și gingășie din acea suită l-ar face pe Lup să se simtă mai bine și să-și mai uite pentru o oră de

necazurile, pe care le are acasă, în propria sa suită. Se mai spune apoi că Lupul ar suferi, în ultima vreme mai ales, de un fel de melancolie ciudată, că ar avea momente de tristeţe aproape inexplicabile, în care s-ar părea că nimeni şi nimic nu l-ar mai putea vreodată interesa pe lume... Că în general nici nu mai obişnuieşte de la o vreme să mai iasă în lume şi că refuză sistematic toate invitaţiile primite, continuînd însă în acelaşi timp, în chip absurd, să meargă zilnic în suita *Carnavalul Animalelor.*

— Dar ce anume îl poate atrage pe Lup cu atîta putere într-acolo ? întrebă în sfîrşit Vulpea, care reuşise între timp să-şi mai vină puţin cîte puţin în fire.

— Cine ar putea şti ?... răspunse bătrînul Majordom-Viezure. Se spune că îl distrează salturile Cangurilor, că pînă şi jocurile în arpegii ale Măgarilor reuşesc de fiecare dată să-i descreţească fruntea... Dar ceea ce se aude că l-ar atrage pe Lup în chip cu totul şi cu totul deosebit e pare-se french-cancanul acela caraghios, al Broaştelor Ţestoase, pe care nu vrea să-l piardă în nici o seară şi care-l face să rîdă aproape pînă la lacrimi. Îl mai amuză apoi şi dansul Elefantului, cu care obişnuieşte uneori să valseze împreună, în timp ce fredonează amîndoi uşor melodia... Pînă şi exerciţiile plictisitoare ale elevilor-pianişti îl distrează şi-l fac să zîmbească de fiecare dată, cu multă îngăduinţă — într-atît e de încîntat şi de vrăjit de întreaga societate pe care

o întîlnește acolo. Numai Lebăda pare mai degrabă să-l indispună, prezența ei tulburîndu-l din caleafară, încît o evită cît poate, avînd întotdeauna grijă să se ridice și să plece, chiar cu o clipă înainte de apariția ei. Se spune că simplul auz al unui solo de violoncel îl întristează pe loc și-i face rău — de cînd a cunoscut-o.

Cum se vede, Majordomul-Viezure era destul de bine informat, mult mai bine, în orice caz, decît lăsase în prima clipă să se înțeleagă, în privința vieții sufletești a celebrului Lup-de-sunete, fiind întru totul la curent nu numai cu obiceiurile zilnice ale acestuia, dar și cu secretele cele mai intime ale marelui personaj. Tonul pe care vorbea lăsa dealtfel să se presupună că știa încă mult mai multe decît spusese, dar că, fie din discreție, fie din cine știe ce alte motive, nu avea de gînd să mai adauge vreo vorbă în plus.

— Asta-i viața! își spuse Vulpea în cele din urmă, ridicîndu-se cu mare efort din fotoliul în care zăcuse multă vreme prăbușită.

Înțelesese acum pe deplin că, orice ar face și oricîte invitații i-ar trimite ea de aci înainte, Lupul-de-sunete va continua să meargă seară de seară tot în suita *Carnavalul Animalelor*, unde se simțea el atît de bine și unde totul îl distra și-i era pe plac.

— „...Orice solo de violoncel"... „...îl întristează pe loc..." îi reveneau apoi mereu, dureroase, informațiile atît de precise ale Majordomului-Viezure. Și: „...o evită cît poate!" își amintea iarăși Vulpea, aproape cu deznădejde.

Se retrase îndată în apartamentul ei, lăsînd vorbă că nu era acasă pentru nimeni, şi petrecu întreaga seară singură cu gîndurile sale, cufundată într-o meditaţie plină de resemnare.

Îşi spuse mai întîi că între lumea ei şi lumea de sunete era oricum o prăpastie, că în ochii unui Lup atît de aerian, îndrăgostit la rîndul său de o Lebădă alcătuită şi ea toată din sunete, — lumea de cuvinte, în care se mişca ea însăşi şi toţi cei din jurul ei, trebuia să apară ca una greoaie şi butucănoasă. Şi iarăşi, nu putea să nu-şi spună că ultimele ştiri aflate prin bătrînul Majordom-Viezure îl situau dintr-o dată pe eteratul nostru Lup într-o lumină cu totul nouă, aproape neaşteptat de frivolă, — adăugă în sinea ei, cu surprindere şi nu fără oarecare mîhnire Vulpea.

— Îl găsesc la urma urmei destul de simpluţ ! îşi spuse ea deodată cu superioritate. Să se mulţumească într-adevăr cu atît de puţin ?... Să-l distreze cîteva jocuri nevinovate ? Să-l amuze pînă la lacrimi, cîteva glume uşoare ?

După o scurtă insomnie se hotărî să bea un pahar de lapte şi aţipi în sfîrşit, liniştită şi împăcată. Dormi tun pînă dimineaţa. În ziua următoare se trezi ca de obicei sprintenă şi bine dispusă şi alergă neobosită ore în şir, pînă tîrziu seara, ocupată cum era cu pregătirea seratei şi cu atîtea şi atîtea alte îndatoriri. La Lupul-de-sunete nici nu se mai gîndise măcar vreo clipă, ziua întreagă.

Abia cînd oaspeții începură să sosească unul cîte unul, zîmbitori cu toții și pregătindu-se să petreacă împreună o seară cît mai veselă și mai plăcută, Vulpea simți cum o pătrunde ușor o undă de tristețe, iar cînd petrecerea ajunse în toiul ei și toți glumeau, vorbeau și rîdeau pe întrecute, Majordomul-Viezure o zări la un moment dat pe Vulpe ridicîndu-se pe furiș, cu figura răvășită, și fu într-adevăr singurul dintre toți care o surprinse, în timp ce își ștergea în grabă cîteva lacrimi.

PARTEA A DOUA

Şoarecele de bibliotecă

CAPITOLUL XII

Între timp, Bufnița, care era la rîndul ei o persoană dintre cele mai energice și mai active (și asta în ciuda aparențelor și a sensibilității sale uneori cam exagerate) nu-și pierduse nici ea deloc vremea degeaba. Am putea spune, tocmai dimpotrivă.

Despărțindu-se de Papagal (care avea pare-se, la acea oră, așa cum și anunțase, o întîlnire importantă) și părăsind în sfîrșit balconul spre a intra în casă, emotiva doamnă Bufniță, despre care trebuie să adăugăm că avea în plus o fire dintre cele mai imprevizibile și mai capricioase, luă în acea clipă o hotărîre cu totul neașteptată.

— Eu nu mă mai duc azi la Mierlă ! își spuse ea brusc, zvîrlind cît colo pălăria pe care tocmai se pregătise s-o probeze în fața oglinzii. M-am săturat de toate invitațiile ei !... Și nu mai probez nici o pălărie, și nu vreau să fac cunoștință cu nici o Privighetoare ! continuă Bufnița, în același stil. Și în definitiv, încheie, plictisită, n-am nici un chef

azi să merg în vizită la Mierlă, și gata ! M-aș duce să mă plimb, m-aș duce oriunde — dar la Mierlă nu am nici un chef să mă duc !

Pentru oricine o cunoștea cît de cît pe Bufniță, toate aceste cuvinte referitoare la plictiseala ce-o cuprinsese precum și la dezgustul ei de a merge în vizită la Mierlă — nu puteau decît să prevestească ceva, vreun nou capriciu care-i trecuse prin minte, vreo idee năstrușnică ori vreo nouă hotărîre, pe care avea s-o ia dintr-o clipă în alta sau pe care în realitate și în adîncul sufletului o și luase poate, cine știe de cînd...

— O să mă îmbrac cu ce am eu mai frumos și cu ce o să am eu chef, continuă într-adevăr Bufnița, și o să ies la plimbare, o să ies să mă plimb și eu așa, aiurea ! Și poate că în drum, dacă s-o nimeri și iarăși dacă o să am chef — trec puțin și pe la Șoarecele de Bibliotecă...

(Ne amintim desigur respectul plin de emoție cu care Bufnița îi vorbise Papagalului referitor la acel Șoarece, precum și admirația ei cu totul neobișnuită pentru aceeași persoană.)

— Simt nevoia să mai respir și alt aer, nu mai suport de la o vreme deloc — continuă Bufnița — lumea asta închisă a fabulelor, în care mă învîrtesc întruna !... Mai bine stau și eu de vorbă cu un Șoarece inteligent, mai aflu cîte ceva, mă mai luminez și eu la minte !

Se îmbrăcă la iuțeală, își puse o rochie luminoasă de primăvară și o pălărie care-i plăcea ei mai mult, dintre cele mai cochete, și ieși în sfîrșit

din casă, elegantă și mulțumită de sine. Știa că e o bufniță dintre cele mai drăguțe și mai plăcute la vedere, dar gîndul ei principal era întotdeauna la carte, voia mereu să mai învețe cîte ceva, să se mai instruiască și să se lumineze.

— E o adevărată bucurie să poți schimba o vorbă cu un Șoarece atît de luminat, de inteligent și de cult ! — își continuă ea monologul, tot mai avîntată. Are o minte neobișnuită, te uimește prin fiecare cuvînt pe care-l spune ! Cînd mă gîndesc la societatea aceea plicticoasă și îmbîcsită, de la Mierlă... Ce bine că nu m-am dus acolo, ce bine că mă duc la Șoarece ! Numai de n-ar fi plecat, numai de l-aș găsi acasă pe acest fin și sclipitor și admirabil Șoarece !

Se știa că acasă la Șoarece, în Biblioteca acestuia (care dealtfel devenise cu timpul, așa cum vom vedea mai departe, un fel de adevărată bibliotecă publică), se știa deci că acasă la Șoarece puteai întîlni oricînd tot felul de persoane ciudate și interesante, că Șoarecele întreținea relații întinse cu tot felul de lume necunoscută și extravagantă, încît te puteai aștepta să-l găsești stînd de vorbă cu cine știe ce animale care nici nu s-au mai văzut ori cu cine știe ce altfel de ființe stranii — și de care persoane ca Bufnița ori alții din lumea ei, să nici nu fi auzit vreodată vorbindu-se.

— Sînt o bufniță care cunosc în definitiv destul de multă lume, și cu toate acestea aș putea spune că nu cunosc mai pe nimeni, cînd mă gîndesc la lumea care vine în casă la Șoarece... își spuse Buf-

niţa gînditoare, în timp ce se îndrepta spre locuinţa acestuia. Cunoaşte fel de fel de animale fantastice, fel de fel de fiinţe fabuloase, cum nu cunosc desigur nici eu, nici Papagalul, nici Mierla, nici atîţia alţii din lumea noastră de fabule şi de poveşti clasice, o lume — conchise Bufniţa — de animale destul de obişnuite. Ursul e urs, lupul e lup, bufniţa — bufniţă, etc., etc... Şoarecele mai cunoaşte şi altfel de lume ! Aud că la Şoarece vine în vizită o doamnă, al cărui nume se spune că ar fi Ursovulpea, o doamnă care nu e nici vulpe, nici urs pe de-a-ntregul — şi dau acum la întîmplare un exemplu care îmi vine chiar în clipa aceasta în minte, dar Şoarecele cunoaşte bineînţeles şi obişnuieşte să primească vizita a o serie şi o serie întreagă de doamne de acest gen. Da, sînt doamne cu totul originale şi stranii, unele dintre ele de-a dreptul fermecătoare ! Se spune că îl vizitează chiar Struţocămila, aud că Şoarecele o cunoaşte de aproape şi se află în cele mai bune relaţii cu ea... Dar cum o fi arătînd oare Ursovulpea ? Mi-o închipui, nu ştiu de ce, ca pe-o doamnă, nu vreau să zic grasă, nu vreau să zic cît un urs şi o vulpe la un loc, dar în orice caz, o doamnă voluminoasă, şi cu vocea gravă, şi foarte impozantă ! Cred că se mişcă destul de greu...

Să fi fost oare Şoarecele de Bibliotecă, aşa cum ar putea reieşi din aceste gînduri ale Bufniţei, o persoană mondenă, un „şoarece de lume", ţinîndu-se de vizite şi preocupat să cultive diverse relaţii ?

Nici pomeneală de așa ceva ! Vom avea dealtfel ocazia să vedem mai tîrziu că Șoarecele era o persoană cu purtări dintre cele mai naturale, și care iubea mai ales simplitatea în toate... Și cu toate acestea, ceea ce spusese Bufnița nu era neadevărat. Șoarecele cunoștea o mulțime întreagă de astfel de persoane stranii, o cunoștea într-adevăr și pe Struțocămilă, și era într-adevăr vizitat de acestea, și se afla cu ele în relațiile cele mai amicale. Era prieten, se spunea (el, un biet Șoarece, la urma urmei) cu ursul Baloo și cu pantera Bagheera și îl vizitase o dată în Bibliotecă, însuși lupul Akela ! Căpcăuni dintre cei mai celebri îi scriau scrisori, îl invitau la castelele lor ori îi cereau cine știe ce sfaturi, în chestiuni delicate... Se vorbea că Șoarecele întreține corespondență pînă și cu personaje din cărți de aventuri, și uneori, cu personaje din cărți care nici nu erau încă scrise !

— ...și se mai vorbește, — își continuă Bufnița monologul, spunîndu-și în același timp că nu mai avea deloc mult pînă să ajungă la Șoarece și grăbindu-se prin urmare să gîndească mai repede, ca și cînd s-ar fi temut că nu va mai avea timp destul să-și termine fraza — de o anumită doamnă Buf... Buf... uite că îmi scapă acum numele ei ! O doamnă cu nume foarte curios, care l-ar vizita și ea pe Șoarece, o doamnă Buf... Buf... ceva, în orice caz, de la Bufniță, dar mi-e imposibil acum să-mi amintesc exact numele ei, și dealtfel nu mai e nici timp !

Și așa și era. Tot meditînd, tot luîndu-se cu vorba și încercînd să-și amintească, ba de una, ba de alta,

Bufnița, care străbătuse pînă atunci tot drumul fără măcar să observe pe unde trecea, — atît era de absorbită în gîndurile sale, — se pomeni ajunsă fără să-și dea seama aproape de capătul pădurii de povești și de fabule — pădure, dealtfel, destul de întinsă și de vastă. Cum Șoarecele își instalase *Biblioteca* sa chiar în marginea pădurii, mai bine zis, cum una din laturile *Bibliotecii* sale dădea chiar spre pădurea de povești și de fabule — Bufnița, care am văzut cît era de distrată și care umbla în continuare cu gîndul aiurea, mai făcu fără să observe un pas înainte și...

CAPITOLUL XIII

...se trezi deodată, fără să-şi dea seama cum ajunsese acolo, drept în clădirea Marii Biblioteci a Şoarecelui. Trecuse fără să observe prin zidul cotoarelor de cărţi şi se afla acum de partea cealaltă a zidului, adică în interiorul clădirii, într-o sală de lectură.

Bufniţa privi în jurul ei, uimită şi încîntată. Nu mai fusese niciodată pe aici. Pe Şoarece (care, contrar opiniei obişnuite, nu şedea deloc nemişcat în biblioteca sa, ba s-ar fi putut spune aproape dimpotrivă, era mai mult plecat, de obicei, decît şedea pe acasă) Bufniţa îl întîlnise odată, într-o anumită împrejurare, pare-se chiar în fabula *Şoarecele şi Pisica*, nu-şi mai aducea acum exact aminte — era în orice caz de faţă şi Chir Pisicovici, motanul din fabula respectivă. Îl întîlnise prin urmare de partea cealaltă a zidului de cotoare — în lumea de fabule. Şi cum îi lăsase de pe atunci o impresie de neuitat, ardea de nerăbdare să-l reîntîlnească aici, la locul

său de lucru, în mijlocul cărților, și să vadă în sfîrșit și ea, cu propriii săi ochi, celebra Bibliotecă a Șoarecelui, de care auzise atîta vorbindu-se. Se spunea că Șoarecele avea atîtea cărți încît își făcuse din ele un adevărat castel.

Pînă să-l vadă așadar la față pe Șoarece el însuși, Bufnița privi în jurul ei curioasă, uimită, admirativă — plină de-o emoție respectuoasă.

Era departe de a ghici ce aventuri nemaipomenite o așteptau din clipa în care pusese piciorul acolo.

Clădirea însăși în care se afla acum, și care semăna într-adevăr cu un castel ridicat din cărți, părea cufundată toată într-un fel de adîncă liniște respectuoasă — încît nu era de mirare că i se transmisese îndată și Bufniței același sentiment. Cele cîteva persoane, în majoritatea lor pisici, care citeau concentrate în acea sală lungă și mai ales foarte înaltă în care se trezise Bufnița, ședeau bineînțeles fără să scoată vreo vorbă și aproape fără să se miște — cufundate și ele într-o liniște totală. Erau în sală și vreo doi-trei urși, foarte concentrați, aplecați cu atenție asupra unor tomuri groase și pînă și cîțiva ursuleți care respectau și ei tăcerea deplină. Erau de fapt și două bufnițe în sală, așezate amîndouă la o oarecare înălțime, chiar pe lîngă rafturi — și nu mai e nevoie să spunem cît de tăcute și de liniștite ședeau acestea. Se mai afla printre cititoarele din aceeași sală și o vulpe, care ședea cu un aer resemnat și obosit și citea tocmai atunci *Romanul Vulpii*. Părea să-l citească nu atît din cu-

riozitate, cît mai degrabă din obligație și dintr-un fel de simț al datoriei.

Cele mai concentrate erau firește pisicile. Nici nu vedeau, nici nu auzeau ce se petrecea în jurul lor. Ședeau toate ținînd capul mult aplecat, și pînă și grațioasele lor urechi pisicești se înclinau adînc asupra cărții — atît erau de absorbite, de abstrase și de atente numai și numai la lectură. Ai fi zis că sînt mioape, văzîndu-le cum urmăreau de aproape fiecare rînd, parcurgîndu-l atent de la un cap la altul și cum se aplecau mereu mai adîne asupra filei. Unele, care consultau cărți de mai mari dimensiuni se așezaseră chiar pe carte, ca să vadă mai bine. Era și o pisică în sală care consulta un atlas și urmărea atentă un fluviu cu gheara pe hartă.

Din cînd în cînd în liniștea altfel desăvîrșită a sălii de lectură, cîte o pisică se trezea deodată torcînd... Se înțelegea că îi plăcuse în chip deosebit vreun pasaj pe care îl întîlnise tocmai atunci în carte și nimeni nu se supăra pentru atîta lucru, cu toate că unele torceau destul de zgomotos — în raport direct cu entuziasmul stîrnit de impresia lecturii. Doar cînd se întîmpla ca vreuna să întreacă într-adevăr măsura, cu cîte un tors prea de tot sonor se auzea în sală cîte un „ssst ! ssst !", dar și acela plin de înțelegere, de simpatie și de bunăvoință — și atunci pisica respectivă se străduia și ea să toarcă pe cît posibil mai înăbușit și mai discret.

— Multă pisicime pe-aici prin bibliotecă... trebui Bufnița să constate, văzînd mai ales că și domnișoa-

rele funcţionare ale Bibliotecii, care aduceau cărţile în sală erau în majoritatea lor tot pisici.

Observă însă îndată că acestea erau în realitate cît se poate de îndemînatice şi de potrivite pentru această ocupaţie, putînd să ajungă cu mare uşurinţă pînă la cele mai înalte şi îndepărtate rafturi. Mai erau şi vreo două veveriţe şi nenumărate maimuţe avînd în Bibliotecă aceeaşi îndeletnicire, toate la fel de agile, de sprintene şi de bune căţărătoare — dar acestea din urmă erau parcă mai zgomotoase şi mai lipsite de graţie. De fapt nici nu se puteau compara cu pisicile, nu aveau nici pe departe acea linişte în mişcări, atît de plăcută şi de specific pisicească — o linişte plină de distincţie şi demnitate.

Bufniţa deschise curioasă cîteva uşi la întîmplare şi străbătu aproape în fugă mai multe săli la rînd, dînd peste noi şi noi încăperi, de dimensiuni şi de forme mereu diferite.

Dintr-o sală hexagonală dădu într-una romboidală, apoi descoperi o sală în formă de triunghi, apoi o sală în formă de trapez. Constată că în Bibliotecă se aflau într-adevăr săli dintre cele mai stranii cu putinţă şi pentru cele mai diferite şi mai ciudate categorii de cititori. Străbătu întîi mai multe săli la rînd, în care cititorii erau toţi animale exotice (e drept, nu chiar dintre cele mai fioroase, dar în orice caz destul de ciudate la vedere), ba chiar şi o sală în care cititorii erau numai şi numai animale fantastice. Unora dintre acestea, de tipul caracatiţei ori balaurului, cum ar fi fost de exemplu Hidra din Lerna, care se şi afla dealtfel în sală,

li se aducea cartea în mai multe exemplare — pentru fiecare braț, ori cap, cum era și normal, cîte un exemplar în parte...

Hidra din Lerna ședea liniștită și citea, retrasă într-un colț al sălii (nimeni nu se arăta dealtfel dornic să-i caute în chip deosebit prietenia ori apropierea) și părea gînditoare, foarte gînditoare.

— Sînt foarte gînditoare... murmură ea însăși la un moment dat, destul de tare însă spre a putea fi auzită de toți cei de față. Sînt foarte gînditoare, sînt foarte gînditoare, gînditoare, gînditoare, gînditoare, gînditoare... mai murmură ea ca un ecou, cu fiecare cap în parte. Cine a spus că doar unul din capetele mele, și anume acela care zace îngropat sub o piatră, mai gîndește și astăzi ?... Sînt gînditoare, gînditoare, gînditoare, gînditoare, cu toate cele șapte capete ale mele !...

Apoi își luă deodată, pe fiecare față a ei, a fiecărui cap în parte, cîte o expresie nemaipomenit de jignită — și se adînci din nou în lectură.

Se aflau și Harpiile în aceeași sală, tot ca cititoare, dar erau aproape de nerecunoscut, atît păreau de liniștite și de potolite. Stăteau cuminți în aceeași bancă și citeau toate trei din Hesiod. Nici nu se gîndeau să răpească, ori să strice, ori să sfîșie ceva — folosindu-și în acest scop urîtele lor gheare încîrligate. Nici nu umblau ca de obicei despletite, — se pieptănaseră toate trei frumos și își periaseră cu grijă părul, ba una dintre ele, mai cochetă, și-l legase cu două moațe în frunte.

Se mai afla în calitate de cititor în sală și squonk-ul, animal fabulos dintre cele mai ciudate despre care se afirmă că nu-și poate stăvili șirul lacrimilor în nici o împrejurare (și asta, în ciuda cunoscutei sale ferocități) — încît nefericitul plîngea întruna, indiferent ce carte i s-ar fi dat să citească ; și un animal care dimpotrivă, rînjea continuu citind orice carte, oricît de tristă — rînjea mereu, cu gura pînă la urechi. Îi spunea, pare-se, Leucrocotul.

Ca pasăre, Bufnița fu desigur încîntată să constate că se aflau în sală atît pasărea Fenix, cît și pasărea Rock. „Îmi place cum sîntem reprezentate, își spuse, dîndu-și importanță. Deși, la drept vorbind, adăugă ea îndată, trebuie să recunosc că nu am mai nimic comun cu nici una din aceste păsări."

Se mai aflau de față un Grifon, un Unicorn, o Salamandră și se mai afla și Himera. Grifonul și Unicornul ședeau chiar împreună, în aceeași bancă, și erau amîndoi deosebit de studioși — în special Unicornul, a cărui frunte părea înconjurată toată de gînduri. Grifonul era într-un fel mai zburdalnic, mai vorbăreț și mai neastîmpărat. Din cînd în cînd se trezea mormăind : „Aș grifona ceva... Aș grifona ceva... Grozav ce aș mai avea chef să grifonez ceva..." Și precizâ la un moment dat : „Știu că folosesc un franțuzism, dar dacă nici eu, Grifonul, n-aș mai avea dreptul să folosesc cuvîntul *a grifona*, atunci cine, cine ar mai avea dreptul să-l folosească ? Cine ?..."

Cît despre Himeră, aceasta avea într-adevăr cap de leu, trup de capră și coadă de șarpe, dar încolo,

nimic nu i se putea reproșa, nici nu se gîndea să verse foc pe gură ori să sperie lumea — și în general, se comporta cum nu se putea mai civilizat. Mai mult decît atît, părea aproape terorizată la gîndul că ar putea speria pe cineva cu propria ei înfățișare, așa încît se grăbea să se dezmintă pe ea însăși, spunînd : „Nici vorbă !... Aiurea !... Vi se pare !... Vi se năzare !...“ — de îndată ce observa că era privită. „Vorbesc de propria mea imagine...“, mai explica Himera înainte de a se întoarce definitiv cu spatele.

— Lume civilizată... observă Bufnița, din ce în ce mai fascinată de tot ce vedea. Uite și Himera, pare o persoană sensibilă... Și care în ruptul capului nu suportă să supere pe cineva cu prezența ei...

Își dădu seama deodată că tot oprindu-se mereu să privească în jurul ei și tot făcînd observații aproape că uitase de adevăratul scop al vizitei sale. Se gîndi prin urmare să întrebe pe cineva, cum ar putea ajunge mai repede la domnul director Șoarece de Bibliotecă.

— O să spun că am venit chiar la el, își zise Bufnița, luîndu-și îndată un aer demn și energic. Să nu uităm că acesta e de fapt scopul vizitei mele ! Țin neapărat, dar neapărat să-l întîlnesc și să schimb o vorbă cu acest Șoarece atît de inteligent ! Dar să întreb pe cineva... Vreo pisică, ori vreo maimuță — mi-e indiferent, la urma urmei, pe cine !

Nu se putu opri totuși de a mai străbate în goană vreo cîteva săli, nu mai puțin încîntătoare ca as-

pect și nu mai puțin ciudate. Trecu întîi printr-o sală în care cititoarele erau zebre, gazele și antilope, apoi într-una compusă exclusiv din cititoare cu blănuri dintre cele mai rare și prețioase, cititoare hermeline, zibeline și vulpi albastre. Acestea ședeau adîncite în lectură cu aerul cel mai firesc, părînd cu totul nepăsătoare la frumusețea și strălucirea propriilor lor blănuri.

„Și ce dacă avem blănuri atît de frumoase și atît de prețioase ? păreau ele să spună. Sîntem ocupate cu cititul și nici nu ne pasă de blănurile noastre..."

Mult mai caraghioasă era sala de lectură pentru girafe, unde Bufnița nu putu să nu se oprească, măcar pentru cîteva clipe. Girafele aveau firește pe mesele lor, și așa foarte înalte, instalații special amenajate care să le faciliteze lectura, un fel de scripeți de înălțimea gîtului lor, cu ajutorul cărora cărțile să le fie aduse mai aproape de vedere. Unele girafe preferau să citească direct din raft, dar nu puteau folosi în felul acesta decît volume din rafturile cele mai înalte. O girafă cu mers tacticos făcea tocmai atunci înconjurul sălii, trecînd în revistă, fără nici o grabă toate volumele din raftul cel mai sus. Se oprea cîteva clipe în dreptul fiecărei cărți, și spunea liniștită : „Pe-asta am citit-o... pe-asta am citit-o... pe-asta am citit-o... și pe asta... și pe asta... și pe asta..." În raft se aflau mai mult enciclopedii și dicționare de tot felul, dar Girafa declara liniștită și netulburată că le *citise* pe toate.

Bufniţa mai deschise o ultimă uşă, mascată într-un raft de cărţi, un fel de uşiţă secretă, drăgălaşă şi ademenitoare, care-i atrase numaidecît privirea şi nimeri de data aceasta într-o încăpere la fel de stranie, dar cu totul diferită de toate celelalte (era cu mult mai mică, mai drăgălaşă şi în acelaşi timp mai luxoasă, plină de canapele, perne, fotolii îmbietoare şi oglinzi) — şi unde dădu iarăşi peste un Motan, cufundat şi el în lectură, şi a cărui ţinută i se păru Bufniţei cu totul şi cu totul impunătoare. Motanul se afla singur în întreaga încăpere, aşezat picior peste picior, într-un fotoliu adînc şi confortabil şi citea liniştit, într-o atitudine senin-meditativă, *Opiniile despre viaţă ale motanului Murr*. Din cînd în cînd ridica ochii de pe carte şi părăsea lectura pentru cîteva clipe, ca şi cînd l-ar fi pus pe gînduri vreun pasaj ori altul, iar uneori îşi făcea grăbit cîte o însemnare, ori schiţa doar un semn discret cu gheara, pe marginea cărţii.

Bufniţa ieşi din încăpere în vîrful picioarelor, atît era de intimidată de ţinuta înaltă a Motanului.

— Ce de pisici... se văzu ea obligată, iarăşi, să constate. Mă întreb, oare Şoarecele... Dar sînt toate pisici de foarte bună condiţie, îşi explică ea singură, mai mult decît civilizate şi lipsite de orice sălbăticie ! Fiindcă aşa, şi eu, ca Bufniţă... voi ea să-şi continue gîndul, dar se întrerupse brusc, dîndu-şi seama că se afla de data aceasta într-un coridor lung, la capătul căruia nădăjduia, nu ştia nici ea prea bine de ce, să-l întîlnească în sfîrşit pe Şoarece el însuşi.

— Dar mai bine să întreb pe cineva, își reveni ea pînă la urmă, trecînd la un ton mai realist. Pisică, ori maimuță — mi-e absolut indiferent, dar să mă lămurească în sfîrșit cum ajung la Șoarece!

Zicîndu-și acestea se pomeni deodată în fața unei uși pe care scria cu litere foarte mari :

SECRETARĂ,

iar dedesubt, în paranteză, cu litere ceva mai mici, dar de asemenea foarte distinct :

Maimuța-Pisică.

Bufnița rămase o clipă derutată și întrucîtva uimită, dar își reveni numaidecît și intră foarte hotărîtă pe ușă.

CAPITOLUL XIV

Maimuța-Pisică se afla într-adevăr înăuntru, așezată la un birou cu mai multe telefoane și avînd în general un aer foarte ocupat, dar se ridică în aceeași clipă și veni numaidecît în întîmpinarea Bufniței. Era o persoană sprintenă și voioasă. În plus, se arăta extrem de drăguță, de amabilă și de binevoitoare.

„E și normal, își spuse în sinea ei Bufnița. Din moment ce Șoarecele și-a ales-o ca secretară..."

Rămase totuși o clipă uimită de înfățișarea oarecum neobișnuită a secretarei. Se așteptase mai degrabă, citindu-i pe ușă numele, ca aceasta să se compună din două animale diferite, o Maimuță și o Pisică, despărțite între ele printr-o linie, dar umblînd tot timpul împreună. Le și vedea instalate la birou, amîndouă pe același scaun.

Dar toate acestea fuseseră simple închipuiri de-ale Bufniței.

În realitate, vesela secretară părea să fie în principal maimuță, o maimuțică sprintenă, energică, voioasă și extrem de activă, dar avea parcă în același timp și un anumit aer de pisică, o grație în mișcări și o vagă cochetărie care dădeau înfățișării sale o notă mai plăcută.

„Parcă ar avea și urechi de pisică, observă deodată Bufnița, în timp ce secretara îi zîmbea amabil, înclinîndu-și cu grație capul. Da, da, așa e, are urechi de pisică ! Și în cazul acesta, ce să ne mai mirăm ? Se știe doar că oricine are urechi de pisică nu se poate să nu..."

Bufnița nu consideră necesar să-și mai încheie gîndul. Se referea desigur la faptul că urechile de pisică nu puteau să nu împrumute persoanei ce le-ar fi purtat un anumit aer de grație. Și poate că se gîndea în acea clipă și la propriile sale urechi...

„Mai lipsește să aibă și coadă de pisică, și atunci... își continuă Bufnița gîndurile sale. Te pomenești că mai și toarce..." mai adăugă ea în sinea ei, pe un ton sarcastic.

— Vă surprinde înfățișarea mea ?... întrebă zîmbind cu multă blîndețe Maimuța-Pisică, în timp ce venea în întîmpinarea Bufniței. Vă surprinde că sînt de fapt o simplă maimuțică și că în rest nu am mai nimic pisicesc, în afară de un anumit aer foarte vag, de pisică, pe care trebuie să spun că de fapt nici nu-l am întotdeauna, ci numai așa, în anumite momente...

— Deloc, deloc ! se grăbi Bufnița să protesteze, dealtfel cu multă sinceritate. Să nu uităm că aveți și urechi de pisică... — mai precizează ea amabil. Și apoi, vă găsesc în totul un aer plăcut și dintre cele mai firești...

— Nu-i așa ?... sări îndată Maimuța-Pisică. Este exact ceea ce gîndesc și eu... Unii își închipuie, nu știu de ce, că aș avea un cap de maimuță și unul de pisică, ori, în cazul cel mai fericit, o față de maimuță și o alta de pisică, orientate în direcții opuse. Găsesc că ar fi fost dezgustător...

Maimuța-Pisică își arătă dezgustul zburlindu-se toată și scuturîndu-și apoi o labă, ușor scîrbită, — cu un gest dintre cele mai autentic pisicești.

— Adevărul e că am o fire dublă, mărturisi ea în continuare, căzînd parcă ușor pe gînduri. Am zile cînd mă simt în primul rînd pisică, da, da, poate că nici n-o să mă credeți... Dar altfel, în zilele obișnuite și mai ales în timpul lucrului — explică ea, arătînd spre biroul ei cu mai multe telefoane și încărcat peste măsură cu hîrtii și dosare — mi-e aproape imposibil să nu fiu maimuță, cum altfel aș mai putea oare face față la toate aceste îndatoriri ale mele ?... Și totuși am zile cînd sînt și eu pisică... Atunci, aș sta doar întinsă la soare, cu ochii închiși... Aș dormi... Aș toarce...

— Știți să și toarceți ? se interesă Bufnița nu fără o reală curiozitate.

— Puțin... răspunse cu modestie Maimuța-Pisică. Am învățat bineînțeles să torc de mică, dar nu știu dacă asta se poate numi propriu-zis a toarce...

Între felul cum torc eu și torsul unei pisici adevărate — e o distanță... Da, e o mare distanță !...

Maimuța-Pisică își luă dintr-o dată un aer visător. Părea să-și fi pierdut într-o clipă orice urmă de sprinteneală (aproape că nici nu mai semăna cu o maimuță) și rămase o vreme așa, nemișcată, dusă pe gînduri. Apoi se întinse leneșă pe o canapea și căscă prelung... Era acum o adevărată mîță, o pisică în toată puterea cuvîntului.

— Depinde foarte mult și de felul meu de hrană... reluă ea după o vreme, continuînd să vorbească tot așa, visătoare. Faptul de a mă simți în primul rînd *maimuță*, ori dimpotrivă, în primul rînd *pisică*, depinde foarte mult, repetă ea pedantă, de modul în care m-am hrănit chiar în ziua respectivă... Fiindcă eu am și gusturile tot de două feluri ! Uneori am gusturi de maimuță, alteori am gusturi de pisică, și niciodată nu pot ști exact dinainte... Uite, chiar azi dimineață, continuă ea să vorbească fără nici o grabă, căscînd din nou și schițînd un gest leneș cu laba într-o direcție indefinită, ca și cînd ar fi vrut să arate ceva într-acolo, am fost obligată să-mi iau de acasă o geantă întreagă plină de mîncare, pentru toate gusturile mele posibile... Mi-am luat o serie de sandvișuri cu alune, cu banane, cu nuci, cu mere, în sfîrșit, cu cele mai diverse fructe ori legume existente, sandvișuri cu coacăze, cu fragi, cu smeură, cu agrișe, cu varză, cu morcovi, cu păstîrnac, cu sfeclă

— acestea bineînțeles pentru gusturile mele de maimuță și prin urmare, de omnivoră — și în sfîrșit, o a doua serie, de sandvișuri din pește și carne crudă. Pentru eventualele mele gusturi de pisică... mai preciză ea scurt, pe un ton altfel plin de modestie.

— E și normal, spuse Bufnița politicoasă. Din moment ce sînteți pe jumătate Pisică...

Maimuța-Pisică se ridică de pe canapea cu un salt vioi, își aprinse o țigară și scutură drept răspuns de cîteva ori din cap, energic. Părea să se fi dezmeticit dintr-o dată din scurta reverie pisicească în care căzuse și să-și fi recăpătat brusc obișnuita ei sprinteneală de maimuță.

— O, nu ! Să nu credeți asta ! răspunse ea în sfîrșit trăgînd din țigară și vorbind pe un ton categoric, în timp ce continua să scuture foarte energic din cap. Nu, nu, nu ! De trei ori nu ! Eu sînt în primul și în primul rînd Maimuță !

Zicînd acestea se și așează îndată la biroul ei de secretară și se apucă de lucru, cu gesturi pline de importanță. Începu să bată în aceeași clipă la mașină, cu mare repeziciune, să răspundă la cîte trei telefoane odată și să pună pe loc ordine între hîrtii — în timp ce fuma, mînca și continua să stea de vorbă, politicoasă, cu Bufnița.

— Nici nu v-am anunțat încă la domnul Șoarece ! își aminti ea deodată. Am și uitat să vă spun : domnul Șoarece vă așteaptă !...

Se întrerupse iarăși pentru a răspunde la telefon.

— Un moment, să vorbiți cu domnul Șoarece de Bibliotecă, spuse ea cuiva în aparat, apoi răspunse îndată la alt telefon, în timp ce forma un număr la un al treilea.

Avea acum cîte un receptor la fiecare ureche tot timpul, dar le înlocuia mereu, cu mare repeziciune, pentru a răspunde la noi și noi telefoane.

— ...dar domnul Șoarece e deocamdată ocupat. are o discuție importantă, își continuă ea fraza, adresîndu-se acum din nou Bufniței, pe tonul cel mai firesc și fără să se încurce, ca și cînd ar fi conversat în tot timpul acesta numai și numai cu ea și n-ar fi vorbit între timp la telefon cu atîtea alte persoane.

— Da, are o discuție foarte, foarte importantă !... continuă ea să-i explice Bufniței, în timp ce mînca și bătea cu mult zel la mașină, dar sperăm că nu va dura prea mult și...

Telefoanele sunară iarăși și Maimuța-Pisică fu din nou obligată să-și întrerupă fraza.

— Au mai fost azi dimineață pe-aici, se adresă ea din nou Bufniței, întîi Boul și Vițelul, apoi Cîinele și Cățelul...

— Au fost pe-aici Boul și Vițelul ? se arătă Bufnița destul de surprinsă.

— Da, răspunse Maimuța-Pisică. Au fost, și au plecat chiar adineauri, împreună.

— Și de venit, au venit tot împreună ? întrebă Bufnița.

— Tot împreună, răspunse Maimuța-Pisică.

— Dar Cîinele și Cățelul ? se interesă Bufnița.

— La fel, răspunse Maimuța-Pisică. Au venit împreună și au plecat împreună. Adică nu ! De venit nu mai știu cum au venit, dar de plecat știu sigur că au plecat împreună.

Bufnița nici nu mai avu timp să se mire și să se întrebe cum de aflase Șoarecele de prezența ei acolo și cum de o aștepta (era dealtfel un secret pe care avea să-l afle mai tîrziu), fiindcă întreaga ei curiozitate era acum vrînd-nevrînd acaparată de convorbirile telefonice, de un extrem interes, pe care le purta întruna Maimuța-Pisică. Și cu toate că atît normele bunei-cuviințe cît și o discreție înnăscută o îndemnau firește să fie cît mai puțin atentă la convorbiri al căror conținut nu o privea și la care numai întîmplarea o făcuse acum să asiste, cu toate că se străduia să nu rețină pe cît cu putință nici un fel de nume de persoane, nici ale celor care vorbeau, nici ale celor despre care se vorbea — nu se putuse totuși împiedica să audă fără să vrea și să rețină din greșeală cîteva nume mai importante de Lupi, de Căpcăuni ori de Vrăjitoare care se aflaseră la telefon, sau nume prea celebre ca acelea ale tigrului Shere Khan, care sunase la un moment dat și el, sau al Pisicii de Cheshire, care îl căutase și ea pe Șoarece. E drept că în cîteva rînduri Maimuța-Pisică i se adresase direct și o luase drept martoră, secretara avîndu-și și ea pesemne, cu toată atitudinea impersonală pe

care se străduia de obicei să și-o impună, simpatiile și antipatiile ei și părînd uneori enervată si plictisită din cale-afară de insistențele fără rost ale anumitor persoane.

— E absolut inutil, doamnă, să mai insistați ! Domnul Șoarece nu are astăzi nici un moment liber ! strigă ea la un moment dat cuiva în receptor, pe un ton mai mult decît foarte categoric.

Apoi adresîndu-i-se Bufniței, explică pe un ton obosit :

— Muma Pădurii era la telefon... E nemaipomenit cît poate fi de pisăloagă, mă sună astăzi pentru a șaptea oară !... Și Șoarecele nici să nu audă de ea, nu are nici un chef să stea cu ea de vorbă...

Mereu sunau la telefon alți și alți Căpcăuni, unii dintre ei cu nume dintre cele mai fioroase, și toți îl căutau și îl doreau pe domnul Șoarece... Mai erau și Căpcăuni cu nume mai vesele și mai drăgălașe dar peste măsură de lungi, ca acela al uriașului Periferigerilerimini, și biata Maimuța-Pisică trebuia să facă mari eforturi de atenție spre a le pronunța corect și în întregime, fără a sări cumva din greșeală vreo silabă. Simpla repetare a acestor nume îi lua o mulțime de vreme :

— Da... bună ziua, domnule Căpcăun Periferigerilerimini... Un moment, vă rog, domnule căpcăun Periferigerilerimini, să văd dacă domnul Șoarece... Domnul Șoarece de Bibliotecă ? Domnul căpcăun Periferigerilerimini dorește să vorbească cu dum-

neavoastră... Domnul căpcăun Periferigerilerimini ? Vorbiţi vă rog cu domnul Şoarece de Bibliotecă...

Ajunsă aici, Maimuţa-Pisică răsufla în sfîrşit, uşurată.

Majoritatea Căpcăunilor aveau firește voci extrem de răsunătoare, al căror ecou obişnuia desigur, în condiţiile unei convorbiri normale, în mijlocul naturii, să se mai piardă prin aer — dar pe care telefonul nu făcea din păcate decît să le amplifice încă. Era uneori un chin pentru Maimuţa-Pisică să se lase asurzită astfel de vocile lor tunătoare.

— Îndată trebuie să dea telefon şi uriaşul Humbaba, i se plînse ea Bufniţei, cel cu unghii de leu, cu coarne de taur şi cu gheare de vultur... Şi cu trupul acoperit tot de solzi ruginii... Dar în sfîrşit, asta îl priveşte ! continuă Maimuţa-Pisică. Vorba e că îmi sparge urechile cu vocea lui tunătoare şi pe deasupra, mai e şi îngrozitor de pisălog !...

Adevărul era că Maimuţa-Pisică obişnuia să-i cam facă de pisălogi pe mai toţi cei cu care stătea de vorbă la telefon şi că în general, observă Bufniţa în sinea ei, obişnuia să-şi dea cam prea multă importanţă. Îi cam plăcea să se şi laude şi merse la un moment dat pînă acolo încît se apucă să înşire toate limbile străine pe care pretindea să le ştie ori măcar să le fi învăţat vreodată.

— Eu am avut de mică talent la limbi străine, începu ea să se laude, multe le-am învăţat chiar

singură, fără profesor. Am învățat vulpește, urseşte, lupește... Eu știu și papagalicește... Eu știu și bufnițește... Cunosc perfect tigreza și leopardeza!

— Tigreza și leopardeza! se minună Bufnița.

— Și crocodileza!... adăugă Maimuța-Pisică. Crocodileza e o limbă dintre cele mai stranii... Aș spune că nu seamănă cu nimic altceva, aproape că nici nu are gramatică...

— Crocodileza nu are gramatică?... se miră iarăși Bufnița.

— Nu are verbe deloc! explică Maimuța-Pisică. Și nici adverbe, și nici prepoziții, și nici adjective... Doar substantive, enorm de multe substantive...

— Și cum ați putut? Fără gramatică...

— Eu am învățat singură rinocerește și hipopotămește! precizează cu mult înțeles Maimuța-Pisică, vrînd pesemne să spună că o persoană care a învățat, și încă singură, astfel de limbi...

— Tigreza și leopardeza le-ați învățat cu profesor? se interesă Bufnița. Ați avut un profesor Tigru și un profesor Leopard?... Și crocodileza la fel?... Ați avut un profesor crocodil?

— Nu! răspunse demnă Maimuța-Pisică. Tigreza și leopardeza le știu din familie. O soră de-a bunicii dinspre mamă s-a măritat cu un leopard... Crocodileza am făcut-o în liceu. Mai tîrziu, la facultate am învățat girafeza!

— Știți alfabetul girafesc? se miră de data aceasta Bufnița peste măsură. Dar cum?... Dar se spune...

Maimuța-Pisică îi aruncă o privire severă.

— Cine știe alfabetul girafesc, explică ea scurt, înseamnă că știe și limba girafeză.

Bufnița încercă apoi s-o mai întrebe cu timiditate cum de nu pierduse cu timpul exercițiul tuturor acestor limbi pe care le învățase, dar Maimuța-Pisică răspunse că obișnuia să călătorească destul de mult și că avusese ocazia să viziteze țări ca Hipopotamia și Rinoceria și orașe importante ca Elefantina, Rinocerina, Hipopotamina, și cîte altele...

CAPITOLUL XV

— Sînt, orice s-ar spune, o maimuță mai neobișnuită, o maimuță mai deosebită... — conchise cu modestie Maimuța-Pisică.

Părea să fi căzut acum iarăși într-o stare de reverie și de leneșă mulțumire, încît se ridică de la biroul ei de lucru, căscă prelung, pisicește, și se instală în sfîrșit într-un fotoliu, căutîndu-și o poziție cît mai confortabilă. Își și luă dealtfel o atitudine visătoare și meditativă.

— Sigur că există și maimuțe mai grozave decît mine... recunoscu ea la un moment dat, vorbind tot așa, gînditoare. Există maimuțe capabile să se transforme într-un molift... Să călătorească pe nori... Să se facă nevăzute... Maimuțe care stau de vorbă cu fel de fel de zeități importante... În sfîrșit, nu mă compar eu cu ele!... Mă refeream, adăugă ea în paranteză, la celebra Maimuță din cartea unchiului U Ceng-en, sau Wu Ceng-en, cum i se mai spune în unele traduceri.

Bufnița rămase o clipă descumpănită, crezînd că nu auzise prea bine.

— Vorbiți cumva, întrebă ea sfioasă, de autorul romanului *Călătorie spre soare-apune ?* Care, după cîte știu eu — adăugă Bufnița — a trăit pe la anul 1500... În secolul al XVI-lea...

— Ei da, spuse pe un ton firesc Maimuța-Pisică, îmi este ca și unchi... Cel puțin eu așa îl consider... Și mi se pare cu totul normal, cînd ne gîndim pe cine și-a ales ca erou al cărții sale... Cine — se întoarse ea deodată către Bufnița cu un aer demn și sever, adresîndu-i această întrebare retorică, în timp ce o privea insistent, drept în ochi — cine e eroul principal al acestei mari, al acestei inimitabile cărți ? Cine, cine ?...

— Bine, asta se știe... recunoscu pe loc Bufnița. Asta se știe, asta știe oricine... repetă ea de cîteva ori. Eroul cărții e o Maimuță... Maimuța e chiar eroul central al romanului asta se știe !... repetă ea în continuare, dînd în același timp energic din cap, de mai multe ori, ca și cînd ar fi vrut să spună că nu era tocmai ea persoana absurdă care să nege o asemenea evidență. Și că dinspre partea aceasta, Maimuța-Pisică avea desigur toată dreptatea.

În sinea ei însă își spuse : „Curioase concepții mai are Maimuța-Pisică... Să-i zică autorului cărții *unchi*, numai și numai fiindcă și-a ales ca erou o maimuță. Ce-ar fi să-i fac și eu de *unchi* pe toți autorii cîți or fi scris sau s-or fi ocupat de bufnițe? Ce nebunie ! Dar nici nu-mi trece prin minte...“

— Dar ce maimuță capabilă !... continuă, ca într-un fel de extaz. Maimuța-Pisică. Ce maimuță inteligentă și curajoasă și cultă ! Și spirituală, și entuziastă, și generoasă, și veșnic plină de însuflețire... Și avînd o viață interioară dintre cele mai bogate, da, dintre cele mai bogate !... continuă ea, din ce în ce mai emoționată.

Bufnița se strădui să intervină și ea cu o observație cît mai politicoasă :

— Într-un fel, găsesc că între Maimuța din *Călătorie spre soare-apune* și maimuța Hanuman din *Ramayana* e o asemănare izbitoare !

— Găsești ?... întrebă cu un aer absent Maimuța-Pisică.

— Mie mi-a plăcut foarte mult în carte, încercă să-și mai amintească Bufnița, cum strigă, vorbind din interiorul stîncii, Maimuța : „Cine-i acolo ? Cine spune versuri care vorbesc despre nelegiuirile mele ?"

— Mmmm... Ce frumos !... o acompanie cu glas stins Maimuța-Pisică. Și cînd ia ceaiul cu împăratul Jad... Și cînd se transformă în molift, și toți o aplaudă...

— Și mi-a mai plăcut, adăugă cu sobrietate Bufnița, cînd primește numele de Cunoscătorul Neantului.

— Daaaaa... Ce nume frumos pentru o Maimuță : Cunoscătorul Neantului... o îngînă încîntată Maimuța-Pisică. Și cînd stă de vorbă cu Lao-Dzî... Și cînd se întîlnește cu Bodhisattva Manjusrî, zeița așezată pe un leu albastru domesticit... Ce zeitate

frumoasă și ce nume urît ! fu de părere, în paranteză, Maimuța-Pisică.

— Într-adevăr... spuse și Bufnița, surprinsă și ea de această neconcordanță.

— Dar știi că ai dreptate cu asemănarea de care vorbeai adineauri ?... își aminti deodată Maimuța-Pisică. Dealtfel, tipul acesta al Maimuței mai apare și în povestirile *huapăn,* — adăugă ea, cu un aer savant.

— Da ?... se arătă Bufnița foarte interesată. În povestirile *huapăn ?*

— E vorba de întîmplări petrecute acum nu știu cîte mii de *kalpe*... încheie în sfîrșit, neglijent, Maimuța-Pisică. Și doar se știe că o singură *kalpă*, și tot durează o sută douăzeci și nouă de mii de ani, mai adăugă ea, pe tonul cel mai firesc din lume. Ei, bine, spuse ea întorcîndu-se către Bufniță, sigur că nu toată lumea cunoaște lucrurile acestea, eu însă am citit cartea de sute de ori... E romanul meu preferat...

— E normal... spuse Bufnița politicoasă.

— ...și nu pot fi de acord în nici un fel cu unchiul Rudyard, continuă Maimuța-Pisică, trecînd deodată la un ton plin de amărăciune și adîncă dezamăgire, nu, în nici un fel nu pot fi de acord cu punctul de vedere al unchiului Rudyard și cu viziunea pe care o dă asupra noastră... Vorbesc bineînțeles de unchiul Rudyard Kipling, explică ea, deși uneori nici nu-mi vine să-l mai numesc unchi...

„Hm...", comentă în gîndul ei Bufnița, dar continuă să asculte într-o tăcere politicoasă.

— ...încă vorbeam zilele trecute cu unchiul Brehm, urmă imperturbabilă Maimuța-Pisică, da, vorbeam zilele trecute cu unchiul Brehm...

„Să fie oare vorba de autorul *Vieții animalelor* ?“ își spuse iarăși Bufnița în gîndul ei, destul de surprinsă.

— ...și unchiul Brehm spunea, continuă Maimuța-Pisică pe un ton meditativ-nostalgic, făcînd parcă un efort de concentrare spre a-și aminti cît mai exact și luîndu-și în același timp o figură visătoare, unchiul Brehm spunea cam așa, dacă îmi amintesc eu bine... Există, fetițo, îmi spunea unchiul Brehm, fel de fel de maimuțe... Fel de fel de maimuțe, fel de fel de maimuțe... Maimuțe cu nume dintre cele mai drăgălașe, mai vesele și mai cochete, ca Maimuțica Argintie, sau Maimuța cu Moț Alb, sau Maimuța cu Pămătuf Alb, încît te-ai împrietini cu ele de la prima vedere și îți devin simpatice numai auzind cum le cheamă... Si altele cu nume desigur mult mai neplăcute, ca Maimuța Urlătoare Roșie, sau Maimuța Urlătoare Neagră ! Sau Maimuța Agățătoare Neagră cu Barbă, sau Maimuța Agățătoare Neagră simplă !... Și ce să mai vorbim de Maimuța Spectru, supranumită Fantomă, sau de Maimuța cu Pîntecele Roșu, sau de Maimuța cu Ciot... Există apoi maimuțe cu nume caraghioase, ca Maimuța cu Nas Cîrn, poreclită și Portocalie, sau Maimuța cu Nasul Îngust, sau Maimuța cu Nasul Lat ! Sau Maimuța-Capuțin, sau cu Botul Albastru... Dar există și maimuțe cu nume somptuoase, elegante și cu adevărat impunătoare, ca Mai-

muța cu Mantie și Maimuța cu Diademă, și cu Fruntea Aurie... Sau Maimuța Husar, cu Nasul Alb... Și mai există și unele maimuțe cu care e mai bine să nici nu ai nimic de-a face, cum ar fi Maimuța-Călugăr, ori Maimuța-Paianjen, ori Maimuța-Porc !...

Maimuța-Pisică oftă adînc :

— Da, există fel de fel de maimuțe... Fel de fel de maimuțe, mai repetă ea în încheiere, cu un aer gînditor. Fel de fel de maimuțe...

Din păcate, Bufnița începuse să se cam plictisească. „Nu pot să înțeleg deloc, își spuse ea, persoanele acestea care sînt în stare să vorbească ore și ore în șir numai despre ele, fără să se întrebe dacă subiectul mai interesează ori nu și pe altcineva..." Se străduise tot timpul să asculte cît mai politicoasă și căscase de vreo cîteva ori pe furiș, să n-o observe Maimuța-Pisică, dar simțea de la o vreme cum începe să-și piardă cu totul răbdarea. „Maimuța-Pisică e o figură interesantă, nimic de zis, mai observă Bufnița, dar eu am venit aici să mai cunosc și altă lume și să mai stau de vorbă și cu alții... Am venit în primul rînd la Șoarece, își aminti ea, și aș vrea apoi să mai cunosc și lume nouă, persoane ca Struțocămila, Ursovulpea și acea doamnă Buf... Buf... Uite că iar îmi scapă numele ei !..."

— Doamna Struțocămilă vine des pe la dumneavoastră ? se hotărî ea s-o întrebe pe Maimuța-Pisică. Aș fi grozav de bucuroasă s-o pot cunoaște...

Dar doamna Ursovulpe ? Aş fi fericită s-o întîlnesc !

— Dar Struţocămila vine zilnic pe la noi, răspunse cu un aer surprins Maimuţa-Pisică. Ne-am şi plictisit de ea cit de des vine, eu cel puţin, sublinie ea, m-am plictisit de vizitele ei pînă peste cap... Ursovulpea, e adevărat, vine mai rar... Pare-se că se deplasează mai greu !

— ...mai greu !... o îngînă Bufniţa, plină de o înţelegere respectuoasă.

— Dar Struţocămila trebuie să vină chiar astăzi, o asigură Maimuţa-Pisică. Da, obişnuieşte să vină zilnic... Şi cum eu ştiu fel de fel de limbi străine... Uneori vorbim în struţeşte, alteori în cămileşte, noi două ne înţelegem perfect în orice limbă ! Facem şi traduceri, tot împreună ! Chiar acum, preciză Maimuţa-Pisică, traduc împreună cu Struţocămila o epopee din cămileşte în struţeşte... E vorba de o vastă epopee cămilească, adăugă ea, firesţe, capodopera literaturii cămileşti şi una din cele mai vechi epopei existente. Din păcate nu s-a păstrat în întregime, iar puţinele fragmente ce ne-au parvenit sînt şi ele destul de trunchiate, dar şi aşa, e vorba de o lucrare vastă, de o lucrare uriaşă...

Bufniţa dădu de nenumărate ori din cap, în semn de respect şi îşi îngădui s-o întrerupă de cîteva ori pe Maimuţa-Pisică doar spre a o îngîna din loc în loc cu cîte un „struţeşte...“, „epopee...“, „cele mai vechi...“, sau „capodoperă cămilească...“, — plin de admiraţie.

— Dar doamna aceea cu nume straniu, doamna aceea care are un nume atît de curios... doamna Buf... Buf... Nu mi-l amintesc acum exact, în tot cazul, ceva de la Bufniță... — se hotărî ea să întrebe, cînd Maimuța-Pisică păru să fi încheiat în sfîrșit tot ce avea de spus în legătură cu epopeea cămilească.

Maimuța-Pisică tresări.

— Vorbiți cumva de doamna Bufnița-Papagal ? întrebă ea surprinsă.

— Așa !... Doamna Bufnița-Papagal !... își aminti în sfîrșit Bufnița, foarte bucuroasă. Cum de i-am putut uita numele ? Se vede că începe să mă părăsească memoria... Știam că e ceva de la Bufniță, dar mai departe...

Maimuța-Pisică oftă, își înălță ochii spre cer și își agită zgomotos amîndouă labele prin aer, într-un gest de adîncă implorare.

— Doamna Bufniță-Papagal !... răspunse ea în sfîrșit, ca o voce teatrală. Cine ar putea ști unde se află în momentul acesta doamna Bufniță-Papagal ?...

Și fără să-i mai acorde Bufniței vreo atenție, continuă tot așa, pe același ton teatral :

— Dar o căutăm atîta vreme ! O caută Șoarecele, o caut eu însămi ! Cine ar putea ști unde se află în clipa aceasta ?... Cine ar putea ști unde se află doamna Bufniță-Papagal ?...

Bufnița rămase tăcută, urmărind-o de data aceasta cu un respect real, plin de uimire. Subiectul în discuție părea s-o intereseze de data aceasta cu adevărat.

— Şi nu putem face nimic, nu putem face un pas fără ea! încheie Maimuţa-Pisică cu aceeaşi voce disperată, dar ca şi cînd şi-ar fi vorbit chiar sieşi şi chiar despre lucrul care o preocupa în clipa aceea în gradul cel mai înalt. Cine ar putea şti unde se află?... Şi nu putem face un pas înainte fără doamna Bufniţă-Papagal!

Maimuţa-Pisică oftă din nou. Cît despre Bufniţă, aproape că nici nu îndrăznea să mai scoată vreo vorbă. „Nici nu credeam, îşi spuse ea, ca doamna aceasta, Bufniţă-Papagal, să fie o persoană chiar atît de importantă! Şi de ce o fi căutînd-o Şoarecele? De ce or fi căutînd-o cu toţii? Auzi, să nu poată face nici unul un pas fără ea!..."

Maimuţa-Pisică mai rămase o bună bucată de vreme în aceeaşi poziţie, cu labele înălţate spre cer, şi cine ştie cît ar mai fi continuat să şadă aşa, dacă zbîrniitul tot mai insistent al numeroaselor telefoane de pe biroul ei nu ar fi readus-o la realitate, făcînd-o să-şi vină în sfîrşit în fire.

— Vai, unde mi-e capul? strigă ea deodată, ca şi cînd s-ar fi dezmeticit brusc şi şi-ar fi amintit de toate atribuţiile ei de secretară, pe care părea de la o vreme să le fi uitat. Unde mi-e capul, unde mi-e capul? Şi telefoanele, care zbirniie întruna! Cine ştie cîţi domni Căpcăuni or fi sunat între timp la telefon! Cîţi temuţi şi fioroşi Căpcăuni m-or fi căutat între timp la telefon — şi eu stau de vorbă!...

Şi, într-adevăr, în clipa următoare Bufniţa o şi auzi răspunzînd:

— Alo ? Cine ? Domnul Căpcăun Humbaba ? Bună ziua, domnule Căpcăun Humbaba ! Maimuța-Pisică la telefon... Ați mai sunat ?... Sunați de o oră ?... Dar cum e posibil ?... Numai o clipă, domnule Căpcăun Humbaba, să-mi pun puțină vată în urechi... Nu știu ce are telefonul nostru, mă asurzește cu totul de la o vreme...

CAPITOLUL XVI

Dar să le mai lăsăm deocamdată pe Bufniță și pe Maimuța-Pisică și să vedem ce făcea și cu ce se ocupa în tot acest timp Șoarecele însuși, admirabilul Șoarece, mult apreciatul Șoarece, mult căutatul Șoarece, — despre care am auzit pînă acum vorbindu-se atîta, dar pe care nici nu-l cunoaștem încă.

Ei bine, Șoarecelui puțin îi păsa în tot timpul acesta de telefoanele care zbîrnîiau întruna și de numărul imens al căpcăunilor, vrăjitoarelor etc., etc. care-l căutau să-i ceară diverse sfaturi, ori să-l invite cu toată cinstea la castelele lor. Șoarecele, — despre care am mai avut ocazia să spunem că era o persoană cu totul lipsită de orice mofturi și de o simplitate desăvîrșită în gesturi și în purtări — se afla în acest răstimp într-o încăpere alăturată, unde stătea de vorbă în toată liniștea, glumea și rîdea, într-o atmosferă destinsă, cu doi

prieteni și colegi ai săi mai tineri : Cotoiul de Bibliotecă și Cîinele de Bibliotecă. Aceștia din urmă erau în realitate un fel de discipoli ai Șoarecelui, nu atît în virtutea diferenței de vîrstă dintre ei, care nu era dealtfel prea mare, cît mai ales a prestigiului imens de care se bucura Șoarecele de Bibliotecă în ochii lor. Astfel că erau întotdeauna fericiți să se poată afla în prezența sa, îi sorbeau fiecare cuvînt pe care îl rostea acesta și-i urmăreau ideile cu o atenție respectuoasă — și asta chiar și atunci cînd se întîmpla, uneori, să nu fie întru totul de părerea sa. E drept că Șoarecele instaurase în relațiile lor un climat de camaraderie și egalitate deplină, în care fiecare își putea îngădui să discute, să glumească și să rîdă în toată libertatea. Și cum Șoarecele se cam pricepea să glumească și să rîdă, Cotoiul și Cîinele se distrau din toată inima și rîdeau de se prăpădeau la glumele sale.

În dimineața aceasta, în timp ce Căpcăunii cei mai diverși îl căutau înnebuniți la telefon pe Șoarece, spre a-i cere fel de fel de sfaturi și a-l consulta în chestiuni dintre cele mai delicate, cei trei prieteni ai noștri găsiseră de cuviință să se distreze în felul următor, petrecîndu-și vremea într-o îndeletnicire pentru ei dintre cele mai plăcute : hotărîseră să scrie fiecare dintre ei cîte un sonet închinat celorlalți doi. Șoarecele, un sonet pentru Cotoi și unul pentru Cîine, Cotoiul, un sonet despre Cîine și unul despre Șoarece și Cîinele, un sonet despre Cotoi și unul despre Șoarece. Acum

ședeau și citeau pe rînd cu glas tare toate sonetele compuse și rîdeau de se prăpădeau și se distrau cu toții de minune. Înființaseră și niște premii, în număr de trei, pentru sonetele ce urmau să fie considerate cele mai bune : *Premiul Șoarecelui, Premiul Cotoiului* și *Premiul Cîinelui.* Din păcate, nu fură decernate decît două dintre acestea, și anume *Premiul Șoarecelui* și *Premiul Cîinelui,* primul, pentru sonetul Cîinelui despre Cotoi, iar cel de-al doilea, pentru sonetul Cotoiului închinat Șoarecelui. Șoarecele nu luă nici un premiu, pentru nici una din poeziile sale, iar Cotoiul, care era pare-se mai exigent decît toți, declară că nu considera nici una dintre lucrările prezentate la concurs, demnă de a fi distinsă cu Premiul Cotoiului.

— *Premiul Cotoiului* nu se dă pentru orice improvizație, spuse el, de parcă ar fi fost vorba de nu știu ce premiu de veche tradiție. Nu se dă așa, cu una cu două...

— De ce să fim atît de severi ? spuse Șoarecele. Ba eu aș zice dimpotrivă, *Premiul Șoarecelui* se acordă pentru lucrări oricît de modeste, dar care aduc într-un fel ceva nou...

— Și *Premiul Cîinelui* la fel, spuse îndată și Cîinele.

— Eu rămîn la părerea mea, repetă încăpățînat Cotoiul. *Premiul Cotoiului* nu se dă cu una, cu două...

Așa se face că Șoarecele, care participa la joc cu o bucurie copilărească și se distra parcă mai

bine decît toți, uitase cu desăvîrșire de mulțimea treburilor ce-l așteptau în ziua aceea. Uitase între altele și de vizita doamnei Bufnițe (care, după cum am avut prilejul să vedem, stătea în timpul acesta de vorbă cu domnișoara Maimuță-pisică), fiindcă trebuie să spunem că Șoarecele era nu numai la curent cu prezența acestei doamne în Biblioteca sa, dar mai mult, doamna Bufniță se afla acolo, fără măcar s-o știe, chiar la dorința Șoarecelui. (Am văzut cît de surprinsă se arătase ea însăși ceva mai înainte, aflînd de la Maimuța-Pisică vestea că Șoarecele o aștepta.)

Dar aici e locul să dăm cititorului unele explicații dintre cele mai importante, în lipsa cărora multe dintre cele întîmplate pînă acum ar putea părea de neînțeles — și pentru a lămuri în parte unele mistere.

Adevărul este că Șoarecele, departe de a fi ceea ce se înțelege în mod obișnuit printr-un „șoarece de bibliotecă", era dimpotrivă o persoană plină de viață și cu atenția permanent trează, atît în afară cît și înăuntrul său. Aceeași atenție pe care o acorda în mod obișnuit celor din jurul său, începînd cu domnișoara Maimuță-Pisică și cu cei mai apropiați colaboratori ai săi, cum ar fi fost Cotoiul și Cîinele de Bibliotecă, și terminînd cu numeroșii cititori de toate categoriile care frecventau în mod obișnuit Biblioteca, fie că erau cititoare-pisici, ori tineri cititori iepurași și ursuleți, ori cititoare-girafe, aceeași atenție și-o îndrepta Șoarecele și asu-

pra cărților pe care le citea, dornic să le cuprindă cu mintea și să le absoarbă întreaga lor viață. Nu obișnuia niciodată să citească absent, cu mintea aiurea.

Or, Șoarecele era înzestrat cu o imaginație atît de vie și obișnuia să citească atît de atent, încît se întîmpla nu o dată ca personajele despre care tocmai citea, într-o carte sau alta, să-i apară cu adevărat înaintea ochilor, înfățișîndu-se pe loc în Biblioteca sa și prezentîndu-i-se cuminți, în carne și oase. Cine ar fi putut spune cum se petrecea acest fapt în realitate ? Era probabil vorba de unul din acele fenomene curioase, pe care știința nu le-a explicat încă, dar pe care cu siguranță că le va explica odată și odată.

— Sînt convins, spunea dealtfel Șoarecele însuși, că fenomenul acesta trebuie să aibă vreo explicație științifică. Nu o cunoaștem noi deocamdată, dar asta nu are nici o importanță.

— Și eu la fel, spunea și domnișoara Maimuță-Pisică, și eu cred că fenomenul are o explicație științifică. Dar vă rugăm, domnule Șoarece, nu mai citiți chiar atîta și nu chiar în halul acesta de atent ! Nu vedeți ce se petrece aici ?... Toate personajele despre care citiți dumneavoastră apar aici cu adevărat, se instalează la noi și stau pe capul nostru !

— Dar nu e vina mea, încerca Șoarecele să se scuze.

— Mai stăpîniți-vă, mai odihniți-vă... îi atrăgea atenția destul de sever Maimuța-Pisică. Altminteri, or să ne invadeze personajele... Și așa, știți bine, sînt unele care și-au făcut obiceiul să ne viziteze zilnic, cum ar fi de exemplu doamna Struțocămilă... Și mai sînt și altele, și mai sînt și altele...

Maimuța-Pisică îi amintea apoi Șoarecelui, vorbindu-i pe același ton sever, că mulți dintre acești vizitatori se simțeau jigniți, ba unii obișnuiau chiar să se supere foc cînd Șoarecele nu le întorcea mai devreme ori mai tîrziu vizita, primind să fie oaspetele lor dacă nu pentru un timp mai îndelungat, măcar pentru o seară, ori pentru o după-amiază... Încît Șoarecele se vedea obligat de a fi mereu pus pe drumuri și de a pierde o mulțime de timp cu vizitele, ori dacă nu, aflat în situația dificilă de a refuza invitații peste invitații, ceea ce era de asemenea, extrem de neplăcut... Cum în ultima vreme Șoarecele se arătase extrem de interesat de tema Căpcăunilor, ocupîndu-se de ea în chip deosebit și consultînd sumedenie de texte referitoare la aceștia, Căpcăunii de toate categoriile posibile începuseră literalmente să-l asalteze. Fiind Căpcăuni, se considerau însă, în majoritatea lor (și asta, firește, mai ales din prostie) persoane mult prea importante pentru a se deplasa ele însele. venind să se înfățișeze la Șoarece. Astfel că zbîrniiau întruna la telefon, invitîndu-l cu mari insistențe pe Șoarece să-i viziteze la castelele lor, stăruind rugători pe lîngă domnișoara Maimuță-Pisică

și punîndu-se ei înșiși în situațiile cele mai penibile.

În dimineața aceleiași zile, se întîmplase ca Șoarecele să scoată la un moment dat din raft o carte de *Fabule*. O răsfoise la început mai mult distrat, apoi privirea îi căzu în mod deosebit peste cîteva fabule, pe care se apucă să le recitească plin de entuziasm și simțindu-se din ce în ce mai cucerit. Citise întîi *Boul și Vițelul*, apoi *Cîinele și Cățelul*, pe urmă privirea îi alunecase peste fabula *Mierla și Bufnița*, pe care, fără să o considere, firește, de aceeași talie cu celelalte, o citi însă, după obiceiul său, cu un ochi plin de simpatie și extrem de atent. Cînd mai tîrziu domnișoara Maimuță-Pisică deschise la un moment dat ușa, spre a comunica ori a întreba ceva, Șoarecele, care ajunsese între timp la fabula *Vulpea liberală*, se afla într-o stare de vădită exaltare. Citea și zîmbea, de-a dreptul topit.

— Auăleu ! se luă îndată cu labele de cap Maimuța-Pisică, speriată de-a binelea de noua lectură a Șoarecelui. Și ce fabule ați mai citit astăzi, domnule Șoarece ?... Va să zică, așteptăm să sosească acum Boul și Vițelul, Cîinele și Cățelul, doamna Bufniță, poate și doamna Vulpe liberală... Măcar opriți-vă aici, pentru azi ajunge ! Altfel...

Șoarecele zîmbi drăguț domnișoarei Maimuțe-Pisică și îi făgădui că într-adevăr așa va face : se va opri la fabula *Vulpea liberală*. Dacă se ținuse ori nu de promisiune, nu știm încă... Fapt este, că foarte scurt timp după momentul lecturii — să fi trecut cam o oră, o oră și ceva — se prezentară

la Bibliotecă, întîi Boul și Vițelul, venind împreună, apoi Cîinele și Cățelul, tot împreună.

— Au venit Boul și Vițelul, domnule Șoarece, anunță cu politețe reținută Maimuța-Pisică.

(Cine o cunoștea mai bine, înțelegea însă îndată că Maimuța-Pisică vorbea în realitate pe un ton destul de sarcastic.)

Șoarecele sări entuziasmat de pe scaun.

— Să intre! Să intre numaidecît! strigă el bucuros, ieșindu-le imediat în întîmpinare.

CAPITOLUL XVII

Boul și Vițelul intrară pe ușă extrem de sfioși, dar avînd pe față, amîndoi, un aer de nesfîrșită încîntare. O strălucire nouă părea să-i fi învăluit pe neașteptate. Păreau să fi reîntinerit brusc, amîndoi.

— Va să zică voi sînteți Boul și Vițelul! le spuse Șoarecele cu infinită dragoste, ieșindu-le în întîmpinare emoționat.

Boul și Vițelul luară loc tăcuți, în cîte un fotoliu confortabil, păstrîndu-și în continuare același aer de încîntare nesfîrșită. Păreau amîndoi atît de sfioși, încît era aproape de la sine înțeles că nu puteau vorbi, în momentul acela, și că nu aveau să scoată probabil nici unul vreo vorbă, pînă la sfîrșitul vizitei.

Aici e însă locul să amintim următoarele.

Boul și Vițelul, care nu se mai văzuseră nici ei între ei de multă, foarte multă vreme, se întîlniseră în oraș cu totul întîmplător, în aceeași dimineață. Lucrurile se petrecuseră astfel. Boul umbla

mai degrabă distrat, se plimba aiurea și vorbea de unul singur, recitîndu-și radios, cu glas tare, primele două versuri, și mai cu seamă primul vers din fabulă, acela care-l și caracteriza : „Un bou ca toți boii, puțin la simțire...“ Astfel că Boul mergea pe stradă cu mîinile la spate, vorbind singur și repetînd întruna, cu vizibilă satisfacție :

„Un bou ca toți boii, puțin la simțire
ețetera, ețetera, ețetera, ețetera...“

— așa spunea Boul, plăcîndu-i pare-se în chip cu totul special cuvîntul *ețetera* — cînd dădu pe neașteptate nas în nas cu Vițelul care se nimerise să treacă pe-acolo tocmai atunci, venind din direcție opusă.

Acesta părea însă mult, mult mai trist. Umbla și el pe stradă cu gîndul aiurea și recita la rîndul său o parte din fabulă, care-l privea mai direct pe el — dar umbla cu pas trist și recita și mai trist, partea din fabulă ce-l afectase mai tare :

„Dar unchiu se scoală, pleacă la plimbare,
Pe lîngă el trece făr-a se uita...“

Cu ochii în lacrimi, Vițelul relua mereu, tulburat, cînd unul, cînd celălalt din aceste versuri, schimbîndu-le mereu ordinea și repetîndu-le pe fiecare de cîte două ori. Repeta întruna, tot mai răvășit, cînd : „Dar unchiu se scoală, pleacă la plimbare, dar unchiu se scoală, pleacă la plimbare“, cînd : „Pe lîngă el trece făr-a se uita... pe lîngă el

trece făr-a se uita...", apoi iarăşi : „Dar unchiu se scoală, pleacă la plimbare...", ca şi cînd şi l-ar fi reamintit brusc pe acesta, cu o durere nouă, sau ar fi vrut să sublinieze că acest vers din urmă avea pentru el o rezonanţă poate încă mai dureroasă decît celălalt. Dar aceste două versuri mai alternau din cînd în cînd cu altele două, de o rezonanţă, dacă acest lucru se poate închipui, încă mult mai dureroasă pentru Viţel. Erau versurile : „Făr-a pierde vremea, viţelul porneşte / Ajunge la unchiu, cearcă a intra" — şi pe acestea din urmă Viţelul le repeta de-a dreptul plîngînd în hohote, le repeta în neştire, ca o retrăire la infinit a speranţei deşarte. Spunea întruna, cînd : „Făr-a pierde vremea, viţelul porneşte, făr-a pierde vremea, viţelul porneşte..." cînd : „Ajunge la unchiu, cearcă a intra", apoi iarăşi se întorcea la „Făr-a pierde vremea, viţelul porneşte" — izbucnind în hohote de plîns mereu noi.

Boul şi Viţelul (aflîndu-se, cum am putut vedea, în stări de spirit cu totul diferite) erau gata-gata să treacă unul pe lîngă celălalt fără măcar să se observe, atîta erau de absorbiţi amîndoi în gîndurile lor.

Ce se petrecu exact în secunda aceea, nimeni nu ştie. Se pare că în clipa în care dădură pe neaşteptate nas în nas şi Boul îl revăzu pe Viţel, umblînd pe străzi în neştire şi plîngînd în hohote, în timp ce rostea tocmai cuvintele „cearcă a intra...", acesta avu deodată ca un fel de tresărire şi ca o strălumi-

nare a întregii sale ființe. Vechea sa nesimțire se risipi ca prin farmec, încît, izbucnind amîndoi în același plîns, Boul și Vițelul uitară de toate și se aruncară unul în brațele celuilalt.

Pe urmă plecară amîndoi de braț, într-o lungă plimbare, fericiți să se fi regăsit unul pe celălalt după atîta vreme, și era acum rîndul Boului să repete la nesfîrșit, plîngînd în hohote, versurile care-i stîrneau cele mai amare remușcări : „Boierule, zise, așteaptă afară / Ruda dumitale, al doamnei vaci fiu“... Și repeta mereu, mereu, ultimul vers, în timp ce se plimbau amîndoi de braț, visători : „Ruda dumitale, al doamnei vaci fiu“, „Ruda dumitale, al doamnei vaci fiu...“

Astfel se plimbară Boul și Vițelul ceasuri întregi de braț prin oraș și păreau să nici nu mai aibă nevoie de nimic, atît se simțeau de fericiți împreună.

Mai tîrziu intrară veseli împreună la cinematograf și văzură o comedie la care se distrară și rîseră amîndoi, pe întrecute. După film, se duseră tot împreună la cofetărie și mîncară fiecare cîte o înghețată și cîte o prăjitură.

Astfel încît, atunci cînd ajunseră într-un tîrziu și la Șoarecele de Bibliotecă, Boul și Vițelul (care nu știau prea exact cum nimeriseră acolo) se aflau de mult împăcați între ei. Erau împăcați și hiperîmpăcați.

— Noi ne-am împăcat, o anunțară ei dealtfel și pe domnișoara Maimuță-Pisică, de cum intrară în Bibliotecă, — dînd amîndoi din cap în același timp,

în semn că erau pe deplin de acord unul cu celălalt.

— Foarte bine, foarte bine ! îi lăudă zgomotos domnișoara Maimuță-Pisică. Nici nu vă închipuiți cît sînt de bucuroasă că v-ați împăcat în sfîrșit... Îmi pare extrem de bine pentru voi !

Boul și Vițelul zîmbiră fericiți. Cum am văzut, se arătaseră ceva mai dezghețați în fața domnișoarei Maimuțe-Pisică, decît mai tîrziu, cînd intrară la Șoarece și se văzură dintr-o dată amîndoi absolut incapabili de a scoate vreo vorbă.

— Va să zică voi sînteți Boul și Vițelul, le spuse Șoarecele, adresîndu-li-se cu o deosebită blîndețe și simțindu-se el însuși foarte emoționat.

— Ei, da, interveni domnișoara Maimuță-Pisică, cu intenția de a aduce discuția pe un teren ceva mai realist, dumnealor sînt Boul și Vițelul ! Și e foarte bine că s-au împăcat în sfîrșit între ei, îi mai încurajă ea în fața Șoarecelui, de mult ar fi fost timpul să facă pasul acesta ! Dar în sfîrșit, niciodată nu e prea tîrziu, și ce a fost a fost ! încheie Maimuța-Pisică.

Zicînd acestea se și retrase imediat în biroul ei, unde telefoanele zbîrniiau mai de mult și unde o așteptau oricum o mulțime de treburi, iar Boul și Vițelul rămaseră față în față cu Șoarecele care, văzîndu-i atît de sfioși, se străduí îndată să se poarte cît mai drăguț cu putință, glumind cu ei și încercînd să-i facă să se simtă ca la ei acasă. Le arătă și cîteva albume de artă care ar fi putut să-i

intereseze, apoi îi prezentă cu mult fast colaboratorilor săi apropiați, Cotoiul și Cîinele de Bibliotecă, a căror prezență acolo vizitatorii nici nu o bănuiseră pînă atunci și care lucrau liniștiți și tăcuți într-o mică încăpere alăturată.

Nu trecu însă mult și domnișoara Maimuță-Pisică apăru iarăși.

— Au sosit Cîinele și Cățelul, domnule Șoarece, anunță ea, de data aceasta pe un ton cu mult mai sever și mai sarcastic.

CAPITOLUL XVIII

Şoarecele sări iarăşi de pe scaun, cu o bucurie nouă. Era de-a dreptul copleşit de vestea pe care i-o aducea Maimuţa-Pisică.

— Să intre ! strigă el numaidecît. Să intre Cîinele şi Căţelul !

Şi cum Cotoiul şi Cîinele de Bibliotecă se aflau şi ei de faţă, le spuse îndată şi lor :

— Rămîneţi şi voi, rămîneţi negreşit ! Sînt sigur că vizita celor doi Cîini ar putea să vă intereseze...

— Pe mine mai puţin, spuse Cotoiul, care îşi avea cum am văzut încăpăţînările sale.

— Pe mine m-ar interesa într-o oarecare măsură mai mult figura căţelului Samurache, spuse şi Cîinele destul de rezervat, ca să facă şi el pe grozavul şi să se afle şi el în treabă.

— Vai, dar latră foarte tare ! strigă deodată Maimuţa-Pisică, ţinîndu-se scandalizată cu labele de urechi. Latră foarte tare, latră foarte tare !

— Latră foarte tare ? repetă gînditor Cîinele de Bibliotecă, făcînd parcă un efort să-şi amintească ceva. Latră foarte tare... Cine, îşi aminti el, Samson ?

— Samson, dulău de curte ! spuse repede Maimuţa-Pisică. Latră foarte tare !

— *Latră ?* sublinie pedant şi oarecum neîncrezător Cîinele. Latră foarte tare... Latră, ori *lătra ?*

— Lătra, lătra, lătra ! admise cu un aer destul de plictisit Maimuţa-Pisică. Dar uite că mai latră şi acum, şi nu numai Samson... Latră amîndoi de mă asurzesc !

Şoarecele începu să-şi piardă răbdarea.

— Să amînăm această discuţie... îi rugă el politicos. Să intre odată Cîinele şi Căţelul !

Toţi cei de faţă îşi îndreptară privirile spre uşă, aşteptînd în tăcere sosirea noilor vizitatori. Boul şi Viţelul, care şedeau şi acum la fel de stingheriţi la locurile lor, priviră şi ei cu oarecare curiozitate.

Cîinele şi Căţelul intrară în sfîrşit pe uşă cu un vacarm îngrozitor, polemizînd între ei şi lătrînd zgomotos. Vorbeau amîndoi în acelaşi timp şi lătrau pe întrecute.

— Eu nu am *capriţii deşarte*, repeta foarte mîndru Samson, în timp ce intra cu pas sigur, primul pe uşă. Nici pomeneală !

Mergea cu paşi mari şi striga tare, fără să se uite la interlocutorul său.

— Aşa credeam şi eu ! strigă din urmă, ţinîndu-se cu greu după el, căţelul Samurache. Dar uite că...

— Eu n-am avut şi nu am *capriţii deşarte !* repetă categoric Samson. Şi asta indiferent de faptul că dumneata ţi-ai schimbat ori nu între timp părerea !

— Eu nu am de gînd să mai stau la o parte, ca *simplu privitor !* strigă la rîndul său căţelul Samurache.

— Eu nu-mi amintesc să fi spus vreodată cuvintele „Noi, fraţii tăi, potaie !“ strigă şi mai tare Samson.

— Atunci cine a spus cuvintele „Noi, fraţii tăi, potaie“ ? se răsti Samurache.

— Cu dumneata nu vorbesc ! încheie Samson. Dumneata şedeai la o parte, ca *simplu privitor.*

Zicînd acestea, Samson se şi întoarse cu spatele şi începu să fluiere o melodie sprintenă, pe un ton de veselă superficialitate. După care începu să şi cînte, pe aceeaşi melodie :

„Cît îmi sînt de urîte unele dobitoace,
Cum lupii, urşii, leii şi alte cîteva,
Care cred despre sine că preţuiesc ceva !“

Cînd se plictisi şi de acest cîntec trecu la un altul, parcă şi mai vesel, şi mai sprinten decît primul, pe care îl fredona doar aşa, fără cuvinte, spunîndu-i din cînd în cînd numai refrenul :

„Dar nu pentru căţei, dar nu pentru căţei...“

Căţelul Samurache începu să latre pe loc, cu mult zgomot.

Vizita Cîinelui și a Cățelului fu atît de obositoare încît pînă și Șoarecele, cu toată nesfîrșita bunăvoință de care era capabil și cu toată simpatia de care se simțea animat, abia aștepta să-i vadă plecați mai repede.

Cea mai revoltată era însă firește domnișoara Maimuță-Pisică.

— Dar cum e posibil ? Dar cine a mai pomenit ? se agita ea din ce în ce mai indignată. Am învățat și eu la școală fabula *Cîinele și Cățelul*, dar așa ceva, spun drept, n-am mai văzut... Vedeți ? se adresă ea Șoarecelui, pe un ton mustrător. Vedeți ce faceți, domnule Șoarece ?

— Dar e pentru prima oară... se scuză Șoarecele. De obicei, personajele despre care citesc eu în cărți și care vin apoi la noi în vizită se comportă mult mai civilizat... Pînă și Muma Pădurii, să recunoaștem domnișoară Maimuță-Pisică, a fost destul de drăguță...

— Hm !... protestă înnăbușit Maimuța-Pisică. Și cînd mă gîndesc, domnule Șoarece, își mai aminti ea, că sîntem abia la începutul zilei, și că ați mai citit o serie și o serie de lucruri azi dimineață, așa că mai așteptăm o serie și o serie întreagă de oaspeți... Numai din fabule, doamna Bufniță, te pomenești că și doamna Mierlă...

— Nu cred să vină Mierla... spuse neîncrezător Șoarecele.

— Apoi, nu uitați, îi mai aminti Maimuța-Pisică, de doamna Struțocămilă și mai ales de doamna

Bufniță-Papagal, pe care, știți bine, o căutăm cu disperare !...

— Da, da ! admise Șoarecele numaidecît. Pe doamna Bufniță-Papagal o căutăm cu disperare... Asta nici vorbă...

(Cititorul va afla desigur la locul și la timpul potrivit — ceea ce se va întîmpla dealtfel nu peste multă vreme — cine era această celebră doamnă Bufniță-Papagal și de ce era ea căutată cu atîta disperare. Am ține de asemenea să precizăm tot aici următoarele, pentru eventualii cititori care ar fi înțeles că doamna Bufniță a noastră, pe care am lăsat-o într-adevăr ultima dată în biroul-secretariat al Maimuței-Pisică, ar fi rămas în tot timpul acesta să aștepte în continuare acolo, făcînd anticameră la Șoarece : nu, nici pomeneală de așa ceva ! E o simplă confuzie rezultată din caracterul destul de încîlcit al relatării, greșeală pe care vrem s-o și reparăm, limpezind lucrurile aici, pe loc ! Doamna Bufniță nu putea firește aștepta afară, și asta pentru simplul motiv că în realitate nu sosise încă... În realitate, atît Boul și Vițelul, cît și Cîinele și Cățelul ajunseseră la Șoarece cu mult înainte de sosirea doamnei Bufnițe, așa că doamna Bufniță nici nu se afla acolo și urma, în realitate, abia să sosească.)

— Ei, doamna Bufniță-Papagal... mai spuse Șoarecele încă o dată, oftînd gînditor. De-am ști unde e !... De-am reuși s-o găsim pe doamna Bufniță-Papagal...

— Şi îmi permit să vă mai amintesc, spuse Maimuţa-Pisică severă, că mai aveţi pentru ziua de astăzi o serie şi o serie de alte treburi. Citeaţi azi dimineaţă basmul acela vechi chinezesc, ştiţi, despre calul care mînca numai căpşuni... Înseamnă că la ora asta calul trebuie să se şi afle de mult în drum, şi poate să şi sosească, dintr-o clipă în alta...

— N-aş prea crede... protestă Şoarecele. Nu l-am citit chiar cu atîta atenţie...

— Eu în orice caz am făcut rost de căpşuni! continuă severă domnişoara Maimuţă-Pisică. Şi îmi permit să vă mai amintesc, continuă ea, şi mai severă, că aţi promis în sfîrşit să-i răspundeţi astăzi domnului Căpcăun Papanaş!

Aici Şoarecele plecă ochii, cu un aer de adîncă vinovăţie.

— Da, oftă el, Căpcăunul Papanaş... Singurul Căpcăun la care ţin cu adevărat şi care-mi este realmente simpatic! Trebuie să-i răspund în sfîrşit la scrisoare... Da, se hotărî Şoarecele, o să-i răspund negreşit! Trebuie să-i răspund chiar astăzi la scrisoare!

— Tocmai! sublinie Maimuţa-Pisică, Ştiu cît ţineţi dumneavoastră la domnul Căpcăun Papanaş... Altfel, nici nu mi-aş fi îngăduit să vă atrag atenţia, dar ştiu că ţineţi enorm la domnul Căpcăun Papanaş!

(Dar cine era de fapt Căpcăunul Papanaş şi de ce îl stima atîta şi ţinea atît de mult la el Şoarecele — e o altă întrebare, la care cititorul va primi

răspuns la locul și la timpul potrivit. Pare-se destul de curînd.)

Pînă la urmă, atît Boul și Vițelul, cît și Cîinele și Cățelul se simțiră excelent și petrecură admirabil la Șoarece. Cum ziua era destul de călduroasă, domnișoara Maimuță-Pisică aduse îndată băuturi răcoritoare dintre cele mai plăcute pentru toată lumea (pregătise și o băutură specială din căpșuni, pentru calul din vechiul basm chinezesc, care nu obișnuia să mănînce altceva în afară de căpșuni, dar acesta, din cine știe ce motive, nu mai ajunsese pînă la urmă acolo), iar cum vizita urma după toate aparențele să se prelungească, Șoarecele, care pare-se atîta aștepta, propuse numaidecît să ia cu toții masa împreună.

Cel mai încîntat dintre toți rămase Cățelul. Acesta se dovedi pînă la urmă cît se poate de drăguț și de politicos. Era, spre deosebire de Cîine, cu totul lipsit de orice fel de țîfne și declara pe față, în gura mare, că se simțea atît de bine în acea societate, încît dorința lui era să se poarte cît mai cuviincios, pentru a mai fi și altădată invitat la domnul Șoarece și a mai putea veni astfel și altădată acolo.

— Dar ori de cîte ori vei dori, Cățelule dragă! spuse numaidecît Șoarecele, urmat de Maimuța-Pisică însăși, care se grăbi să dea și ea din cap.

— Îmi sînteți cu toții atît de simpatici! spuse cu emoție Cățelul, uitîndu-se pe rînd de la unul la celălalt. Și dumneavoastră, domnule Cîine de Bibliotecă!... Și dumneavoastră, domnule Cotoi de

Bibliotecă !... Şi dumneavoastră, domnişoară Maimuţă-Pisică !...

La plecare, Căţelul îşi luă rămas bun cu atîta fast de la fiecare în parte şi părea atît de întristat că trebuie să plece, încît Şoarecele simţi numaidecît nevoia să-i spună :

— Dar te aşteptăm chiar mîine dimineaţă, Căţelule dragă, de ce să ne despărţim atît de ceremonios ?... Vino chiar mîine, vino negreşit !

„Şi Cîinele ?“ vru să întrebe Căţelul, destul de stînjenit şi cu un aer brusc încurcat, dar Şoarecele i-o luă numaidecît înainte :

— Să vină şi Cîinele ! Veniţi împreună... Nu sînteţi voi Cîinele şi Căţelul ?

Era un adevăr pe care toată lumea trebuia să-l recunoască. Toţi cei de faţă, inclusiv Cîinele (Samson) zîmbiră cu înţelegere şi dădură din cap. Cîinele de Bibliotecă zîmbi şi el şi dădu şi el din cap, cu multă competenţă. Lucra tocmai atunci la o vastă *Antologie a Cîinelui* — lucru pe care îl ştia toată lumea — unde fireşte Cîinele şi Căţelul îşi aveau locul lor, împreună, — un loc, pare-se, destul de important.

Deodată însă telefonul începu să zbîrnîie cu o insistenţă cu totul neobişnuită. Domnişoara Maimuţă-Pisică, rugată de Şoarece să răspundă, se întoarse după un moment cu un aer destul de speriat :

— E domnul Căpcăun Hîrşti-Hîrşti la telefon, domnule Şoarece...

— Hîrşti-Hîrşti ?... se posomorî Şoarecele. Ce mai doreşte şi Hîrşti-Hîrşti ?...

Un aer de uşoară indispoziţie cuprinse numaidecît pe toţi cei de faţă. „Auzi, e Hîrşti-Hîrşti la telefon...“ şopteau unii, care îl cunoşteau mai bine, şi pînă şi cei care nu-l cunoşteau deloc îşi spuseră îndată că numele de Hîrşti-Hîrşti nu părea să prevestească ceva prea bun.

— Insistă foarte mult, doreşte numaidecît să vă vorbească, domnule Şoarece, spunea tot mai speriată Maimuţa-Pisică. Întreabă mereu cînd îl vizitaţi...

— Cînd îl vizitez eu pe Hîrşti-Hîrşti ?... La Paştele Cailor ! anunţă deodată foarte vesel şi triumfător Şoarecele.

Inutil să mai spunem că gluma Şoarecelui făcu să se descreţească îndată toate frunţile. Şoarecele însuşi părea încîntat de ea, se înseninase pe loc şi izbucnise într-un rîs vesel. Toţi rîdeau şi strigau pe întrecute : „La Paştele Cailor ! La Paştele Cailor ?“, iar Căţelul, care avea un deosebit simţ al umorului, rîse şi se distră mai mult decît toţi.

CAPITOLUL XIX

— ... şi cum vă spuneam, dragă doamnă Bufniţă, îşi continuă tacticos Maimuţa-Pisică o frază începută ceva mai înainte şi întreruptă brusc de o nouă convorbire telefonică, pare-se chiar cu Căpcăunul Hîrşti-Hîrşti (care, în treacăt fie spus, murea de ciudă că Şoarecele nu voia să-l viziteze şi înnebunise parcă de tot în ultimele zile, încît dădea acum telefoane aproape din cinci în cinci minute) şi cum vă explicam ceva mai înainte, continuă Maimuţa-Pisică, aprinzîndu-şi cu multă importanţă o nouă ţigară, doamna Bufniţă-Papagal îşi are desigur defectele ei, şi care nu sînt puţine la număr, o consider înainte de toate mult prea îngîmfată, dar e, orice s-ar spune, o persoană inteligentă şi extrem de plăcută... În fine, o persoană cu care poţi schimba o vorbă, oricînd... În schimb, Struţocămila...

— E mai puţin inteligentă ?... se interesă Bufniţa.

— O, e o persoană insuportabilă ! spuse Maimuța-Pisică. Și pisăloagă, și urîtă, și lipsită de inteligență... Ce se mai zic ? O adevărată pacoste...

Maimuța-Pisică mai trase o dată din țigară și se pregătea tocmai să ofteze și să-și dea ochii peste cap, cum cerea în mod normal sfîrșitul frazei sale, cînd ușa se deschise și în prag apărură, cu un aer dealtfel foarte plictisit, un Struț și o Cămilă, care după toate semnele veniseră să anunțe ceva și care și anunțară peste o clipă, la fel de plictisiți și căscînd amîndoi :

— Vine doamna Struțocămilă...

— A și venit ?... întrebă Maimuța-Pisică.

Struțul și Cămila confirmară din cap.

— A șih... venhit..., mai căscară ei, a șih... venhit... doamna Struhuțoh... cămhi...lă...

După care se retraseră amîndoi tăcuți, căscînd în continuare, pe întrecute. Voiau parcă să arate că pentru ei, cel puțin, momentul venirii doamnei Struțocămile nu putea avea cine știe ce importanță, și poate că nici măcar existența în lume a acestei doamne... S-au mai văzut și struți, s-au mai văzut și cămile... Și uite că venea acum și doamna Struțocămilă — dar ce putea fi la urma urmei atît de grozav ?

„Prea exagerează și ăștia cu plictiseala lor, își spuse Bufnița în gîndul ei, oarecum revoltată. Tot cască și cască întruna... Tare nu-mi plac mie ființele acestea veșnic plictisite... Eu una mor de curiozitate s-o văd mai repede pe doamna Struțocămilă ! Abia aștept să văd și eu cum e îmbrăcată,

și așa, în general, cum arată și cum se poartă și cum..."

Dar nu avu timp să-și mai încheie fraza, fiindcă în clipa următoare ușa se și deschise și doamna Struțocămilă intră.

Purta o pălărie mare, neagră, din pene de struț și părea să fie în totul — și asta, în ciuda aspectului său, altfel destul de disgrațios — o doamnă elegantă și foarte distinsă.

„Se întîmplă și așa, își spuse Bufnița. Vezi uneori cîte o persoană atît de disgrațioasă la vedere, încît nici n-ai zice că în realitate e o doamnă foarte distinsă..."

Struțocămila se prăbuși numaidecît într-un fotoliu, cu un aer dezolat. Rămase o vreme așa, tăcută, cu ochii ațintiți în gol, apoi își scoase pălăria din pene de struț și o asvîrli și pe ea cît colo...

— Vă scoateți și cocoașa de cămilă ? întrebă amabilă Maimuța-Pisică.

— Oh, nu, draga mea, răspunse cu același aer dezolat Struțocămila, din păcate acest lucru e imposibil !

Rămase multă vreme iarăși tăcută și cu privirile pierdute în gol, apoi, cînd nimeni nu părea să se mai aștepte la așa ceva, începu deodată să vorbească, foarte meditativă :

— De înmulțit, spuse ea, mă înmulțesc prin ouă... Și cu toate acestea, am o cocoașă de cămilă, și bot de cămilă, și copite de cămilă... Sînt fără îndoială o ființă stranie... Dar ce spun eu ? Sînt o ființă ridicolă... Sînt cea mai penibilă ființă de pe lume !

Aici Struțocămila izbucni literalmente în lacrimi, părînd să nu-i mai pese de nimeni și de nimic.

— Dobitoc cu patru picioare nu sînt, reluă ea, de astă dată plîngînd în hohote, pasăre zburătoare nu sînt, cămilă nu sînt, struț nu sînt, de aer nu sînt, de apă nu sînt !

— Nefericita ! îi șopti Bufniței Maimuța-Pisică. Pare leșinată de foame... Nu mănîncă zile întregi nimic altceva decît pilitură de fier...

— Da... îi răspunse ca un ecou Struțocămila vorbind ca în transă. Eu zile întregi nu mă hrănesc cu nimic altceva decît cu pilitură de fier... Dar asta o știe toată lumea, mai adăugă ea. Asta o știe azi o lume întreagă...

Maimuța-Pisică trimise repede după un pahar cu apă, iar Bufnița scotoci în poșetă după un calmant, cînd Struțocămila păru deodată să-și fi revenit, ca printr-o minune, cu totul în fire :

— Trebuie să pice dintr-o clipă în alta și Hameleonul, spuse ea, vorbind deodată pe tonul cel mai firesc. Spunea că o să treacă și el pe-aicea...

— Hameleonul ? ! ! ! se îngrozi Maimuța-Pisică. Era cît pe-aci să adauge : „Asta mai lipsea...", dar se stăpînise din fericire la vreme.

„Și doar i-am spuse Șoarecelui, gîndi ea înciudată, doar de atîtea ori i-am atras atenția !..."

Îi atrăsese într-adevăr Șoarecelui atenția, și nu o dată, să se oprească măcar la *Hameleon*, atunci cînd lua în mînă *Istoria Ieroglifică* și să se stăpînească de a mai înainta în lectură, de îndată ce ajungea la portretul acestuia. „Cunoaștem cu toții,

îi amintise Maimuța-Pisică, și cunoașteți și dumneavoastră, domnule Șoarece, foarte bine, consecințele imediate ale lecturii dumneavoastră atente... Cu Struțocămila ne-am mai obișnuit, ce să facem ? Dar Hameleonul ? ! Gîndiți-vă, domnule Șoarece..."

— Dar Hameleonul e o persoană foarte bine, spuse pe un ton pașnic Struțocămila, vorbind foarte liniștită de la locul ei. Nu înțeleg ce vă supără la el... Vă deranjează cumva amănuntul că nu are deloc păr și nici piele și că trupul îi este acoperit în întregime cu solzi mărunței și ascuțiți în vîrf ?... Pe mine, una, nu mă deranjează — încheie ea pe același ton potolit.

— Brrrr... făcu încet de tot Bufnița, străduindu-se din toate puterile să nu se observe.

— Hm... hm... spuse la rîndul ei Maimuța-Pisică, mai curajoasă. Părea să fie nu atît speriată, cît mai degrabă supărată și indignată.

— ...sau vă deranjează cumva, continuă pe același ton liniștit și potolit Struțocămila, că în jurul pupilei, adică în locul unde ar trebui să se afle în mod normal albul ochiului, Hameleonul are iarăși solzișori, așa cum are și pe tot restul trupului, numai că, bineînțeles, mult mai mărunței ?... Sau că ochii îi are în formă de movilițe, ieșiți în afară, iar atunci cînd privește într-o parte ori în alta, nu întoarce capul, ci își rotește în toate părțile doar melcii ochilor ?

— Au, au !... mai spuse stins Bufnița, pe care o știm cît era de nevricoasă.

— ...sau că are spinarea de la cap pînă la coadă grebănoasă ca a porcului și gîrbovă ? continuă imperturbabilă Struțocămila. Sau că are gura mult spintecată și ajungîndu-i pînă la umeri — întrucît, după cum se știe, nu are nici gît ?... Găsesc că ar fi absurd — conchise ea — să ne scandalizăm pentru atîta lucru !

Bufnița suspină ușor.

— Mai aveți ceva de completat ? întrebă Maimuța-Pisică, adresîndu-se Struțocămilei.

— A, da ! își aminti aceasta. Pe unii, nu știu de ce, îi deranjează la Hameleon lungimea neobișnuită a limbii sale... Dar dacă îmi permiteți, citez chiar din carte : „Limba nu mai scurtă decît coada îi este, încă poate și mai lungă să-i fie", cită într-adevăr corect Struțocămila. Dar nu pot înțelege nici în ruptul capului de ce ar fi lucrul acesta supărător ! Și ce dacă are limba de aceeași lungime cu coada, ori poate și mai lungă ? Nu putem avea toți aceeași lungime de limbă !

Aici Struțocămila își luă un aer de-a dreptul jignit.

— E vorba de limba mea ?... se auzi chiar atunci un glas foarte vesel. (Și se văzu într-adevăr ceva foarte colorat intrînd pe ușă.) Cine vorbește atît de frumos despre limba mea ?

— E Hameleonul ! Dragul de el ! I-am recunoscut de departe vocea ! se bucură îndată Struțocămila.

— Cine vorbește așa frumos despre limba mea ?... Despre limba mea, pe care o pot scurta ori lungi după voie — mai completă Hameleonul, pe un ton

amabil și plin de voie bună — și pe care natura mi-a înzestrat-o în vîrf cu un fel de fire, prevăzute cu un fel de clei ori vîsc ?...

Părea nemaipomenit de bine dispus, de drăguț și de binevoitor la adresa tuturor celor de față.

— Aduceți-mi o oglindă ! ceru de îndată Hameleonul. Nu că m-ar interesa să văd cum arăt, — știu cît sînt de drăguț, de gingaș și de plăcut la vedere ! — dar aș fi curios să constat în ce dispoziție sufletească mă aflu astăzi... Și asta — adăugă el — o pot vedea numai și numai după culoare !

Hameleonul aruncă asupra sa o privire mulțumită în oglindă. Văzîndu-se, izbucni pe loc în aplauze și sări de bucurie de mai multe ori drept în sus, ca mingea :

— Sînt portocaliu, sînt portocaliu ! strigă el vesel. Înseamnă că sînt cît se poate de bine dispus ! Înseamnă că mă aflu într-o dispoziție excelentă !

— Ce vrea să spună ?... se interesă Bufnița, destul de mirată.

— Așa scrie în carte, explică Struțocămila. Așa scrie despre Hameleon în carte... Dați-mi voie să citez din memorie...

Și Struțocămila cită într-adevăr pasajul respectiv corect și fără să se fi uitat deloc pe carte :

— „Deci, cînd să mînie să face verde, cînd să întristă să face negru, iară cînd să veselește roșiu cu galbăn amestecat să face".

— Sînt portocaliu, sînt portocaliu ! Bravo mie, bravo mie ! striga în timpul acesta nemaipomenit de încîntat Hameleonul.

Între timp Struțocămila își reluase pe neașteptate aerul ei obișnuit de tristețe și de adîncă dezolare. Zăcea prăbușită în fotoliul ei și ofta întruna :

— Numai eu sînt tristă, numai eu sînt urîtă... Uite și Hameleonul cît e de drăguț și de vesel... Toată lumea se uită la el și-l admiră... Numai la mine nu se uită nimeni...

— Dar vă asigur, îi șopti Maimuța-Pisică, încercînd din toate puterile s-o liniștească, dar vă asigur, doamnă Struțocămilă, că sînteți oricum de sute de ori mai drăguță și mai plăcută la vedere decît Hameleonul ! Asta, oricum, asta o pot susține oricînd...

— Numai eu sînt urîtă... continua Struțocămila să susțină întruna, numai de mine fug toți, numai pe mine nu mă admiră nimeni... „Pasăre dobitocită" și „vită păsărită" — cită ea din carte — asta sînt eu, asta sînt eu... Pasăre dobitocită și vită păsărită, asta sînt și nimic mai mult !...

— Of, of, of ! se luă cu labele de cap Maimuța-Pisică.

— Mare pisăloagă, într-adevăr... trebui să recunoască și Bufnița.

— Da !... E cea mai mare pisăloagă pe care o cunosc, spuse aproape cu respect Maimuța-Pisică. Și cîți nu sînt...

— Ei, vorba vine... se amestecă în discuție Struțocămila însăși, care prindea numaidecît de veste, prin cine știe ce simț al ei, misterios, ori de cîte ori se vorbea despre dînsa, la orice distanță și oricît s-ar fi vorbit de încet. (Fiindcă, se înțelege, Bufnița și

Maimuța-Pisică vorbiseră ele între ele, cu glas foarte scăzut, aproape în șoaptă și la destul de mare distanță de Struțocămilă — și numai după ce aceasta închisese ochii și căzuse, tot lamentîndu-se, așa, într-un fel de semi-leșin.) Vorba vine că aș fi cea mai mare pisăloagă... spuse Struțocămila vorbind cu ochii închiși și din adîncul leșinului ei. Eu în carte sînt altfel, eu în carte nu apar ca o doamnă pisăloagă... Dar vezi că nu întotdeauna sîntem așa cum sîntem... mai filosofă din leșinul ei Struțocămila. Uneori sîntem așa cum ne văd ceilalți, mai bine zis, cum vor să ne vadă... Vreau să spun, cum ne oglindim în ochii lor...

— Are dreptate, săraca... spuse Maimuța-Pisică. Te pomenești că așa o fi văzut-o Șoarecele în timpul lecturii, și de aceea... Șoarecele are o imaginație mult prea vie... Și doar i-am spus de atîtea ori : vedeți ce faceți, domnule Șoarece ! Doar i-am atras atenția de atîtea ori !...

Între timp Struțocămila se trezise din leșin și părea să nu mai știe nimic din tot ce se vorbise înainte și nici măcar din ce spusese ori filosofase ea însăși.

— Mi s-a făcut somn... spuse ea deodată. Și parcă mi-e și foame, și parcă mi-e și sete... Să mergem, dragul meu ! se adresă ea Hameleonului, care stătea și aștepta, dealtfel gata îmbrăcat, la ușă. Dar ce-i cu dumneata ? Ești cam negru la față...

— Înseamnă că sînt trist, spuse Hameleonul. Înseamnă că sînt foarte, foarte trist...

— ...și nu uitați — îi mai rugă, în ușă, Maimuța-Pisică — salutați din partea mea pe Liliac, pe Bîtlan și pe Ciacal!

— În primul rînd pe Ciacal! ținu să sublinieze numaidecît Struțocămila. Ciacalul e o ființă cu totul deosebită... Eu una țin enorm de mult la Ciacal! Uneori, mă gîndesc cu emoție la faptul că există, că undeva, pe lume, trăiește și respiră Ciacalul...

Struțocămila și Hameleonul ieșiră în sfîrșit pe ușă, promițînd încă o dată că vor saluta negreșit pe Liliac, pe Bîtlan și mai ales pe Ciacal.

Dar Bufnița și Maimuța-Pisică nici nu mai apucară, după plecarea lor, să mai schimbe între ele, cum ar fi simțit nevoia desigur, vreo impresie, fiindcă evenimentele se precipitară deodată vertiginos și în minutele următoare se petrecură atîtea lucruri noi și neașteptate — încît nu mai era timp chiar de nimic, și cu atît mai puțin, de ordonat impresii.

CAPITOLUL XX

Nici nu ieșiseră bine Hameleonul și Struțocămila cînd se auzi deodată, dinspre camera de lucru a Șoarecelui, zgomot de voci însuflețite, rîsete și exclamații de bucurie și în clipa următoare ușa se deschise cu un gest brusc și apăru însuși Șoarecele, extrem de bine dispus, însoțit de colaboratorii săi apropiați, Cotoiul și Cîinele de Bibliotecă — toți trei foarte veseli și vorbind în același timp.

— Plecăm chiar astăzi cu toții la Căpcăunul Papanaș ! anunță într-adevăr Șoarecele de cum intră pe ușă, cu un aer voios și plin de însuflețire. Papanaș ne așteaptă negreșit și i-am promis că venim — așa că bine ar fi să nu mai întîrziem nici o clipă ! E un lucru foarte serios la mijloc și Papanaș e extrem de nerăbdător... Dar o să vă explic desigur totul pe drum, în amănunt, adăugă repede Șoarecele, acum nu e vreme, am întîrziat și așa foarte mult ! Te rog, domnișoară Maimuța-Pisică — se adresă el acesteia — să iei personal de îndată

toate măsurile cuvenite... Ți-aș rămîne foarte îndatorat, adăugă Șoarecele, dacă te-ai ocupa tot dumneata și de bagaje și de tot ce mai trebuie... Știi cît de nepriceput sînt în astfel de lucruri...

— Dar e o adevărată nebunie, domnule Șoarece ! izbucni domnișoara Maimuță-Pisică. Să plecați așa, să lăsați totul baltă ?... Dar studiul dumneavoastră despre Căpcăuni, a cărui documentație, știți bine, însumează mii și mii de note ? Și pe care ar însemna, astfel, să-l abandonați în mod fatal — ori în cel mai bun caz să-l întrerupeți, și încă cine știe pentru cîtă vreme ?... Dar micile dumneavoastră obligații curente, de tot felul, și care fie vorba între noi, nu sînt deloc puține ?... Dar articolul pentru Revista Cangurilor, pe care încă nu l-ați scris ? Dar interviul pe care încă nu l-ați dat — promis și el de atîta vreme ? Dar corespondența care așteaptă de atîta timp nerezolvată, și care zace în teancuri pe masa dumneavoastră de lucru ? Și încă toate acestea ar fi mărunțișuri... Dar mă mir, domnule Șoarece, adăugă Maimuța-Pisică, de astă dată, pe un ton nu numai plin de severitate, dar, într-un fel, de-a dreptul scandalizată, mă mir, domnule Șoarece, cum de nu vă gîndiți la atît de importantul dumneavoastră studiu (cum s-ar zice, mai precizăea, *Estetica* dumneavoastră), intitulat *Poetica pisicească* sau *Introducere în Teoria Torsului ? Estetică* pe care nu numai noi, cei din jurul dumneavoastră, dar aș putea spune pisicile de pretutindeni o așteaptă cu nerăbdare și cu cel mai mare interes, de atîta vreme... Și la care ar însemna, plecînd, să

întrerupeți lucrul, ori dacă nu, știți bine, să cărați după dumneavoastră sute și mii de volume, o întreagă bibliotecă de literatură pisicească de specialitate !...

(Aici, în privința numărului existent de volume de literatură pisicească de specialitate, desigur că Maimuța-Pisică exagera într-o oarecare măsură — deși, trebuie s-o spunem, nu foarte mult.)

— *Estetica* dumneavoastră, își aminti să mai adauge repede Maimuța-Pisică, după care vor învăța generații și generații în șir de elevi și de studenți — pisici, ca și alte feline — și al cărei studiu, introdus și în manualele școlare, va deveni de aci înainte obligatoriu pentru aproape oricine !...

La aceste din urmă cuvinte, discipolii Șoarecelui, Cotoiul și Ciinele de Bibliotecă, rămaseră și ei o clipă tăcuți, aprobînd într-un fel, prin chiar tăcerea lor îngîndurată, poziția severă și vrednică de luat în seamă prin seriozitatea și gravitatea sa, a domnișoarei Maimuțe-Pisică. Cît despre Bufniță, care, așa cum știm, se afla și ea de față și asistase și ea la întreaga scenă, trebuie să spunem că era atît de impresionată de importantele lucrări ale Șoarecelui (ale căror titluri le auzea dealtfel pentru întiia oară) și atît de emoționată de tot ce auzea și vedea, încît aproape că nici nu mai îndrăznea să răsufle.

Hotărîrea Șoarecelui era însă luată și nimic și nimeni nu părea s-o mai poată clinti. Se vedea cît de colo că Șoarecele era mai mult decît entuziasmat de ea și că se simțea, în plus, senin, vesel și lipsit de orice umbră de îngrijorare.

— Ce de copilării, dragă domnișoară Maimuță-Pisică, spuse el încercînd s-o liniștească pe aceasta, cu un accent plin de bunătate și fără să ia deloc în seamă tonul de importanță și gravitate, pe care secretara îl folosise vorbindu-i de propriile sale lucrări. Știi bine că nu obișnuiesc, scumpă domnișoară Maimuță-Pisică, să umblu după mine cu note și fișe... Asta nu înseamnă că nu-mi voi continua, oricum și în orice condiții, lucrul la studiul meu despre Căpcăuni ! Interviul poate să mai aștepte, nu e nici o grabă, iar cit privește *Poetica pisicească și teoria torsului*, sau, cum îi spuneai, *Estetica* mea, tare mi-e teamă, dragi prieteni, spuse Șoarecele, că voi lucra și voi tot lucra la ea o viață întreagă... Și că o singură viață, din păcate, nici nu-mi va ajunge ! E un subiect la care să tot meditezi, să meditezi ani în șir, zi și noapte, întruna... Și despre care îmi și spun dealtfel, din ce în ce mai des, că depășește într-un fel cu mult puterile mele și că ar fi poate bine...

— Puterile dumneavoastră ?... Să le depășească ?... Dar cum puteți vorbi astfel, domnule Șoarece ? se scandalizează iarăși domnișoara Maimuță-Pisică. Uneori parcă sînteți copil, zău așa ! Să stați să vă jucați o dimineață întreagă, compunînd sonete ! Cînd persoane importante, cum ar fi de exemplu Căpcăunul Hîrști-Hîrști, vă caută disperate și zbîrnîie întruna la telefon !... Și acum, poftim, altă idee : să plecăm îndată la Căpcăunul Papanaș și să lăsăm...

Dar Șoarecele era acum atît de puțin atent (obsedat cum se afla de ideea plecării) la observațiile

de tot felul pe care i le adresa domnișoara Maimuță-Pisică, încît părea aproape nici să nu le mai audă, necum să le ia în serios ori să țină într-un fel sau altul seamă de ele. Era acum atît de puțin atent la cuvintele sale, încît el, de obicei atît de politicos, de drăguț și de prevenitor cu oricare dintre colaboratorii săi, nici nu o lăsă pe domnișoara Maimuță-Pisică să-și mai încheie fraza începută.

— ...și să nu-mi uit cumva acasă ochelarii, continuă Șoarecele, ca și cînd nu s-ar mai fi gîndit acum la nimic altceva decît la pregătirile de plecare. Asta ar fi destul de neplăcut... Și să luăm cu noi cît mai puțin bagaj, știi doar cît îmi sînt de urîte bagajele, dragă domnișoară Maimuță-Pisică... În ce mă privește, mă mulțumesc cu o pijama și cu o cămașă curată, în carouri... Restul sînt fleacuri... Și s-o găsim urgent, urgent, pe doamna Bufniță-Papagal, te îngrijești personal de asta, domnișoară Maimuță-Pisică !

— Pe doamna Bufniță-Papagal ! izbucni, de data aceasta indignată de-a binelea, Maimuța-Pisică. Dar cine o poate găsi vreodată pe doamna Bufniță-Papagal ? Cine ar putea ști vreodată pe unde umblă ?... Iar cît privește ochelarii, cred și eu ! mai bodogăni Maimuța-Pisică. Știți doar și dumneavoastră, domnule Șoarece, îi aminti ea necruțătoare acestuia, cîte s-au întîmplat numai ultima dată, cînd v-ați uitat iarăși ochelarii acasă... (Ca în atîtea alte rînduri dealtfel, preciză ea în paranteză, cînd nu m-am ocupat tot eu personal și de amănuntul acesta...)

Și cînd l-ați confundat întîi pe domnul Cîine cu domnul Cotoi, apoi pe domnul Cotoi cu Muma Pădurii, sau cu doamna Struțocămilă, nu mai țin nici eu bine minte cu cine, iar pe mine, cu doamna Bufniță-Papagal !

— ...Iar dumneata, continuă cu același calm și aceeași seninătate și bună dispoziție Șoarecele (care își vedea înainte de pregătirile sale de plecare și de preocupările legate de aceasta), iar dumneata, continuă el, adresîndu-i-se de data aceasta tînărului său colaborator, Cotoiul de Bibliotecă, vei putea să-ți urmezi în liniște și netulburat de nimeni lucrul la *Antologia* dumitale, muncă a cărei importanță o prețuim desigur cu toții, încît ar fi păcat și aproape neîngăduit s-o întrerupi...

(Era vorba de o mare *Antologie a Pisicii*, operă monumentală, la care Cotoiul de Bibliotecă lucra în ultima vreme zi și noapte, cu un devotament și o sîrguință pline de modestie — firește, sub directa supraveghere a Șoarecelui, care nu-l lipsea niciodată de generosul său ajutor — și la care Cotoiul mai avea desigur încă mult de lucru, și de aci înainte. Între noi fie vorba, considera și el, ca și Șoarecele în privința *Esteticii* sale, că va lucra la *Antologia* sa pisicească o viață întreagă.)

— Dealtfel, continuă Șoarecele, i-am și vorbit în ultima scrisoare lui Papanaș de *Antologia* dumitale... Papanaș se va arăta cu siguranță extrem de interesat de ea și se va strădui de îndată să-ți asigure cele mai bune condiții de lucru... Îți va pune la dispoziție o cameră liniștită și răcoroasă,

într-o aripă cît mai retrasă a Castelului său, precum și propria sa Bibliotecă, unde vei putea de asemenea lucra oricînd vei dori, te vei putea concentra, vei putea toarce, studia și scrie în liniște, nestingherit de nimeni... Cît privește manuscrisul Motanului...

(Era vorba de însuși manuscrisul Motanului Murr, descoperit nu demult, mai bine zis de o filă din manuscrisul numit, filă pe care Cotoiul de Bibliotecă o studia de cîtva timp cu o extremă pietate și al cărei facsimil ținea să-l reproducă negreșit în *Antologia* sa.)

— ...Cît privește manuscrisul Motanului și problema autenticității sale, continuă Șoarecele, vom avea desigur acolo răgazul necesar de a ne ocupa și de el, în toată liniștea.

— În ce mă privește, vă asigur că nu am nici cea mai mică îndoială, domnule Șoarece, sări îndată Cotoiul de Bibliotecă, plin de însuflețire. Am făcut toate comparațiile posibile, am studiat manuscrisul din toate unghiurile de vedere... Și apoi, mă întemeiez pe caracterizarea, pe cît de admirabilă pe atît de exactă, mai adăugă Cotoiul, pe care o face într-un loc Murr însuși, scrisului său. E vorba în primul rînd de strălucitele pagini în care povestește cum a învățat să scrie, întîmpinînd la început mari dificultăți, mai ales cînd muia pana în cerneală. „Nu reușeam deloc — povestește Murr — să-mi feresc în timpul acestei operații lăbuța, care nimerea mereu în călimară, ceea ce a avut ca rezultat inevitabil că primele litere, trase mai mult cu laba

decît cu pana, ieşeau cam groase şi lăbărţate." Se pare de aceea că în perioada începuturilor sale, cel puţin, Murr obişnuia să cam mînjească din această pricină întreg manuscrisul, întrucît nu ştia nici el pe vremea aceea, prea bine, ce-ar trebui să facă şi cum să procedeze... Manuscrisul nostru, continuă Cotoiul de Bibliotecă, pare să aparţină însă mai degrabă unei perioade ulterioare, cînd stilul îi devenise şi el mai curgător, cîştigînd în acelaşi timp şi în eleganţă. Dar cine nu cunoaşte, se pregăti iarăşi să citeze Cotoiul, aceste memorabile cuvinte ale sale ?... „Pe măsură — ne relatează Murr — ce învăţam să ţin mai bine pana şi lăbuţa nu mai mi-era mînjită de cerneală, stilul îmi devenea şi el, firește, mai atrăgător, mai elegant şi mai clar."

— Ei, cine nu cunoaşte aceste memorabile cuvinte ale lui Murr ? se amestecă în vorbă şi Maimuţa-Pisică. Eu, cartea unchiului Hoffman o ştiu pe dinafară, şi nu numai partea scrisă de Motan, eu ştiu şi biografia capelmaistrului Johannes Kreisler, se lăudă ea.

— Apoi e vorba, continuă Cotoiul de Bibliotecă să explice, de foile acelea cam ferfeniţite din cartea găsită de Murr pe masa de lucru a stăpînului său, şi de interpolările făcute de Motan în textul aceleiaşi cărţi... Fiindcă, după cum ne informează Editorul, „aşternîndu-şi părerile pe hîrtie, motanul Murr făcuse ferfeniţă, fără să-i pese, o carte pe care o găsise la stăpînul său şi ale cărei file le folosise, cu toată candoarea, în parte ca sugativă, în parte punîndu-le ca sprijin sub foile proprii". În orice

caz, continuă Cotoiul de Bibliotecă, e sigur că manuscrisul nostru nu aparţine nici romanului filosofic al lui Murr, intitulat *Gîndire şi intuiţie sau Motanul şi Cîinele*, nici studiului său *Cursele de şoareci şi influenţa lor asupra concepţiilor şi activităţii pisicimii* şi nici tragediei sale de mare inspiraţie, *Kawdallor, regele şobolanilor*.

— Apropo de *Antologia* dumneavoastră, domnule Cotoi, îşi aminti deodată Maimuţa-Pisică. Şi apropo de pisici, aşa, în general, mai adăugă ea, am uitat să vă spun că a telefonat chiar adineauri Pisica de Cheshire.

— Pisica de Cheshire ? tresări Cotoiul de Bibliotecă, nu numai foarte interesat dar şi cuprins, la auzul unui nume atît de important, de o emoţie plină de timiditate. Pisica de Cheshire ? A telefonat chiar ea ?

— Ce mai zicea Pisica de Cheshire ?... se interesă însuşi Şoarecele, cu o căldură şi o simpatie pline de deferenţă.

— Nu ştiu ce voia, spuse Maimuţa-Pisică, vorbea cam aiurea... M-a făcut de nebună ! Spunea întruna : „Şi eu sînt nebună, şi tu eşti nebună..."

Şoarecele, Cotoiul şi chiar şi Cîinele izbucniră în rîs.

— Dar sînt celebrele cuvinte din carte ale Pisicii de Cheshire ! spuse Şoarecele, foarte amuzat. După mine, e una din cele mai încîntătoare replici ale Pisicii. Să ne-o închipuim puţin vorbind din copac şi spunînd : „Aici, toţi sîntem cam nebuni... Şi eu sînt nebună, şi tu eşti nebună."

— Eu am și trecut-o bineînțeles cu această replică în *Antologia* mea, spuse foarte mîndru Cotoiul.

Aici Bufnița, a cărei prezență aproape că trecuse pînă atunci neobservată — atît era de copleșită de importanța conversației la care asista acum fără să vrea, ca și de evenimentele a cărei martoră se nimerise, printr-o întîmplare fericită, considera Bufnița, să fie — aici Bufnița îndrăzni și ea să se amestece pentru prima dată în discuție, vorbind cu glas scăzut, plin de sfială și adresîndu-se Cotoiului cu o întrebare timidă și respectuoasă.

— Aș îndrăzni să-l întreb pe domnul Cotoi de Bibliotecă, spuse Bufnița, cu un glas atît de firav încît abia putea fi auzită, dacă s-a gîndit cumva să-l treacă în *Antologia* dumnealui (printre atîtea și atîtea alte figuri de pisici de care știu că se ocupă și cărora le acordă atenția dumisale, mai precizăm foarte respectuoasă Bufnița, în paranteză), dacă s-a gîndit cumva să-l treacă în *Antologia* dumnealui și pe vecinul meu de fabulă, cotoiul Chir Pisicovici, din cunoscuta fabulă *Șoarecele și Pisica* (o fabulă vecină cu *Mierla și Bufnița*) a cărui figură o găsesc, personal, destul de reușită și al cărui nume, cel puțin, mi se pare de-a dreptul fermecător.

Ideea Bufniței fu primită cu exclamații de aprobare. Cotoiul de Bibliotecă și-o notă de îndată în carnețelul său — cu trei sublinieri și cu un semn mare, pe margine, — și toți cei de față începură numaidecît să țopăie încîntați și să strige, bătînd din palme : Chir Pisicovici ! Chir Pisicovici ! Trăiască motanul Chir Pisicovici ! Pare-se că le plăcea

tuturor la nebunie, înainte de toate, numele atît de curios și de nostim al motanului. Șoarecele, care nu schimbase pînă atunci cu Bufnița (preocupat cum era, se înțelege, de ideea plecării sale la Papanaș) decît un salut amical și două-trei propoziții politicoase dar strict convenționale, pe care le rostise dealtfel grăbit și fără să le acorde vreo atenție, Șoarecele, deci, își aminti cu acest prilej de Bufniță și de împrejurările în care se întîlniseră prima dată. (Ne amintim că se văzuseră într-adevăr, mai de mult, pare-se chiar în casa lui Chir Pisicovici, cu ocazia unei expediții întreprinse de Șoarece odată într-un șir de fabule, — una din nenumăratele sale escapade de acest fel.)

— Dar noi ne-am cunoscut chiar în casa lui Chir Pisicovici ! se bucură Șoarecele, și fiindcă Bufnița era într-adevăr o persoană dintre cele mai simpatice, de care își aducea acum aminte cu multă plăcere, și fiindcă avea în felul acesta ocazia de a mai pronunța încă o dată numele atît de nostim și de încîntător al lui Chir Pisicovici.

— La Chir Pisicovici ? se grăbiră să întrebe îndată într-un glas atît Cîinele cît și Cotoiul de Bibliotecă, prinzînd și ei repede ocazia de a mai repeta astfel o dată numele lui Pisicovici.

— Ce mai face Chir Pisicovici ? se interesă foarte viu Șoarecele. Cum o mai duce cu sănătatea ? Pisicovici, mai adăugă el, adresîndu-se de data aceasta colaboratorilor săi, ca și cînd le-ar fi fost dator această explicație. Pisicovici e dealtfel unul din vechii și bunii mei amici, la care țin și pe care

oricînd... Nici nu se face ca Pisicovici să nu figureze și el în *Antologie*...

Toți vorbeau acum despre cotoiul din fabulă, numindu-l pe scurt *Pisicovici*, de parcă s-ar fi referit la un cunoscut al lor comun, sau, și mai mult, la un obișnuit al casei, iar un cititor-ursuleț care venise tocmai atunci cu intenția să restituie o carte și se nimerise astfel și el acolo, asistînd fără să vrea la o parte din convorbire, înțelesese chiar că era vorba de medicul curant al Șoarecelui, *Pisicovici*, părîndu-i-se ursulețului un nume destul de potrivit pentru un doctor. Așa că ursulețul respectiv făcu îndată stînga-mprejur și o zbughi repede pe ușă afară, gîndindu-se poate că doctorul Pisicovici ar fi putut apărea și el acolo, dintr-o clipă în alta, gata să le facă tuturor celor de față cîte o injecție fără întîrziere.

Domnișoara Maimuță-Pisică începuse tocmai să dea semne de nerăbdare (o cam plictiseau, ce-i drept, discuțiile prea lungi și prea savante, ca aceea referitoare la tot felul de pisici importante și celebre, la care asistase acum, după cum o mai plictiseau, ca să spunem tot adevărul, în general orice fel de convorbiri lipsite de un suport mai imediat și mai practic) domnișoara Maimuță-Pisică începuse, prin urmare, să dea unele semne de nerăbdare și se pregătea tocmai să caște, cînd, deodată...

Deodată, ușa se deschise brusc și pe ușă intră, în chip spectaculos, — cine credeți ?...

Ei bine, pe ușă intră însăși, însăși...

Însăși doamna Bufniță-Papagal !

PARTEA A TREIA

Doamna Bufniţă-Papagal

CAPITOLUL XXI

— Doamna Bufniță-Papagal ! exclamară în aceeași clipă, într-un glas, toți cei de față, pe cît de surprinși, pe atît de bucuroși.

Cine s-ar fi așteptat, într-adevăr, s-o vadă apărînd așa, deodată, neanunțată, pe însăși doamna Bufniță-Papagal ?

— Ei bine, eu, Bufnița-Papagal ! răspunse din ușă, triumfătoare și încîntată, doamna Bufniță-Papagal. Ei bine, iată-mă în sfîrșit aici ! Da, sînt chiar eu, Bufnița-Papagal !

— Dumneavoastră, doamnă Bufniță-Papagal ? Dar nici nu-mi vine a-mi crede ochilor !... exclamă Maimuța-Pisică, izbucnind aproape în plîns și aruncîndu-se de îndată în brațele primitoare ale doamnei Bufnițe-Papagal.

— Da, eu, eu ! Da, dragă domnișoară Maimuță-Pisică, și iubite Șoarece și scumpii mei domni Cotoi și Cîine de Bibliotecă, și în general, mai adăugă Bufnița-Papagal, dragi prieteni și admiratori ai mei,

care vă mai aflați de față ! Da, sînt chiar eu, Bufnița-Papagal !... Nu sînt o simplă nălucire a voastră... Bine că am venit în sfîrșit !... Bine că mă vedeți în sfîrșit printre voi !...

— Dar cum ?... Dar ce fel ? Dar noi vă...

— Ce importanță mai au acum toate acestea, din moment ce mă vedeți în sfîrșit aici ! întrerupse doamna Bufniță-Papagal, cu un gest de protest energic, avalanșa de exclamații bucuroase și întrebări de tot felul, ce i se adresau acum din toate direcțiile. Ce importanță mai au toate acestea ?... Cînd mă așteptați cu toții, de atîta vreme !... Cînd mă căutați peste tot, cum e și normal — mai adăugă ea — cu atîta disperare !

— Dar vă căutam într-adevăr dispe... — încercă să mai spună Maimuța-Pisică.

— Știu, știu ! o întrerupse energic doamna Bufniță-Papagal. Știu cu cîtă disperare mă căutați cu toții ! Și dumneata, iubite Șoarece ! Și dumneata, domnișoară Maimuță-Pisică !...

— Dumneavoastră, doamnă Bufniță-Papagal, așa, singură ?... încercă iarăși să se mai mire Maimuța-Pisică.

Dar doamna Bufniță-Papagal o întrerupse din nou :

— Nu, firește că nu sînt singură... Firește că sînt urmată în drumul meu, ca peste tot unde mă duc, dealtfel, și ca întotdeauna, mai adăugă ea, de un întreg cortegiu de admiratori, care așteaptă cu toții afară și care m-ar aștepta firește oricînd și oriunde...

— Și oricît !... mai adăugă Maimuța-Pisică.

— Şi oricît, firește ! Oricît ar fi nevoie !... Dar nici asta, conchise iarăşi Bufniţa-Papagal, nici asta, zău că n-are nici o importanţă !

— Ce mult îmi place că v-aţi îmbrăcat azi toată în albastru ! mai apucă să exclame, încîntată, Maimuţa-Pisică. Îmi place şi cînd vă îmbrăcaţi toată în roşu, dar şi cum sînteţi astăzi, îmbrăcată toată numai în albastru !

Aici firește că e în sfîrşit locul (şi timpul) să ne oprim cîteva clipe asupra înfăţişării, ţinutei şi aspectului exterior general, al doamnei Bufniţe-Papagal.

Se înţelege de la sine că doamna Bufniţă-Papagal era departe de a fi o persoană ştearsă ca înfăţişare, de un aspect oarecare, şi a cărei prezenţă să poată trece la nevoie neobservată. Nu, departe de aşa ceva ! Doamna Bufniţă-Papagal era, dimpotrivă, o prezenţă dintre cele mai frapante şi în acelaşi timp, mai impunătoare, încît puteai fi sigur nu numai că n-ar fi trecut neobservată în nici o împrejurare dar că, dimpotrivă, ar fi atras numaidecît asupra sa, oriunde ar fi apărut, privirile absolut tuturor celor de faţă.

Întreaga înfăţişare a doamnei Bufniţe-Papagal exprima înainte de toate atîta energie şi atîta prestanţă, încît polariza numaidecît atenţia şi capta interesul întregii asistenţe, oriunde s-ar fi aflat, — şi asta, încă din prima clipă, mai bine zis, de cum intra pe uşă.

Ca bufniţă (fiindcă trebuie să spunem că doamna Bufniţă-Papagal se considera şi era, efectiv, în pri-

mul rînd bufniță), ca bufniță, deci, doamna Bufniță-Papagal avea firește un enorm și impunător cap de bufniță și, cum era și normal dealtfel, doi nu mai puțini enormi ochi de bufniță. Aceștia ieșeau în evidență mai ales atunci cînd obișnuia să-și mai scoată de pe nas ochelarii — fiindcă am uitat să vă spun că doamna Bufniță-Papagal purta și ochelari. În schimb, ca papagal (fiindcă orice s-ar spune, era într-o măsură, mai mică ori mai mare, și papagal), doamna Bufniță-Papagal avea firește un enorm nas (ori cioc, cum vreți să-i spuneți) de papagal, pe cît de mare, pe atît de coroiat, și care dădea numaidecît înfățișării sale, și așa impunătoare, ceva în plus — o oarecare extravaganță și o notă de originalitate. În plus, îi plăcea, — de astă dată, probabil, iarăși ca papagal — să se îmbrace cît mai colorat posibil. Se îmbrăca de preferință, din cap pînă în picioare, în roșu aprins, în galben ori în verde... În ziua aceea însă, cum am mai auzit, doamna Bufniță-Papagal era îmbrăcată toată, din cap pînă în picioare, numai în albastru!

— Da, draga mea, se adresă ea domnișoarei Maimuțe-Pisică, zîmbindu-i extrem de binevoitoare. Ca papagal, m-am gîndit să mă îmbrac azi toată în albastru! Îmi plac uneori papagalii albaștri... Au ceva deosebit, al lor, sînt parcă mai distinși... Alteori, însă, îi prefer pe cei roșii — și atunci, se știe, mă îmbrac toată în roșu! Dar azi sînt îmbrăcată toată în albastru... Pălărie albastră, rochie albastră... Poșetă albastră, mănuși albastre...

— Pantofi albaştri... adăugă cu respect Maimuţa-Pisică.

— Vă place enorma mea pălărie albastră ? mai întrebă foarte încîntată doamna Bufniţă-Papagal.

Toată lumea o felicită bineînţeles pentru superba sa pălărie şi doamna Bufniţă-Papagal se instală în sfîrşit într-un fotoliu comod şi încăpător şi începu pe loc să-şi facă vînt cu un graţios evantai albastru.

— E cineva de faţă, întrebă ea apoi, care încă nu mă cunoaşte ? Vreau să zic, care nu mă cunoaşte personal, se corectă ea îndată, — fiindcă de auzit, e aproape imposibil să nu fi auzit de mine !

Toţi îşi amintiră atunci de doamna Bufniţă (care, de atîta emoţie şi tulburare, aproape că nici nu mai putea deschide gura) şi Şoarecele făcu în grabă prezentările, cerîndu-şi scuze pentru zăpăceala sa :

— Am şi uitat că nu vă cunoaşteţi... Doamna Bufniţă, doamna Bufniţă-Papagal...

— O simplă bufniţă ? exclamă surprinsă doamna Bufniţă-Papagal. Eu sînt o bufniţă-papagal ! Încîntată, încîntată, încîntată... spuse apoi de trei ori în şir doamna Bufniţă-Papagal, adresîndu-i-se Bufniţei cu un zîmbet dintre cele mai amabile. Sînt foarte bucuroasă, adăugă ea, că se află cineva de faţă care nu mă cunoaşte încă, fiindcă îmi face oricînd plăcere să mai pot explica o dată de ce nu sînt eu o bufniţă obişnuită, de ce sînt eu o bufniţă-papagal, şi în sfîrşit, o serie şi o serie întreagă de amănunte referitoare la această personalitate a mea, cu totul deosebită !

Aici, doamna Bufniță-Papagal ceru mai întîi o țigară, pe care și-o aprinse pe îndelete și din care trase, gînditoare, vreo două-trei fumuri. Apoi, după o scurtă clipă de tăcere, în care păru să se concentreze și să-și adune amintirile, începu în sfîrșit să vorbească :

— Pe vremuri, spuse ea, în tinerețe, eram o bufniță ca toate celelalte. Eram tot timpul *numai bufniță*. Copilăria mi-am petrecut-o într-o familie de bufnițe... Aveam bineînțeles părinți-bufnițe, bunici-bufnițe, frați-surori, unchi-mătuși, veri, cumnați — toți bufnițe. Primele clase le-am urmat la o școală elementară de bufnițe, apoi părinții m-au dat la Liceul de Bufnițe. Am avut o copilărie destul de tristă... Și cu toate acestea, eram încă de mică o fire veselă ! Eu nu sînt o bufniță ca toate celelalte, îmi spuneam mereu, eu nu sînt o bufniță ca toate celelalte... Și într-o bună zi, m-am hotărît ! Eu nu sînt o bufniță ca toate celelalte, mi-am spus deodată, eu nu sînt tot timpul *numai bufniță* ! Eu sînt o bufniță-papagal !

Doamna Bufniță-Papagal oftă adînc, apoi, fața luminîndu-i-se iarăși, adresă un zîmbet amabil și plin de bunăvoință întregii asistențe, care o urmărise bineînțeles tot timpul într-o tăcere mai mult decît emoționată.

— Asta e tot, încheie brusc doamna Bufniță-Papagal, adresîndu-i-se Bufniței.

Bufnița înclină ușor din cap, zîmbind grațios.

— La urma urmei, dragii mei, continuă, meditînd cu glas tare doamna Bufniță-Papagal, la urma ur-

mei, dragii mei, de ce să fiu eu o bufniță neplăcută, o bufniță tristă, retrasă, mohorîtă, o bufniță înspăimîntătoare, o bufniță sinistră ?... Nu e mult mai bine și mai plăcut, pentru noi toți, că sînt, dimpotrivă, o bufniță veselă, simpatică, drăguță ? O bufniță veșnic bine dispusă ? O bufniță nostimă și plină de haz ? O bufniță de-a dreptul reconfortantă ?...

— Și totuși, vă considerați în primul rînd bufniță ! sublinie, în interesul discuției, Maimuța-Pisică. Reiese chiar din cuvintele dumneavoastră...

— Mai mult noaptea, răspunse Bufnița-Papagal. Noaptea, pe întuneric, mă simt uneori bufniță... În schimb, ziua, pot fi perfect papagal ! Cînd sînt bufniță, mă numesc Brahmaputra, nu mă deranjează că e nume de fluviu... Iar cînd sînt papagal, Assurbanipal...

— Dar sînteți cunoscută mai ales ca doamna Bufniță-Papagal ! precizâ Maimuța-Pisică.

— Da, răspunse doamna Bufniță-Papagal, zîmbind mulțumită. Așa sînt eu cunoscută... Sînt cunoscută mai ales sub numele de Bufniță-Papagal !

— Singură v-ați ales numele acesta ? întrebă Bufnița, respectuoasă.

— Da... răspunse la fel de mulțumită doamna Bufniță-Papagal. Uneori, poate mi-ar fi plăcut și mie să fiu cîntăreață de Operă... Sau împărăteasa Ecaterina a II-a... Sau Maria-Tereza. Sau împăratul Franz-Iosef, își mai aminti ea... Dar cel mai mult și mai mult îmi place să fiu doamna Bufniță-Papagal !

— Povestiți-ne pe unde ați mai fost, ce ați mai văzut... Vă rugăm, doamnă Bufniță-Papagal ! insistă în mod deosebit Maimuța-Pisică.

— Pe unde am mai fost, ce am mai văzut... repetă cu un aer de mare încîntare doamna Bufniță-Papagal.

Și cum se afla acum de față o mulțime de lume, numeroși cititori-ursuleți și cititori-iepurași, dar și un număr de alți cititori și cititoare, de cele mai felurite categorii posibile, cititoare-antilope și cititoare-gazele, cititoare-hermeline și cititoare-zibeline, cîteva cititoare-animale fabuloase ba chiar și vreo două cititoare foarte înalte, girafe, — care nici nu încăpuseră pe ușă, așa că ascultau, respectuoase, de afară — cum se afla acum de față o mulțime de lume care, aflînd de sosirea acolo a doamnei Bufnițe-Papagal venise îndată s-o vadă și s-o asculte, aceasta răspunse în sfîrșit insistențelor domnișoarei Maimuțe-Pisică, fără să se mai lase rugată, insistențelor Cîinelui și Cotoiului de Bibliotecă, insistențelor tuturor celor de față, insistențelor Șoarecelui de Bibliotecă, el însuși — și începu în felul următor :

— Pe unde am mai fost, ce am mai văzut... Ei bine, dragii mei, sosesc chiar acum din Țara Violet !

CAPITOLUL XXII

Declarația doamnei Bufnițe-Papagal stîrni îndată o mare senzație în sală. Nimeni nu auzise vorbindu-se vreodată despre o astfel de țară... Nimeni nu auzise pînă atunci de Țara Violet!

— Eu n-am auzit în viața mea de Țara Violet, șopti de unde se afla ea, din ușă, o Girafă și știți doar cîte enciclopedii mi-a fost dat să consult, tot uitindu-mă zilnic prin rafturile de sus ale Bibliotecii.

— Nici noi n-am auzit de Țara Violet, șoptiră citeva bufnițe ale Bibliotecii, care ședeau de obicei cocoțate mai mult printre rafturi, și mai ales printre enciclopedii.

— Dacă nici noi, animale fabuloase, și n-am auzit în viața noastră de Țara Violet, adăugară sarcastic Harpiile, care se aflau și ele de față. Și doar am zburat și noi, prin fel de fel de locuri ...Și doar l-am citit și pe Hesiod, din scoarță în scoarță...

— Nici eu n-am auzit de Ţara Violet, şopti, ceva mai încet, ca pentru ea, domnişoara Maimuţă-Pisică — şi asta mai mult aşa, ca să se afle în treabă. (Fiindcă, între noi fie vorba, de multe nu auzise vorbindu-se domnişoara Maimuţă-Pisică.)

— Dar poate că unii dintre dumneavoastră nici n-au auzit pînă astăzi de Ţara Violet, continuă doamna Bufniţă-Papagal, căreia şoaptele şi rumoarea din sală începuseră să-i ajungă între timp la urechi. Ei bine, e una dintre cele mai stranii ţări din cîte se află pe lume... Fireşte că flora şi fauna sînt în întregime violet! Caii sînt violet, vacile sînt violet... Iarba e violet, oile sînt violet, caprele sînt violet... Vezi peste tot purcei violet, iepuri violet, raţe violet... Am văzut cîini violet şi pisici violet... Lupi violet, urşi violet, vulpi violete, bineînţeles... Într-o zi, în pădure, m-am şi întîlnit întîmplător cu un urs violet şi cu un lup violet... Mergeau amîndoi aşa, fără ţintă... Aveau amîndoi un aer foarte abătut. „E cam trist pe la noi, doamnă Bufniţă-Papagal, îmi spuseră ei, intrînd în vorbă cu mine, e cam trist pe la noi, doamnă Bufniţă-Papagal, repetară ei, dînd amîndoi din cap... Fiindcă orice s-ar spune, adăugară ei, dînd iarăşi din cap, violetul e o culoare dezolantă... E o culoare profund dezolantă...“ „Dar de ce să vorbiţi chiar aşa, domnule Urs, domnule Lup, le-am răspuns îndată, uitîndu-mă cînd la unul, cînd la celălalt, — cum să vorbiţi chiar aşa? Se poate, domnule Urs? Se poate, domnule Lup?“ Dar ei continuau să clatine din cap. „Uitaţi-vă puţin în jurul dumneavoastră, doamnă

Bufniță-Papagal, spuseră ei. Frunzele sînt violet, varza e violet, spanacul e violet... Brazii sînt violet, paltinii violet... Munții sînt violet... Tot peisajul e violet!" „Dar se poate, domnule Urs?... Se poate, domnule Lup?..." am încercat eu să-i mai încurajez — dar totul a fost zadarnic.

Locuitorii țării au cu toții, de la mic la mare, părul violet. Unii dintre ei au și nasul violet. Majoritatea se ocupă, dealtfel, fie cu creșterea și cultivarea violetelor de Parma, fie cu fabricarea cernelii violete, fie cu exersatul la violă și violoncel. Am vizitat orașul Viola di Gamba, unul din principalele orașe ale țării, port la Marea Violetă și considerat în același timp ca un fel de a doua capitală. Aici, locuitorii exersează cu toții, zi și noapte, la violă și violoncel. Pînă și cîinii, pînă și pisicile exersează cu toții la violă și violoncel.

„Tot timpul exersăm, doamnă Bufniță-Papagal, mi-a și spus un Cîine cu care intrasem într-o zi în vorbă. Tot timpul exersăm la violă și violoncel! Nu avem un minut liber...". „Dar la alte instrumente, domnule Cîine, l-am întrebat eu, la alte instrumente nu exersează nimeni?" „Exersează, mi-a răspuns scurt Cîinele, puțin îndoit. Există în oraș un Cîine care cîntă din flaut." „Dar pisici, domnule Cîine?... — l-am mai întrebat eu, curioasă — pisici care să cînte la alte instrumente nu se află în orașul dumneavoastră?" „Se află, mi-a răspuns iarăși Cîinele, după ce își acordase în prealabil o clipă de gîndire. Se află în orașul nostru trei domnișoare Pisici care cîntă din harfă." „Dar limbi străine

învățați, domnule Cîine?" l-am mai întrebat eu, însă Cîinele păru în primul moment să nu fi înțeles prea bine întrebarea. „Engleza, franceza, domnule Cîine..." am precizat eu, dar Cîinele începu deodată să rîdă. „Există în orașul nostru, doamnă Bufniță-Papagal, îmi spuse el, Cîini care vorbesc *numai engleza, numai engleza!*" Tocmai atunci se apropia de noi un alt Cîine. „Ei bine, doamnă Bufniță-Papagal, spuse acesta, adresîndu-mi-se, chiar eu sînt un astfel de Cîine! Sînt un cîine care vorbește *numai engleza! Numai engleza!*"

În aceeași clipă se îndrepta spre noi, venind din direcția opusă, un grup format din trei încîntătoare pisici de culoare violet. Aveau toate trei superbe blănuri violet, enorme și somptuoase cozi, bineînțeles, tot violet, lungi, nesfîrșite mustăți violet, în sfîrșit, labe de catifea violet și ghiare violet. „Iar noi, spuseră ele apropiindu-se și intrînd în convorbire, sîntem trei superbe pisici violet și vorbim suedeza, numai suedeza!" Și repetară gînditoare, dînd din cap, toate trei: „*Numai* suedeza, *numai* suedeza!"

Pe urmă cele trei pisici violet se depărtară tăcute, cu mersul lor ușor dispreţuitor, și dispărură tăcute, așa cum apăruseră. Le-am mai zărit o dată în depărtare clătinînd gînditoare din cap, toate trei, ca atunci cînd spuseseră: „*Numai* suedeza, *numai* suedeza!...", apoi le-am mai auzit într-adevăr o dată, de foarte departe, repetînd: „...suedeza, *numai* suedeza", cu aceeași intonație gînditoare, — după care cele trei superbe pisici violet dispărură definitiv.

„Dar vă asigur, doamnă Bufniță-Papagal, îl auzeam în același timp pe Cîine spunîndu-mi (nu Cîinele care vorbea numai engleza, ci primul Cîine, interlocutorul meu), dar vă asigur, doamnă Bufniță-Papagal, îmi spunea Cîinele, că nu e vorba de un caz rar! Cunoșteam o capră care vorbește finlandeza, numai finlandeza! Cunosc o găină care vorbește portugheza... O bufniță, ca și dumneavoastră, care vorbește catalana, nu e o bufniță-papagal, firește, e o simplă bufniță, dar vorbește catalana! Un cîine, ca și mine, care știe latina! Un altul care studiază greaca veche! Și atîtea și atîtea alte cazuri..." „Un altul, care studiază *copta* veche..." se amestecă în vorbă celălalt cîine, Cîinele care vorbea numai engleza, dorind, pesemne, să aducă și el o completare în discuție. „Trebuie să fie extrem de interesant să studiezi copta veche", am spus eu atunci, adresîndu-mă politicoasă celuilalt Cîine. „Credeți? doamnă Bufniță-Papagal, m-a întrebat el, destul de surprins. După mine, judec desigur în calitate de Cîine, mai precizează el, e o limbă dintre cele mai triste din cîte există. O limbă în care totul, absolut totul e copt! Merele sînt coapte, pîinea e coaptă, cartofii sînt copți și așa, la fel, cu toate celelalte! Nimic nu e crud! Totul e copt!"

Aici, doamna Bufniță-Papagal se opri și așteptă cîteva clipe în tăcere, ca și cînd ar fi vrut să vadă dacă nu erau cumva de față persoane care ar fi dorit să pună întrebări.

— Aș dori s-o întreb pe doamna Bufniță-Papagal, spuse într-adevăr un cititor-ursuleț mai dezghețat,

aș dori s-o întreb pe doamna Bufniță-Papagal dacă poate să ne spună pe unde se întinde Țara Violetă.

— Și ce alte ciudățenii a mai întîlnit dumneaei pe acolo, mai adăugă la întrebare un cititor-iepuraș.

Doamna Bufniță-Papagal își notă cu atenție întrebările puse, pe o imensă foaie de hîrtie, pregătită și ea din vreme.

— ...pe unde se întinde Țara Violetă, repetă ea într-un fel de mormăit, în timp ce își nota întrebările în ordinea pusă. ...Și ce alte ciudățenii am mai întîlnit eu pe acolo, mai mormăi ea în continuare, cu mult respect.

Aici se întîmplă deodată un lucru destul de curios. Dar ca să înțelegem mai exact despre ce era vorba trebuie să precizăm întîi următoarele. Doamna Bufniță-Papagal (ca dealtfel orice ființă într-adevăr vie, după părerea noastră) nu arăta tot timpul și în orice moment, chiar în același fel. Uneori semăna mai mult a Papagal, alteori, dimpotrivă, părea în primul rînd Bufniță — și trebuie să spunem că între aceste două stări fundamentale ale sale, înfățișarea doamnei Bufnițe-Papagal mai trecea adeseori printr-o gamă întreagă de nuanțe intermediare, potrivit, desigur, stării sufletești deosebite în care se afla chiar atunci, potrivit dispoziției și gîndurilor sale, dintr-un moment sau altul.

Ei bine, aici se întîmplă deodată un lucru foarte curios. Doamna Bufniță-Papagal, care fusese pînă în acea clipă în special papagal — cel puțin așa o arătase înfățișarea sa exterioară — luă în mînă o riglă și în timp ce spunea cu glas tare : „Ia să vedem

noi, pe unde se întinde Ţara Violetă...", se preschimbă subit, întîi din papagal în bufniţă, apoi din bufniţă, direct în profesoară de geografie. Şi începu în aceeaşi clipă să şi explice, în timp ce arăta tot ce spunea, foarte energic, cu rigla pe hartă :

— Ţara Violet (sau Ţara Violetă, cum i se mai spune) se mărgineşte la Răsărit, cum ştim cu toţii, cu Ţara Albastră, de care se desparte prin Munţii Mov şi Fluviul Indigo. La sud şi sud-est se mărgineşte cu Ţara Indigo şi cu Marea Violetă, la vest şi nord-vest cu Oceanul Violetic, iar la Nord, cu Ţara Ultravioletă, de care se desparte printr-un hotar convenţional, prin Munţii Mov şi prin Marea Indigo.

Cititorul-ursuleţ şi cititorul-iepuraş mulţumiră respectuos doamnei Bufniţe-Papagal pentru explicaţiile date. Apoi profesoara de geografie se transformă înapoi în Bufniţă, Bufniţa înapoi în Papagal, iar Papagalul se transformă la loc în Bufniţă-Papagal, devenind astfel iarăşi doamna Bufniţă-Papagal.

CAPITOLUL XXIII

— Am uitat să vă mai spun, continuă doamna Bufniță-Papagal, încercînd să răspundă de data aceasta și la întrebarea „Ce alte ciudățenii a mai întîlnit dumneaei în Țara Violetă...", că basmul cel mai cunoscut pe care l-am întîlnit acolo și care e într-un fel echivalentul basmului nostru *Scufița Roșie*, e basmul intitulat *Scufița Violetă*. Mai bine zis, basmul *Scufița Roșie* se numește la ei *Scufița Violetă*.

— Și încolo, întrebă foarte curios un alt cititor-ursuleț din sală, încolo totul e neschimbat ? Încolo basmul e exact așa cum îl știm și noi ?

— Încolo basmul e exact așa cum îl știm și noi, confirmă într-adevăr doamna Bufniță-Papagal. Încolo, totul se întîmplă exact ca și în basmul nostru *Scufița Roșie*, doar că Scufița Roșie poartă, în loc de scufiță roșie, o scufiță violetă. Și toți o cunosc sub numele de Scufița Violetă.

— Dar nu cumva basmul devine în felul acesta întrucîtva mai trist ? mai întrebă același cititor-iepuraș din sală.

— Într-adevăr, confirmă doamna Bufniță-Papagal, după ce se gîndi o clipă. Scufița Violetă, ca persoană, e parcă întrucîtva mai tristă decît Scufița Roșie... Bunica devine și ea întrucîtva mai tristă, pînă și Lupul devine și el întrucîtva mai trist...

— Dar oare Scufița Roșie a noastră, mai întrebă un alt cititor-iepuraș, o fi auzit vreodată vorbindu-se de Scufița Violetă ? Dar Bunica din *Scufița Roșie* o fi auzit de Bunica din *Scufița Violetă ?* Dar Lupul din *Scufița Roșie* o fi auzit vorbindu-se de Lupul din *Scufița Violetă ?*

— Toți au auzit unii de ceilalți, aici nu încape nici un fel de îndoială, răspunse doamna Bufniță-Papagal, și au intrat de fapt de mult în corespondență, unii cu ceilalți. Scufița Roșie poartă corespondență cu Scufița Violetă, Lupul din *Scufița Roșie* poartă și el corespondență cu Lupul din *Scufița Violetă*... Uneori, vorbesc chiar la telefon ! Cît despre Bunici, pot să vă spun că se cunosc personal și că s-au vizitat pînă acum de nenumărate ori între ele ! În timp ce mă aflam eu însămi în Țara Violet, Bunica din *Scufița Roșie* se afla și ea tocmai în vizită acolo, la Bunica din *Scufița Violetă*. Firește că cele două Bunici se înțeleg admirabil ele între ele și că se simt amîndouă excelent, petrecînd tot timpul împreună, mergînd la cinematograf împreună, făcînd excursii împreună, în sfîrșit, stînd

de vorbă și tricotînd amîndouă împreună, săptămîni în șir, zile și nopți la rînd...

Se întîmpla adeseori ca Bunica din *Scufița Violetă*, fiind prin însăși firea ei întrucîtva mai tristă, să cadă brusc într-o stare de melancolie, aproape inexplicabilă pentru orice străin de Țara Violetă... Se înțelege că Bunica din *Scufița Roșie* făcea atunci îndată tot ce îi stătea în putință spre a-i reda într-un fel sau altul buna dispoziție, se străduia s-o mai încurajeze, s-o înveselească în orice chip, încerca numaidecît s-o ducă la teatru, la cinematograf ori la circ. Vă asigur că făcea tot posibilul în această direcție ! Uneori căuta s-o încurajeze și pe Scufița Violetă însăși, cînd se întîmpla s-o vadă și pe ea mai tristă... Uneori îl încuraja pînă și pe Lup, cînd îl vedea din cale-afară de abătut...

Ce e sigur, încheie doamna Bufniță-Papagal, e că în raport cu Bunica din *Scufița Violetă* (pe care, fie vorba între noi, o găsesc destul de fandosită), Bunica din *Scufița Roșie* e incomparabil mai veselă, e o natură la urma urmei fericită, robustă și echilibrată.

Considerîndu-se de data aceasta pe deplin mulțumită de felul în care răspunsese la întrebarea : „Ce alte ciudățenii a mai întîlnit dumneaei în Țara Violetă... ?", doamna Bufniță-Papagal bău încîntată un pahar mare de apă și așteptă în liniște să i se pună și alte întrebări, la care să răspundă cu aceeași bucurie.

— Am vrea s-o rugăm pe doamna Bufniță-Papagal, i se ceru într-adevăr, de data aceasta, din

partea unui grup întreg de cititori-iepurași, am vrea s-o rugăm pe doamna Bufniță-Papagal să ne răspundă la întrebarea următoare : „Ce țări mai cunoaște, ca profesoară de geografie ? Și în general, ce țări a mai vizitat ?“

Întrebarea aceasta păru să-i producă o deosebită plăcere doamnei Bufniță-Papagal. Ca dovadă, o și repetă de vreo două ori cu glas scăzut, ca pentru sine, încercînd să se concentreze și să mediteze o clipă asupra ei. Repetă cu glas scăzut pînă și formula de politețe pe care i-o adresaseră iepurașii : „Am vrea s-o rugăm pe doamna Bufniță-Papagal, repetă ea cu multă plăcere, să ne spună...“ Ce mai ! Doamna Bufniță-Papagal era de-a dreptul încîntată. Repetă apoi rar și întrebarea propriu-zisă, oprindu-se cu atenție asupra fiecărui cuvînt : „Ce țări mai cunosc eu, ca profesoară de geografie... Și în general, ce țări am mai vizitat...“

Doamna Bufniță-Papagal mai bău un pahar de apă și se hotărî în sfîrșit să răspundă :

— În primul rînd, dragii mei iepurași, începu ea, adresîndu-se pe un ton extrem de amabil, în primul rînd, dragii mei iepurași, eu nu sînt numai profesoară de geografie ! Eu sînt și profesoară de chimie, eu sînt și profesoară de istorie... Am predat și muzica, am predat și desenul...

— Predați și Științele naturale ? întrebă un iepuraș. Sînteți și profesoară de Științe naturale ?

— Am fost, răspunse ferm Bufnița-Papagal, am fost și profesoară de Științe naturale !

— Și unde predați ? întrebă alt iepuraș.

Bufniţa-Papagal rămase o clipă pe gînduri.

— Depinde foarte mult de materia pe care o predam, răspunse ea. Cînd predam despre Urşi, predam la Şcoli de Urşi. Cînd predam despre Lupi, predam la Şcoli de Lupi.

— La şcoli de animale mai mici n-aţi predat ? se interesară cititorii-iepuraşi. De exemplu, la Şcoli de Iepuraşi sau la Şcoli de Pisici ?...

— Am predat şi predau cu plăcere şi la animale mici, răspunse amabil Bufniţa-Papagal. Îmi amintesc că aveam într-o vreme o mulţime de elevi-canguri, serii întregi de clase de canguri... Erau toţi foarte capabili la învăţătură... Am avut şi clase de pinguini...

— Erau capabili la învăţătură ? întrebară îndată iepuraşii.

— Foarte capabili ! răspunse Bufniţa-Papagal. Am avut clase de morse şi foarte multe clase de foci ! Şi ele erau foarte bune la învăţătură !

— Toate ? întrebară Iepuraşii.

— Absolut toate ! replică foarte categoric doamna Bufniţă-Papagal.

— Clase de fiare sălbatice aţi avut ? întrebară Iepuraşii. Aţi avut şi eleve-pantere sau elevi-leoparzi ?

— Pot să vă spun, răspunse blînd Bufniţa-Papagal, că am avut multe, foarte multe serii de eleve-antilope. Îmi amintesc cu plăcere şi acum felul în care erau trecute elevele mele antilope în catalogul clasei... (Şi Bufniţa-Papagal închise o clipă ochii şi încercă, zîmbind, să-şi rememoreze catalo-

gul.) Da, spuse ea și începu îndată să recite, tot așa, zîmbind, și tot cu ochii închiși, numele antilopelor trecute în catalog : „Antilopa albastră, Antilopa cu călcîiele negre, Antilopa cu patru coarne..." Acestea, spuse ea foarte repede, întrerupînd pentru o clipă înșiruirea, erau toate trei eleve eminente ! Antilopa cu călcîiele negre, în special, ca și antilopa cu patru coarne erau an de an premiantele clasei !

— Antilopa albastră nu era ? întrebară dezamăgiți Iepurașii.

— Ba da ! răspunse foarte repede Bufnița, ca și cînd s-ar fi temut din tot sufletul să nu comită vreo nedreptate. Ba da ! Ba da ! repetă ea de cîteva ori. Cum de nu ? Dar Antilopa albastră era bineînțeles premianta școlii !

— Așa, se dumiriră Iepurașii, va să zică Antilopa albastră era chiar premianta școlii !

— Se înțelege ! spuse Bufnița-Papagal. Dar să continui să vă recit catalogul clasei : Antilopa ogar, continuă ea zîmbind, Antilopa gnu, Antilopa lîră, Antilopa semilună... Acestea, explică ea, erau eleve bunicele... Urma în sfîrșit Antilopa uriașă cu moț !

— Era elevă bună ? întrebară Iepurașii.

Bufnița-Papagal păru uimită de întrebare :

— Antilopele cu moț și Antilopele vaci, răspunse ea pe un ton categoric, erau absolut toate strălucite la învățătură ! Dar eu am predat și la clasa de batracieni, își aminti ea în continuare, foarte mulțumită, eu am predat și la clasa de reptile...

— La șerpi ? se speriară Iepurașii.

— Da, la șerpi... își aminti doamna Bufniță-Papagal, pe un ton oarecum visător, ca și cînd ar fi fost vorba de un lucru extrem de frumos și de plăcut. Șarpele cu clopoței și Șarpele cu ochelari au fost, amîndoi, elevii mei. La fel Șarpele cu cap de cîine, Șarpele cu privirea sfioasă, Șarpele-leopard, Șarpele-tigru... toți, toți au fost elevii mei!

— Și nu vă era frică? întrebară Iepurașii.

— Da' de unde! răspunse doamna Bufniță-Papagal foarte voioasă. Îmi amintesc perfect: în banca întîi ședeau întotdeauna Șarpele cu negi și Șarpele cu ochii sașii. Ei erau elevii mei cei mai cuminți...

— Șarpele cu ochelari nu ședea și el în banca întîi? Mă gîndesc că dacă purta ochelari, își spuse un Iepuraș, nu vedea tocmai bine la tablă...

— Ba vedea foarte bine! îl contrazise doamna Bufniță-Papagal. Tocmai de asta și purta ochelari, ca să-și corecteze în felul acesta vederea.

CAPITOLUL XXIV

Cînd Şoarecele găsi în sfîrşit momentul prielnic şi îi vorbi doamnei Bufniţe-Papagal (la început, e drept, cu oarecare reţinere, căci nu era deloc prea sigur de rezultatul demersurilor sale) despre marele său proiect de a pleca împreună cu aceasta, şi cît mai repede posibil, la Căpcăunul Papanaş (care, aşa cum am mai avut ocazia să auzim, îl aştepta dealtfel încă foarte de mult şi trebuia să fi ajuns, în acest moment, în culmea nerăbdării), cînd Şoarecele îndrăzni deci să-i vorbească în sfîrşit doamnei Bufniţe-Papagal despre proiectul său, aceasta se ridică în aceeaşi clipă de la locul ei, întrerupîndu-l energic încă de la primele sale cuvinte :

— Dar crede-mă, dragul meu Şoarece, scumpe Şoarece, că nu e deloc necesar să-ţi mai continui fraza ! Dar Papanaş e bineînţeles o persoană cu adevărat încîntătoare ! Dar este cel mai luminat Căpcăun din cîţi există, ca să nu zicem singurul, iar ca persoană, cum spuneam, îl găsesc într-adevăr

plin de farmec, încît ar fi şi o lipsă de sensibilitate din parte-mi...

— Pot deci spera, doamnă Bufniţă-Papagal, mai adăugă timid Şoarecele, că veţi accepta să plecaţi şi dumneavoastră împreună cu noi ?

— Dar bine dragul meu Şoarece, iubite Şoarece... ! izbucni iarăşi doamna Bufniţă-Papagal, lansîndu-se în mii de proteste. Dar ar însemna altminteri, scumpe Şoarece şi dragul meu prieten, să fiu lipsită de orice suflet, în sfîrşit, să dau dovadă de opacitate...

— Eram sigură, doamnă Bufniţă-Papagal, că o să acceptaţi să veniţi cu noi ! exclamă extrem de bucuroasă domnişoara Maimuţă-Pisică.

— Dar se putea, domnişoară Maimuţă-Pisică ?... protestă iarăşi doamna Bufniţă-Papagal, care era incontestabil, orice s-ar fi spus despre ea, o prietenă devotată şi o persoană cu adevărat inimoasă.

Şoarecele îi mai ceru în sfîrşit doamnei Bufniţe-Papagal îngăduinţa de a pleca în cazul acesta cu toţii fără întîrziere şi dacă se putea, de îndată, urmînd să-i explice mai tîrziu, în drum, motivul graţioasei invitaţii ce le-o făcuse tuturor Papanaş, ca şi al insistenţelor sale, de data aceasta, cu totul deosebite.

— Dar îmi vei explica bineînţeles totul pe drum, scumpe Şoarece, îl întrerupse iarăşi, protestînd, doamna Bufniţă-Papagal. Dar nu mă îndoiesc nici o clipă de temeiul şi seriozitatea motivului dumitale, de a răspunde cu atîta grabă invitaţiei lui Papanaş.

— Eram absolut sigură, doamnă Bufniță-Papagal, că nu ne veți face dificultăți nici în această privință, adăugă iarăși Maimuța-Pisică.

Șoarecele îi promise doamnei Bufnițe-Papagal să-i și arate scrisoarea prin care Papanaș își formula grațioasa invitație, scrisoare pe care i-o lăudă atît pentru ideile generoase și pentru gîndirea luminată de care Căpcăunul dădea dovadă, cît și pentru frumusețea în sine și eleganța cu totul deosebită a stilului său.

— Papanaș e un adevărat căpcăun-filosof și în orice caz un spirit de o mare distincție, conchise Șoarecele. Și asta cînd majoritatea Căpcăunilor — trebuie s-o spunem — habar nu au nici de ortografie...

— Căpcăunul Humbaba scrie *într-o* și *m-am* într-un cuvînt, i-am văzut eu scrisorile! adeveri și Maimuța-Pisică. Iar Căpcăunul Periferilerigerimini obișnuiește să mănînce literele... E drept că are un nume destul de complicat, dar cînd semnează mănîncă uneori silabe întregi din propriul său nume! Uneori semnează *Periferigeri*, alteori *Periferimini*, iar cînd e grăbit, semnează doar *Perimini*, gîndindu-se că oricum îl cunoaște toată lumea! Odată l-a mîncat și pe *mi* și a semnat doar *Perini*, așa că mi-am bătut capul o zi întreagă să aflu de la cine era scrisoarea, pînă să-mi dau în sfîrșit seama că era tot semnătura domnului Căpcăun Periferilerigerimini, doar că lipseau din ea cam vreo șase-șapte silabe...

— Dar majoritatea Căpcăunilor sînt niște semianalfabeți... spuse și doamna Bufniță-Papagal. Nu respectă nici regulile de gramatică cele mai elementare, asta se știe ! În privința aceasta Papanaș e o excepție absolută !

— Ce să mai spunem de Căpcăunul Hîrști-Hîrști, mai adăugă Maimuța-Pisică. Lasă că e total analfabet, dar nu e în stare să-și pronunțe nici propriul său nume și spune *Hrîști-Hrîști*, în loc de *Hîrști-Hîrști !*

Toți erau acum pregătiți. Șoarecele, în pantaloni de doc și cămașă în carouri era bineînțeles de mult gata de plecare, tinerii săi colaboratori, Cotoiul și Cîinele de Bibliotecă stăteau și ei frumos aliniați, amîndoi pregătiți de plecare. Doamna Bufniță, extrem de emoționată, ședea și ea cu pălăria pe cap, gata de plecare, doamna Bufniță-Papagal, nu mai puțin emoționată cu tot aerul său energic aștepta și ea, de mult pregătită, momentul plecării. Cînd deodată domnișoara Maimuță-Pisică, ocupată pînă peste cap, cum era și firesc, dealtfel, să fie într-o astfel de împrejurare — și ținînd seamă atît de calitatea sa de secretară, cît poate, încă mai mult, de propria sa fire, exagerat de febrilă și mult prea agitată, — cînd deodată, deci, domnișoara Maimuță-Pisică se bătu cu laba pe frunte (chiar în timp ce împacheta cu mare grijă o parte din notele Șoarecelui la *Poetica pisicească și teoria torsului*, de care era sigură că acesta va avea, în ciuda declarațiilor sale, în curînd nevoie) și exclamă, surprinsă

peste măsură, în timp ce privea întrebătoare la toți cei din jur :

— Dar bine, domnule Șoarece, domnule Cotoi, domnule Cîine... Dar bine, doamnă Bufniță, continuă Maimuța-Pisică, dar bine, dragă doamnă Bufniță-Papagal, — spuse ea în sfîrșit — s-a îngrijit cineva de bilete ?...

— Exact, domnule Șoarece ! se treziră atunci și colaboratorii Șoarecelui, Cotoiul și Cîinele. Cu ce plecăm ?... Și cum se ajunge în definitiv la Căpcăunul Papanaș ?...

Toți se uitară surprinși unii la ceilalți.

— Eu cred că la Papanaș se merge cu trenul, spuse unul.

— Eu cred că la Papanaș se ajunge cu diligența, își dădu cu părerea altul. Mi se pare, într-un fel, mai potrivit...

— Eu cred că se ajunge cu avionul...

— Ba eu cred că se merge cu racheta, își dădu cu părerea, cînd unul, cînd altul.

Singura care tăcea și nici nu se gîndea să se amestece, deocamdată, în discuție, era doamna Bufniță-Papagal.

— Prostii, spuse aceasta în cele din urmă, după ce îi lăsase întîi cîteva clipe bune să vorbească și să se ciorovăiască astfel între ei. Prostii, prostii și iar prostii ! Stau și mă uit la voi și mă întreb ce v-ați face fără mine... Noroc de mine, Bufniță-Papagal !

— Chiar, doamnă Bufniță-Papagal, spuse îndată și Maimuța-Pisică, noroc de dumneavoastră ! Ce

ne-am face noi, mai adăugă ea, fără doamna Bufniță-Papagal ! Vă rugăm, doamnă Bufniță-Papagal ! Salvați-ne și de data aceasta...

Urmă o clipă de tăcere înfrigurată, în care toate privirile se îndreptară, firește, cu emoție întrebătoare, spre doamna Bufniță-Papagal. Aceasta închise ochii și rămase o vreme destul de lungă așa, tăcută, ca și cînd s-ar fi gîndit la ceva și ar fi vrut să se concentreze mai bine. În sfîrșit, redeschizînd ochii (și punîndu-și în același timp și ochelarii, pe care îi scosese pentru o clipă, pare-se tot în scopul de a se concentra și a gîndi mai bine) spuse cu multă liniște :

— La Căpcăunul Papanaș nu se merge nici cu trenul și nici cu **diligența !**

— Dar cu ce ?... întrebară toți, nemaiputînd suporta tensiunea așteptării.

— ...și nici cu racheta ! continuă imperturbabilă doamna Bufniță-Papagal. Că doar n-o fi locuind pe altă planetă... Auzi, mai pufni ea, Papanaș — ființă extraterestră !

Aici toată lumea se destinse și toți izbucniră bineînțeles în rîs.

— Papanaș, ființă extraterestră ! Nu, că m-ați făcut să rîd, doamnă Bufniță-Papagal, spuse și Maimuța-Pisică.

— Dar cu ce se ajunge la Căpcăunul Papanaș ? întrebară toți, în culmea curiozității.

Urmă iarăși o clipă de tăcere și de mare tensiune, destul de lungă.

— E foarte simplu, răspunse în sfîrșit doamna Bufniță-Papagal. O să luăm avionul superfantastic.

Toți priviră destul de mirați unul spre celălalt.

— V-am ruga, dacă binevoiți, să repetați, doamnă Bufniță-Papagal, spuse cu timiditate cineva dintre cei de față. Poate n-am înțeles noi prea bine...

— N-am prea auzit pînă astăzi de avioane superfantastice... Ce tip de avion o mai fi și acesta ?

Pînă și Șoarecele avea un aer întrucîtva nedumerit. Părea însă, spre deosebire de ceilalți, mai degrabă amuzat, decît intrigat ori neliniștit.

Doamna Bufniță-Papagal îi lăsă pe toți să vorbească. Îi lăsă frumos în pace să spună fiecare ce avea de spus și să întrebe fiecare ce avea de întrebat și stătea în acest timp foarte liniștită, așteptînd tăcută să se încheie discuțiile și privindu-i pe toți cu un zîmbet îngăduitor.

— Mă uit la voi și zîmbesc cu îngăduință, spuse ea însăși, în cele din urmă. Stau, vă ascult și mă minunez... Ce v-ați fi făcut fără mine ! Sînt obligată acum tot eu, Bufnița-Papagal, să vă explic ce e avionul superfantastic !

— Vă rugăm, explicați-ne, doamnă Bufniță-Papagal ! intervenire atunci și cîțiva cititori-iepurași, ursuleți, pinguini, canguri, delfini și cîteva cititoare-pisici, maimuțe, hermeline și zibeline, — care se aflau de asemenea întîmplător de față. Vă rugăm, doamnă Bufniță-Papagal, vă implorăm aproape !

Doamna Bufniță-Papagal închise iarăși ochii, încercînd să se concentreze. Apoi răspunse pe un

glas cît se poate de firesc şi vorbind cît se poate de liniştită :

— Avionul superfantastic, acţionat, cum se ştie, prin biocurenţi, mai preciză ea în paranteză, privind spre asistenţă deasupra ochelarilor, e firește ultimul tip de avion pe care îl cunoaştem ! E bineînţeles cel mai modern, e bineînţeles cel mai perfect tip de avion care există şi care ar putea exista vreodată !

— Cu cîte motoare e ? întrebă repede un cititor-ursuleţ, foarte interesat de tehnică.

— Dar cu cîte vrem noi, dragi ursuleţi şi dragi iepuraşi ! răspunse voioasă doamna Bufniţă-Papagal. Cu cîte vrem noi, dragi pinguini, iubiţi canguri şi dragi delfini, continuă ea, şi dragi hermeline şi dragi zibeline, şi dragi foci şi dragi morse, încheie ea în sfîrşit, foarte încîntată, deşi nu erau de faţă nici foci şi nici morse. Există avioane superfantastice cu opt, cu douăsprezece şi cu douăzeci şi patru de motoare ! Avionul superfantastic are exact atîtea motoare cîte vrem noi să aibă şi e exact aşa cum ni-l închipuim noi şi cum vrem noi să fie !

— Cu ce viteză merge ? întrebă foarte repede alt ursuleţ, de asemenea mare iubitor de tehnică.

— Dar bineînţeles cu viteza gîndului ! răspunse îndată doamna Bufniţă-Papagal. Avionul superfantastic merge chiar cu viteza gîndului nostru ! Şi ajunge la destinaţie chiar cînd ne-am încheiat noi gîndul !

— Adică aproape fulgerător ? mai întrebă un cititor-pinguin.

— Aproape fulgerător, dragi prieteni, confirmă doamna Bufniță-Papagal, dar depinde de felul nostru de gîndire. Cînd avem uneori o gîndire mai greoaie, avionul se mișcă și el mult mai greu.

Toți rămaseră, cum era și firesc, oarecum pe gînduri.

— Și de unde luăm noi avionul superfantastic, doamnă Bufniță-Papagal, se interesară cîțiva, printre care doamna Bufniță, Cîinele și Cotoiul de Bibliotecă Unde ați văzut dumneavoastră avionul acesta ?

— Dar îl inventez chiar eu, dragii mei, răspunse la fel de voioasă și de încîntată doamna Bufniță-Papagal, îl inventez chiar eu, aici, pe loc ! Îl inventez chiar acum, în clipa aceasta !

— Sigur că da ! exclamă bucuroasă Maimuța-Pisică. Îl inventează chiar doamna Bufniță-Papagal.

— Așa, așa, sigur că da... se auzi ca un fel de murmur prelungit în rîndurile asistenței — și mulți ursuleți, mulți pringuini, mulți delfini, multe zibeline se bătură, care cu laba, care cu aripa, ușor pe frunte. Sigur că da, îl inventează chiar doamna Bufniță-Papagal !

— Dați-vă la o parte, strigă pe loc un ursuleț mai energic. Doamna Bufniță-Papagal nu are loc suficient să inventeze avionul ! Să se dea toată lumea cu cîte zece pași înapoi !

În învălmășeala care se stîrni, toți începură, fără să-și dea seama și fără să se gîndească prea bine,

să asculte de ordinele drastice ale ursuleţului energic (inclusiv Şoarecele, inclusiv doamna Bufniţă, inclusiv Cîinele şi Cotoiul de Bibliotecă), cînd deodată domnişoara Maimuţă-Pisică, persoană înzestrată cu mult mai mult spirit practic decît toţi ceilalţi — care se dovediseră într-adevăr, cel puţin în această împrejurare, un fel de zănateci — cînd deodată domnişoara Maimuţă-Pisică se urcă pe un scaun şi se strădui să arate, mai întîi prin cîteva semne energice, apoi punîndu-şi labele pîlnie la gură, că avea ceva extrem de important de spus :

— Nu aici ! Nu aici ! strigă într-adevăr domnişoara Maimuţă-Pisică, de îndată ce se făcu puţină linişte şi îşi dădu seama că putea fi auzită. Să ieşim mai bine cu toţii afară, strigă disperată Maimuţa Pisică. Vă rugăm, doamnă Bufniţă-Papagal, nu inventaţi încă avionul, mai aşteptaţi puţin ! Nu are nici un rost să inventaţi avionul chiar aici, în casă ! Ar însemna să nu-l mai putem scoate pe urmă afară, ori să fim obligaţi să dărîmăm în scopul acesta pereţii, ori cine ştie ce alte încurcături s-ar mai putea ivi ! Eu zic să ieşim mai bine cu toţii afară, în curte, şi doamna Bufniţă-Papagal să inventeze avionul acolo, afară, în aer liber ! În felul acesta va putea lucra şi dumneaei mult mai bine, va avea mai mult spaţiu, mai multă lumină, şi avionul va avea şi el loc suficient, de unde să poată porni !

Toată lumea recunoscu pe loc şi fu de acord că domnişoara Maimuţă-Pisică vorbise într-adevăr cu mult bun-simţ.

— Chiar așa, spuseră, vorbind încet între ele, două cititoare-morse ceva mai în vîrstă, ce rost ar fi avut să inventeze doamna Bufniță-Papagal avionul chiar aici, în casă ? Mă și mir de ea cum nu și-a dat singură seama...

Șoarecele o și felicită pentru cuvintele sale pline de miez pe domnișoara Maimuță-Pisică și toți, în frunte bineînțeles cu Șoarecele, cu doamna Bufniță, cu domnișoara Maimuță-Pisică și cu doamna Bufniță-Papagal ieșiră afară, în curtea imensă a clădirii.

— Așaaaa ! spuse foarte mulțumită domnișoara Maimuță-Pisică, după ce îi văzu în sfîrșit pe toți adunați afară. Acum doamna Bufniță-Papagal va avea loc suficient și va avea toate condițiile necesare să se concentreze și să inventeze avionul !

Ca la un ordin nevăzut se făcu dintr-o dată o liniște deplină. Întreaga asistență era acum așezată în cerc, forma un fel de cerc respectuos și tăcut în jurul doamnei Bufnițe-Papagal care, așezată chiar în centrul cercului (încît s-ar fi putut duce acum din direcția sa o infinitate de raze) părea cufundată la rîndul ei într-o tăcere reculeasă. Urmă într-adevăr o lungă clipă de tulburare generală și de emoție înfrigurată, însoțite de o liniște absolută. Doamna Bufniță-Papagal părea acum și ea, la drept vorbind, destul de emoționată. Ridică în sfîrșit privirile spre asistență, dînd a înțelege că avea ceva mai special de spus sau că dorea pur și simplu, înainte de a inventa avionul, să adreseze celor de față cîteva cuvinte.

— La urma urmei, dragii mei, începu într-adevăr cu emoție în glas doamna Bufniță-Papagal, la urma urmei, dragii mei, am inventat în viața mea, pînă acum, atîtea și atîtea lucruri ! Am inventat atîtea țări și atîtea continente... Am inventat istorii, am inventat geografii... Am inventat faune, am inventat flore... (Aici doamna Bufniță-Papagal suspină ușor.) Am inventat, continuă ea, literaturi întregi ale țărilor inventate de mine... Așa că de ce n-aș putea inventa eu acum — încheie ea, în sfîrșit,— un simplu avion ? Ce e, în definitiv, atît de greu ?

— Chiar, spuse și Maimuța-Pisică. Ce mare lucru e pentru doamna Bufniță-Papagal să inventeze un simplu avion ? Cînd știm că a inventat în viața dumneaei atîtea și atîtea lucruri... E vorba de un avion superfantastic, e adevărat, dar în definitiv de un avion și de nimic mai mult !

— Curaj, doamnă Bufniță-Papagal, curaj ! spuse atunci din toată inima Șoarecele, simțind că doamna Bufniță-Papagal va fi avînd poate nevoie, în acea clipă, de un ultim îndemn.

— Dați-mi voie, spuse în sfîrșit doamna Bufniță-Papagal, să mă concentrez doar cîteva clipe.

CAPITOLUL XXV

Şi într-adevăr, în momentele următoare se petrecu iarăşi unul dintre acele fenomene stranii pe care ştiinţa, chiar dacă nu le-a explicat încă pînă astăzi, le va explica într-o bună zi cu siguranţă, unul dintre acele fenomene despre care domnişoara Maimuţă-Pisică obişnuia să spună : „Sînt ferm convinsă că trebuie să aibă numaidecît o explicaţie ştiinţifică ! Nu o cunoaştem noi astăzi, dar cu siguranţă că odată şi odată..."

Iată ce se petrecu în acele momente.

Doamna Bufniţă-Papagal se concentră, se concentră, se **concentră...**

Se concentră, se concentră, se concentră...

Şi inventă avionul !

Avionul se afla acum gata inventat.

Dar frumuseţea era că doamna Bufniţă-Papagal nu-l inventase doar aşa, în cap, sau doar aşa, pe hîrtie... Îl inventase dintr-o dată, gata construit !

Nimeni dintre cei de față nu ar fi putut povesti și nu ar fi putut explica vreodată, cum și cînd se petrecuse exact acest lucru.

Întîi, nimeni nu crezuse de-a binelea sau nu înțelegea cum s-ar fi putut întîmpla una ca asta — ca doamna Bufniță-Papagal să aducă într-adevăr pe lume un avion, așa, din nimic! Și parcă nici doamna Bufniță-Papagal nu era, în sinea ei, prea convinsă... Știa ea ceva, dar chiar sigură, sigură, nu putea fi...

Apoi doamna Bufniță-Papagal se concentră, se concentră, se concentră... și toți începură să-și dea seama că avionul va apărea de-adevăratelea. Unii o și surprinseră în timp ce se concentra, vorbind singură și bolborosind întruna, cuvinte și propoziții ce păreau atunci cam lipsite de noimă, ca: „Ia să-i fac eu acum aripile...", „Ia să-l fac eu ceva mai zvelt...", „Ia să-i fac eu acum elicea...", „Ia să-l fac eu mai așa... sau mai așa...", sau: „Ia să-i fac eu acum și carlinga...", „Ia să mă ocup eu acum puțin și de navă...". Cineva o surprinsese chiar în timp ce rîdea în hohote, singură — se pare că îi venise ideea chiar atunci, în clipa aceea — și spunea: „Ce-ar fi să fac eu avionul în formă de bufniță? Ha-ha-ha, ha-ha-ha! Ha-ha-ha, ha-ha-ha!"

Cum, necum, avionul, pe care doamna Bufniță-Papagal îl făcuse din nimic altceva decît din propria sa minte se afla acum acolo și exista cu adevărat, putînd fi văzut, pipăit, mirosit etc., etc., de absolut oricine. Exista cu adevărat și strălucea în soare,

și era un uriaș și superb avion în formă de bufniță, albastru-argintiu și deosebit de zvelt.

— Acesta e avionul superfantastic, spuse simplu doamna Bufniță-Papagal.

Întreaga asistență izbucni pe loc într-un uriaș ropot de aplauze. (Mai energic decît toți aplaudau tot ursuleții, dar aceștia aveau labele atît de îmblănite încît aplauzele lor — ca și ale pisicilor, dealtfel — abia se auzeau...) Șoarecele, doamna Bufniță, Cotoiul, Cîinele, domnișoara Maimuță-Pisică veniră cu toții să-și prezinte personal felicitările. Doamna Bufniță-Papagal mulțumea acum emoționată, în dreapta și în stînga, dînd din cap și zîmbind tuturor. Părea obosită, dar mulțumită.

Un grup de reporteri-canguri care se nimerise să se afle de față o și asaltă îndată pe inventatoarea și creatoarea avionului, înconjurînd-o din toate direcțiile, fotografiind-o și filmînd-o din toate unghiurile, plictisind-o cu mii de întrebări și urmărind-o pas cu pas.

— Spuneți-ne doar cîteva cuvinte, doamnă Bufniță-Papagal, insistau ei. Cum ați inventat avionul ?

— De la ce ați pornit, cum v-a venit ideea ?

— A fost greu ?... A fost ușor ?...

De emoție, de oboseală, cine ar fi putut spune de ce, doamna Bufniță-Papagal se cam zăpăci și se încurcă de tot în răspunsuri. I se părea că inventase avionul cînd foarte ușor, cînd, dimpotrivă, foarte greu — dar cine ar mai fi putut spune cum se petrecuseră lucrurile în realitate ?

— O, l-am inventat foarte uşor, dragii mei, spuse ea. A fost mult mai uşor decît în alte rînduri... L-am inventat cu plăcere şi cu uşurinţă!

— De fapt, a fost destul de greu, se răzgîndi ea deodată. De fapt, mă simt destul de obosită... Însă, de fapt, a fost uşor... Adică, de fapt, a fost cam greu...

— Doamna Bufniţă-Papagal e obosită acum, fu de părere Maimuţa-Pisică, s-o lăsăm mai bine să se odihnească...

— Dar n-am nici un chef să mă odihnesc! se răzgîndi iarăşi doamna Bufniţă-Papagal. Sînt mai sprintenă ca niciodată! Vreau să mă plimb... Vreau să dansez...

Spunînd acestea, doamna Bufniţă-Papagal se prăbuşi în sfîrşit pe un scaun şi rămase acolo astfel, nemişcată, fără să fie în stare să mai scoată, multă vreme, vreo vorbă.

Cititorul a înţeles desigur, în mare, cam despre ce fel de fenomen era vorba şi cum de luase naştere şi apăruse deodată, aşa, din nimic, avionul. Cei care asistaseră susţineau că totul se datora, la urma urmei, *puterii de invenţie* a doamnei Bufniţe-Papagal. Aceasta părea să fie într-adevăr înzestrată cu o imaginaţie atît de vie, încît era în stare, atunci cînd îşi închipuia cu toată puterea minţii sale un lucru, să-l facă pînă la urmă să existe cu adevărat. Şi, după cum Şoarecele se înconjura, încet-încet, cum am văzut, de sumedenie de personaje pe care mintea sa le vedea într-un fel mult prea viu, în timpul lecturii — fapt care-i atrăgea nu o dată ne-

mulțumirea și mustrările severe ale domnișoarei Maimuțe-Pisică — doamna Bufniță-Papagal, la rîndul ei, avea pare-se meteahna de a se înconjura încet-încet, de tot felul de obiecte, dintre cele mai stranii, ba chiar și de animale, la fel de stranii, pe care le „inventa" într-o împrejurare sau alta. Se povestea despre ea că umpluse lumea de tot felul de drăcii, de numeroase obiecte neînsuflețite și sumedenie de animale dintre cele mai caraghioase, — majoritatea, spuneau unii, nu fără răutate, cu totul nereușite ori de-a dreptul penibile — pe scurt, că umpluse lumea, încet-încet, de tot felul de caraghioslîcuri și de nimicuri, de care nimeni și nici ea însăși nu avea nici o nevoie. Nenorocirea era că indiferent dacă îi mai plăceau ori dacă dimpotrivă se simțea după o vreme, cum se și întîmpla cel mai adesea, de-a dreptul desgustată de ele, indiferent deci de sentimentele subiective ale doamnei Bufnițe-Papagal, toate aceste caraghioslîcuri, drăcii și nimicuri continuau să existe și să se țină scai după ea. Încît doamna Bufniță-Papagal era obligată să le suporte pe veci, oricît s-ar fi plictisit, s-ar fi enervat, s-ar fi desgustat și ar fi dorit din toată inima să scape de ele.

— Uite un obiect (sau un animal) inventat de doamna Bufniță-Papagal, i se întîmpla uneori să audă spunîndu-se.

— Pocitania asta ? îi era dat să audă îndată și răspunsul.

Și totuși, doamna Bufniță-Papagal aproape că nu era în stare să se abțină de a inventa în continuare,

de a inventa mereu noi și noi de astfel de obiecte, unele, se spunea, mai caraghioase decît celelalte. Inventa fără frîu și mai ales fără nici o măsură.

— Ar trebui, poate, doamnă Bufniță-Papagal, să puneți oarecare ordine în obiectele acestea inventate de dumneavoastră, îi atrăgea uneori atenția, cu multă bunăvoință, Maimuța-Pisică.

Se străduia firește s-o ia mai de departe și să-i vorbească, pe cît îi stătea în putință, cu toată politețea cuvenită și cît mai prevenitor (se întîmpla uneori ca doamna Bufniță-Papagal, ființă în fond destul de sensibilă, să izbucnească în plîns din nimic), dar nu prea reușea și termina de obicei cu totul altfel de cum o pornise.

— Aveți și dumneavoastră mai multă grijă, nu inventați chiar anapoda și nu chiar orice ! încheie pe un ton mustrător și energic domnișoara Maimuță-Pisică dovedindu-se pînă la urmă lipsită de orice tact.

Doamna Bufniță-Papagal își avea însă admiratorii ei — și care nu erau puțini la număr — admiratori cărora le plăceau și pe care-i distrau din toată inima invențiile sale, oricît ar fi fost ele de stranii ori de caraghioase. Unele dintre aceste invenții rămîneau, cum am mai văzut, la stadiul de simple povestiri, mai mult sau mai puțin distractive, pe care doamna Bufniță-Papagal le spunea oricînd, cu multă bucurie, ascultătorilor ocazionali care i-ar fi cerut s-o facă. Dar adevăratele sale invenții, da-

torate, cum am văzut, unei concentrări cu deosebire intense, erau considerate acelea pe care închipuirea atît de vie a doamnei Bufnițe-Papagal le făcea pînă la urmă să existe cu adevărat, să poată fi văzute, într-un cuvînt, să apară cu adevărat în lume. Trebuie să precizăm însă că atît unele cît și celelalte, atît simplele născociri verbale cît și acelea care își făceau pînă la urmă apariția ca obiecte în lume — purtau deopotrivă denumirea comună de „invenții ale doamnei Bufnițe-Papagal".

CAPITOLUL XXVI

— Eeeei... spuse după un timp doamna Bufniță-Papagal, revenindu-și ca prin minune din amorțeala în care căzuse și sărind deodată sprintenă de pe scaun, ia să vedem ce mai inventez eu acum ! Tare-aș avea chef să mai inventez ceva... Eeeei, ia să vedem noi ce-aș mai putea eu acum inventa !...

— Dar ce să mai inventați acum iarăși, doamnă Bufniță-Papagal, se sperie Maimuța-Pisică, e tîrziu, ajunge pe ziua de astăzi ! Trebuie să plecăm la Căpcăunul Papanaș ! Știți și dumneavoastră foarte bine că Papanaș ne așteaptă și îl știți doar cit e de nervos uneori și de nerăbdător...

— Aș inventa un crocodil !... continuă visătoare doamna Bufniță-Papagal, care parcă nici n-o auzea, în momentul acela, pe Maimuța-Pisică. Nu ar fi nostim ? Ce zici, domnișoară Maimuță-Pisică ? N-ar fi drăguț să inventez un crocodil ?...

— Dar mai lăsați odată inventatul, doamnă Bufniță-Papagal, se scandalizâ de-a binelea Mai-

muţa-Pisică. Crocodil ne mai lipseşte acuma... Gîndiţi-vă mai bine că domnul Şoarece şi doamna Bufniţă s-au şi urcat în avion, şi că n-avem pilot...

— Păcat, regretă doamna Bufniţă-Papagal. Îl făceam bineînţeles cît mai politicos, mai drăguţ, aveam eu grijă de asta... Ei lasă, inventez eu pînă la urmă un crocodil, dacă nu azi, în zilele următoare... Dar ce spuneai adineauri de pilot, domnişoară Maimuţă-Pisică ?

— Spuneam că degeaba s-au mai urcat în avion domnul Şoarece şi Doamna Bufniţă şi că degeaba mai avem noi avion superfantastic şi albastru-argintiu şi zvelt şi în formă de bufniţă, din moment ce nu avem pilot şi nici nu s-a gîndit nimeni la asta şi mai spuneam, continuă supărată Maimuţa-Pisică, iar dacă nu spuneam, uite, spun chiar acum, că dacă lucrurile mai merg tot aşa înainte, eu una mă transform frumos din Maimuţă-Pisică în simplă Pisică şi atunci bineînţeles că părăsesc automat şi funcţia de secretară...

— Dar cum poţi vorbi astfel, domnişoară Maimuţă-Pisică ? se supără la rîndul ei doamna Bufniţă-Papagal. Auzi, să te transformi din Maimuţă-Pisică în simplă Pisică şi să părăseşti automat şi funcţia de secretară ! Dar se poate, domnişoară Maimuţă-Pisică ?... Dar găsesc că ar fi o curată absurditate, că ar fi o... că ar fi un... se încurcă deodată doamna Bufniţă-Papagal. Iar cît priveşte pilotul de care te îngrijorai adineauri, continuă ea destul de jignită, mă şi mir. domnişoară Maimuţă-Pisică, să constat că ţi-ai pierdut cu totul şi cu totul încre-

derea în mine ! Unde sînt vremurile cînd exclamai la tot pasul „Salvați-ne, doamnă Bufniță-Papagal !“ și doamnă Bufniță-Papagal în sus și doamnă Bufniță-Papagal în jos și iarăși „Salvați-ne, doamnă Bufniță-Papagal !“

Domnișoara Maimuță-Pisică rămase tăcută și plecă smerită privirile în jos. Recunoștea în sinea ei că depășise într-adevăr măsura. Fusese nepoliticoasă cu doamna Bufniță-Papagal (ca să nu zicem altfel !), mai mult, își cam dăduse în petec. Se știa că domnișoara Maimuță-Pisică avea o fire instabilă, că trecea adeseori cu ușurința cea mai mare de la admirație excesivă, la desconsiderare și dispreț și asta mai ales așa, din senin, potrivit capriciului și toanelor sale. Era fără îndoială dovadă a unei firi întrucîtva superficiale și se spunea că domnișoara Maimuță-Pisică avea rare momente cînd își dădea și ea seama și era conștientă ea însăși de acest defect al său.

— Atunci, credeți, doamnă Bufniță-Papagal, că ne-ați putea salva și de data aceasta ?... întrebă ea în cele din urmă, foarte smerită.

— Dar se înțelege, dragă domnișoară Maimuță-Pisică ! exclamă din toată inima doamna Bufniță-Papagal. Dar cum aș putea eu să vă las așa ?... Voi conduce bineînțeles avionul eu însămi !

— Dumneavoastră, doamnă Bufniță-Papagal ? sări aproape s-o îmbrățișeze de bucurie Maimuța-Pisică. Dumneavoastră să conduceți avionul ?

— Dar cine altul decît mine crezi dumneata că ar fi mai potrivit să conducă avionul nostru, dragă

domnișoară Maimuță-Pisică ? se miră la rîndul ei doamna Bufniță-Papagal. Uiți că e vorba de un avion mai special... Și apoi sînt cunoscută ca pilot încercat... și curajos... și capabil... continuă ea să se laude. Unde mai pui că sînt eu însămi inventatorul, ca și constructorul avionului ?

Ca să fie mai convingătoare, doamna Bufniță-Papagal își și puse pe loc o cască uriașă de pilot, pe care și-o potrivi pe cap cu multă demnitate.

— Vă șade grozav de bine ! se entuziasmă îndată Maimuța-Pisică. Nici nu știți, doamnă Bufniță-Papagal, ce bine vă șade ca pilot !

— N-are de ce să-mi șadă rău, răspunse doamna Bufniță-Papagal care părea, ce-i drept, cum era așa, învelită în casca de pilot, mult schimbată. E drept că nu mi se mai văd deloc urechile mele de bufniță, dar altfel arăt destul de bine și așa ! Mă face parcă mai interesantă...

— Să știți, doamnă Bufniță-Papagal ! sări și Maimuța-Pisică. Vă face mult mai interesantă ! Dar mult, mult, mult mai interesantă !

Cînd doamna Bufniță-Papagal, cu impunătoarea sa cască de pilot în cap (și însoțită de domnișoara Maimuță-Pisică) se îndreptă în sfîrșit ea însăși spre avion, apariția sa stîrni în aceeași clipă, în rîndul mulțimii admiratorilor săi (iepurași, ursulești, pinguini, delfini, hermeline, zibeline), care se aflau cu toții adunați în fața avionului, — un entuziasm și o hărmălaie de-a dreptul nemaipomenite.

— Doamna Bufniță-Papagal, cu cască de pilot !

— Doamna Bufniță-Papagal, pilot! Urrra, urrraa!... se auzea strigîndu-se din toate direcțiile.

Șoarecele, care se afla de mult instalat în avion, alături de doamna Bufniță și alături de colaboratorii săi, Cîinele de Bibliotecă și Cotoiul de Bibliotecă și care, pare-se, era dealtfel cu totul încîntat de felul atît de confortabil în care se afla instalat și în general de felul plăcut și inteligent în care inventase doamna Bufniță-Papagal avionul, îngrijindu-se de toate pînă în cele mai mici amănunte — o întîmpină și el extrem de vesel și de bucuros, la rîndul său, pe inventatoarea-pilot. Și cum doamna Bufniță-Papagal inventase un avion pe lîngă toate destul de încăpător, în care ar fi putut călători comod mai multe sute de persoane (avionul avea și o mică sală de cinematograf, o bibliotecă, un planetarium și o sală de concerte), Șoarecele propuse numaidecît, cu multă amabilitate, tuturor cititorilor și admiratorilor doamnei Bufnițe-Papagal care ar fi dorit cumva să ia parte la expediție — să urce neîntîrziat și ei în avion. Se arătară firește nu puțini amatori, mulți dintre aceștia declarînd că se simțeau îndemnați de curiozitatea de a-l vedea cu ochii lor proprii pe Căpcăunul Papanaș (un Căpcăun, cum se auzea, destul de cumsecade) — alături firește de bucuria și de cinstea cu totul deosebite de a putea călători alături de domnul Șoarece, de domnul Cotoi și de domnul Cîine, de doamna Bufniță și de domnișoara Maimuță-Pisică și, în sfîrșit, de doamna Bufniță-Papagal.

— Domnule Şoarece, domnule Şoarece, strigă la un moment dat Maimuţa-Pisică, după ce toată lumea urcase în sfîrşit în avion şi aproape că se făcuse ora plecării. Domnule Şoarece, striga disperată Maimuţa-Pisică, a sosit Calul din basmul chinezesc pe care-l citeaţi dumneavoastră azi dimineaţă ! Calul acela, care mănîncă numai căpşuni... Şi v-am spus doar să citiţi şi dumneavoastră basmul, pe cît posibil, cu mai puţină atenţie... Acum, ce ne facem ? Uite, Calul a şi sosit !...

— Dar să poftească ! strigă numaidecît, pe cît de încîntat pe atît de amabil Şoarecele. Te rog, domnişoară Maimuţă-Pisică, pofteşte-l numaidecît frumos în avion.

Şi într-adevăr, cîteva clipe mai tîrziu, Calul din vechiul basm chinezesc îşi făcu şi el apariţia, cam obosit dar liniştit că ajunsese din fericire încă la timp. Cîţiva reporteri-canguri îl şi înconjurară grăbiţi, în timp ce urca, destul de obosit şi răsuflînd cam greu, scara avionului.

— Veniţi de departe ?

— E adevărat ce se vorbeşte despre dumneavoastră ? Mîncaţi într-adevăr numai căpşuni ?

— Smeură nu mîncaţi ? Fragi nu mîncaţi ? Dar mure ? Dar afine ?

Calul dezminţi de cîteva ori din cap energic şi răspunse scurt :

— Numai căpşuni !

Apoi dispăru în interiorul avionului.

— Domnule Șoarece, domnule Șoarece — strigă peste abia cîteva clipe mai tîrziu iarăși domnișoara Maimuță-Pisică — domnule Șoarece, a sosit Cățelul ! Cățelul din fabula *Cîinele și Cățelul !* Care la despărțire întrebase atît de respectuos dacă ar mai putea reveni și căruia dumneavoastră, domnule Șoarece, i-ați răspuns atunci : „Dar ori de cîte ori vei dori, Cățelule dragă..."

— Dar poftește-l numaidecît pe Cățel în avion, dragă domnișoară Maimuță-Pisică, dădu îndată dispoziție Șoarecele. Căpcăunul Papanaș se va bucura cu siguranță. Nu, dar nici nu plecăm fără Cățel ! Poftește în avion, Cățelule dragă, îi mai strigă el acestuia, vii chiar la timp ! Uite, ai un loc chiar aici, lîngă mine !

Totul părea să arate că se apropiase în sfîrșit momentul plecării. Doamna Bufniță-Papagal, extrem de impunătoare, luase loc și ea în cabina pilotului.

— Vă rugăm, doamnă Bufniță-Papagal, insistă deodată cineva dintre cei rămași, povestiți-ne și nouă ceva cît de scurt, înainte de plecare ! Povestiți-ne ceva de pe vremea cînd erați profesoară... De la Școala de Urși... Sau de la Școala de Lupi...

— Fie... se învoi doamna Bufniță-Papagal, dar să știți că nu prea am timp acum să mă lungesc la vorbă... Să vă spun ceva de la Școala de Lupi...

...La Școala de Lupi, începu ea, cu glasul plin de nostalgie, am avut atît clase cu personaje-lupi, cît și clase cu personaje mîncate de lupi ! Le-am

avut eleve pe Scufița Roșie, Bunica din *Scufița Roșie*, pe Capra din *Capra cu trei iezi*...

— N-a fost mîncată de lup ! o corectă energic un ursuleț din asistență. În *Capra cu trei iezi* au fost mîncați numai iezii !

— Și încă nu toți trei ! o corectă alt ursuleț.

— Bine, bine... recunoscu doamna Bufniță-Papagal. Se întîmplă bineînțeles să mai greșesc și eu...

— Și la ce școli de animale sălbatice ori fioroase ați mai predat dumneavoastră ? fu curios să mai știe un cititor-iepuraș, mare amator de literatură de groază și de senzație.

Doamna Bufniță-Papagal păru să-și adune cîteva clipe amintirile :

— Eu am predat și la școala de pui de lei, spuse ea, în sfîrșit, eu am predat și la școala de pui de tigri, mai adăugă ea, foarte zîmbitoare. Pot să vă spun că puii de lei erau grozav de ordonați, aveau caietele liniate frumos pe margine și învelite întotdeauna frumos, în hîrtie albastră. Aveau și scrisul extrem de îngrijit, de clar și de citeț, încît era o plăcere să corectezi vreun caiet de-al lor, în sfîrșit, vreo teză ori vreun extemporal oarecare... Era și motivul pentru care le dădeam atît de des extemporale... Tot timpul, tot timpul dădeam extemporale, și compuneri, și rezumate, la școala de pui de lei !... Erau în general dintre cei mai cuminți elevi pe care i-am avut eu vreodată și aveau și ținuta exterioară întotdeauna la fel de ordonată și de îngrijită !

În schimb, puii de tigri, continuă doamna Bufniță-Papagal, trebuie s-o spun cu regret, erau aproape fără excepție cit se poate de gălăgioși, de indisciplinați, de neglijenți, de dezordonați și de lipsiți, în general, de orice ținută ! Aveau caietele murdare și rupte, veșnic pătate cu cerneală, răsturnau călimările întruna, iar ghiozdanele le cădeau mereu pe jos, cu mare zgomot, chiar în timpul orei ! Aveau cu toții un scris imposibil și răspundeau la lecție neîntrebați ! Majoritatea meritau din oficiu nota unu, atît la atenție, cît și la purtare ! Dar să vă spun mai bine ceva de pe vremea cînd eram profesoară de istorie !

...Odată, începu ea visătoare, pe cînd predam istoria antică, am avut o clasă întreagă numai de faraoni ! În toate băncile ședeau faraoni ! Îmi amintesc și acum destul de bine : în banca întîia ședeau, bineînțeles, cum era și normal, Ramses al II-lea și Tutmes al III-lea. Ceilalți Ramses, de care n-ați prea auzit, de la I-ul pînă la al X-lea, ședeau îngrămădiți cam toți la un loc, undeva mai spre fundul clasei... L-am avut elev și pe Ptah-Hotep, l-am avut elev și pe Tutankamon... Mi-a fost elev și faraonul S-n-Wsrt...

— Faraonul S-n-Wsrt ? se miră un cititor-ursuleț polar, mai puțin inițiat în chestiuni de orientalistică. Dar cum reușeați să-l strigați la lecție ? Cum reușeați să-i pronunțați numele ?

— Reușeam destul de bine ! spuse Bufnița-Papagal. Am citit și eu într-o carte de studii orien-

tale că Herodot îl numește pe faraonul S-n-Wsrt, Sesostris, iar Diodor din Sicilia, Sesoosis, dar eu prefer să-i zic în continuare tot S-n-Wsrt, în transcriere consonantică, — așa cum era trecut, dealtfel, și în catalogul clasei. E poate mai greu de pronunțat, dar în schimb e mai sănătos și mult mai sigur !

— Așa da, așa înțeleg... recunoscu și cititorul-ursuleț polar.

— Va să zică, i-ați avut elevi pe toți faraonii aceștia !... Și mai tîrziu, întrebă iarăși cititorul-iepuraș dedat cu umorul negru — dacă tot i-ați avut elevi pe faraonii aceștia, le-ați avut cumva eleve, mai tîrziu, și pe mumiile lor ?

— Nu, spuse demnă doamna Bufniță-Papagal. Nu mi-a plăcut să am eleve-mumii ! Mai tîrziu, la istoria evului mediu și la istoria modernă și contemporană am avut desigur iarăși serii și serii de elevi strălucițI ! Eu l-am avut elev pe Carol Quintul, chiar și pe Ludovic al XI-lea, Paianjenul... Henric al VII-lea Plantagenetul, a fost de asemenea elevul meu ! Papa Pius al VII-lea și Bonifaciu al VIII-lea au fost amîndoi elevii mei !

...Dar mai frumos, își aminti ea, a fost poate tot la istoria antică, altădată, cînd am avut o clasă întreagă numai de regi asiro-caldeeni ! A fost bineînțeles o serie dintre cele mai strălucite, deși, trebuie s-o spunem, erau și regi asiro-caldeeni în clasă care nu se prea omorau cu învățătura și nu prea străluceau, cu toate că mulți își dădeau inte-

resul... Dar în sfîrșit, încheie doamna Bufniță-Papagal, vă mai povestesc eu despre asta, altădată, fiindcă acum e tîrziu și trebuie să plecăm!

Cititorii mulțumiră din inimă doamnei Bufniță-Papagal pentru aceste ultime cuvinte ale sale, îi urară drum bun spre Căpcăunul Papanaș și firește, întoarcere cît mai grabnică, iar aceasta, la rîndul ei, le făcu semn cu batista de pe scara avionului. (De unde le și adresase, dealtfel, această scurtă cuvîntare de bun-rămas.)

Toți erau acum convinși că sosise în sfîrșit momentul plecării, cînd doamna Bufniță-Papagal, gata să ia loc din nou în cabina pilotului, își aminti deodată:

— Dar unde sînt oare domnii M. Urs, N. Lup și Vulpe V. Polară, cunoscuții mei traducători în limbile urso-lupo-vulpice? I-a văzut cineva? I-a zărit cineva în avion? I-ați văzut dumneavoastră, domnule Șoarece, domnișoară Maimuță-Pisică? Fiindcă altminteri, spuse foarte hotărîtă doamna Bufniță-Papagal, eu nici nu mă gîndesc să mai plec! Eu nu plec nicăieri fără domnii M. Urs, N. Lup și Vulpe V. Polară, distinșii mei traducători în limbile urso-lupo-vulpice!

Adevărul era că doamna Bufniță-Papagal ținea enorm la domnii M. Urs, N. Lup și Vulpe V. Polară, persoane pe cît de modeste, de muncitoare și de sîrguincioase, pe atît de capabile în profesiunea lor.

Domnișoara Maimuță-Pisică fu obligată iarăși să plece vinovată privirile. Totul se datora neglijenței sale. În febra plecării uitase cu desăvîrșire de domnii M. Urs, N. Lup și Vulpe V. Polară ! Ca să-și îndrepte vina alergă ea însăși în viteză să-i anunțe numaidecît și să le și facă bagajele și îndată se și întoarse împreună cu ei, așa că în curînd urcară — venind cam în grabă și răsuflînd cam greu — și ultimii pasageri, — domnii M. Urs, N. Lup și Vulpe V. Polară !

— Domnule Șoarece, domnule Șoarece ! se auzi deodată strigîndu-se chiar în ultima clipă dinaintea plecării avionului și toți văzură un grup de trei supraveghetoare-maimuțe ieșind speriate din bibliotecă și alergînd în mare panică spre avion.

— Domnule Șoarece, domnule Șoarece, explicară în sfîrșit, apropiindu-se, cele trei maimuțe alarmate, în Bibliotecă au început să se petreacă fenomene de mare dezordine ! Două pisici din sala de lectură s-au trezit deodată torcînd zgomotos, tulburînd în felul acesta liniștea celorlalți cititori și contravenind în același timp regulamentului Bibliotecii !

— Torc mult prea sonor ! ținu să sublinieze una dintre ele.

Șoarecele apăru, zîmbind îngăduitor, în ușa avionului :

— N-am ce le face, răspunse el, adresîndu-se Maimuțelor cu cea mai largă înțelegere. De multe ori pățesc așa cu pisicile... Cînd întîlnesc vreun

pasaj mai frumos într-o carte, sau vreo idee care le place în chip deosebit, încep să toarcă ! Se vede că celor două cititoare ale noastre le-o fi plăcut mai mult vreun pasaj, ori vreo frază, și atunci, normal, s-au trezit torcînd... N-ai ce le face, repetă Șoarecele și se întoarse liniștit la locul său.

Sosise într-adevăr momentul plecării.

CUPRINSUL

O mărturisire a autorului 5

Partea întîi

Înalta societate a lupilor celebri și a vulpilor celebre 15

Partea a doua

Șoarecele de bibliotecă 121

Partea a treia

Doamna Bufniță-Papagal 205

Lector: FLORIN MUGUR
Tehnoredactor: GH. CHIRU

Apărut 1976. Bun de tipar 26.01.1976. Tiraj 2700 ex. broșate. Hîrtie offset A de 100 g/m². Format 16/50×80. Coli editură 8,88. Coli tipar 16,50. C.Z. pentru bibliotecile mari și mici 8R—31

Tiparul executat sub comanda nr. 173 la Intreprinderea Poligrafică „13 Decembrie 1918" str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97, București, Republica Socialistă România

Lei 6,75